

Turystyka w województwie śląskim w latach 2018-2020

Tourism in Śląskie Voivodship
in the years 2018-2020

Turystyka w województwie śląskim w latach 2018-2020

Tourism in Śląskie Voivodship in the years 2018-2020

Opracowanie merytoryczne:

Content-related works:

Urząd Statystyczny w Katowicach. Śląski Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Katowice. Śląski Centre for Regional Surveys

pod kierunkiem:

supervisor by:

Renata Włodarska

Zespół autorski:

Editorial team:

Katarzyna Borkowska, Cezary Horoń, Patrycja Derlecka, Anna Owczarek

Prace redakcyjne:

Editorial work:

Anna Owczarek

Tłumaczenie:

Translation:

Cezary Horoń

Skład i opracowanie graficzne:

Typesetting and graphics:

Monika Lichota-Czapla, Piotr Porwisz

Zdjęcia zamieszczone na okładce

Photographs on the cover

Piotr Porwisz

ISBN 978-83-66405-20-2 (książka) (book)

ISBN 978-83-66405-21-9 (forma elektroniczna on-line) (on-line)

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publication available on website

katowice.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła

When publishing Statistical Office data — please indicate the source

Przedmowa

Przekazuję Państwu kolejne wydanie publikacji pt. „Turystyka w województwie śląskim w latach 2018-2020”, ukazującej się po raz drugi w ramach serii wydawniczej „Analizy statystyczne”.

Publikacja zawiera informacje w zakresie charakterystyki i wykorzystania bazy turystycznych obiektów noclegowych w przekroju terytorialnym województwa.

Ponadto opracowanie prezentuje informacje dotyczące m.in. walorów przyrodniczych, infrastruktury transportowej, ośrodków kultury i zaplecza sportowo-rekreacyjnego, bazy uzdrowiskowej województwa i turystyki kwalifikowanej organizowanej przez Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze.

Opracowanie składa się z części analitycznej uzupełnionej graficzną prezentacją wybranych zagadnień w postaci wykresów i map oraz uwag metodologicznych zawierających definicje podstawowych pojęć i wskaźników.

Publikacja dostępna jest również na stronie internetowej Urzędu Statystycznego katowice.stat.gov.pl wraz z częścią tabelaryczną w postaci tablic Excel, które stanowią integralną część niniejszego opracowania.

Wyrażam nadzieję, że opracowanie będzie przydatnym źródłem wiedzy dla wszystkich zainteresowanych problematyką turystyki w województwie śląskim.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Katowicach

AURELIA HETMAŃSKA

Katowice, lipiec 2021 r.

Preface

I would like to present the next edition of the publication "Tourism in Śląskie Voivodship in the years 2018-2020", published for the second time under the "Statistical analyses" series.

The publication contains information on the characteristics and use of tourist accommodation establishments in territorial breakdown of the voivodship.

Moreover, the elaboration presents information on, among others, natural values, transport infrastructure, cultural centres as well as sports and recreational facilities, the spa base of the voivodship and qualified tourism organized by the Polish Tourist and Sightseeing Society.

The publication consists of an analytical part supplemented with a graphical presentation of selected themes in the form of graphs and maps as well as methodological notes containing definitions of basic concepts and indicators.

The publication is also available on the website of the Statistical Office katowice.stat.gov.pl, together with the tabular part in the form of Excel tables, which are an integral part of this study.

I hope that the elaboration will be a useful source of knowledge for all those interested in the subject of tourism in Śląskie Voivodship.

Director
of the Statistical Office in Katowice

AURELIA HETMAŃSKA

Katowice, July 2021

Spis treści

Contents

	Str. Page
Przedmowa	3
Preface	
Objaśnienia znaków umownych. Ważniejsze skróty	10
Symbols. Major abbreviations	
Synteza	11
Executive summary	
1. Położenie i walory przyrodnicze	13
1. Location and natural values	
2. Infrastruktura transportowa	17
2. Transport infrastructure	
3. Kultura i sport	19
3. Culture and sport	
4. Turystyczna baza noclegowa	26
4. Tourist accommodation establishments	
5. Placówki gastronomiczne	29
5. Catering establishments	
6. Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych	30
6. Occupancy in tourist accommodation establishments	
6.1. Turyści korzystający z noclegów	30
6.1. Tourists accommodated	
6.2. Udzielone noclegi	33
6.2. Nights spent (overnight stay)	
6.3. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych	34
6.3. Occupancy rate of bed places	
6.4. Wykorzystanie pokoi w obiektach hotelowych	36
6.4. Occupancy rate of rooms in hotels and similar facilities	
7. Turystyczne obiekty noclegowe i ich wykorzystanie w przekroju terytorialnym	37
7. Tourist accommodation establishments and their use in territorial breakdown	
8. Podmioty i pracujący związani z turystyką	40
8. Entities and employed persons connected with tourism	
8.1. Podmioty zarejestrowane w rejestrze REGON	40
8.1. Entities recorded in the REGON register	
8.2. Pracujący	41
8.2. Employed persons	
9. Wydatki na turystykę	43
9. Expenditure on tourism	
10. Turystyka uzdrowiskowa	44
10. Spa tourism	
11. Działalność Oddziałów PTTK	48
11. Activity of PTTK branches	
12. Działalność grup ratowniczych GOPR	50
12. Activity of GOPR groups	
Uwagi metodologiczne	52
Methodological notes	

Spis tablic

List of tables

	Str. Page
Tablica 1. Parki krajobrazowe w 2019 r.	14
Table 1. Landscape parks in 2019	
Tablica 2. Pomniki przyrody (2018, 2019)	15
Table 2. Monuments of nature (2018, 2019)	
Tablica 3. Szlaki turystyczne według rodzajów (2018, 2019, 2020)	16
Table 3. Tourist trails by type (2018, 2019, 2020)	
Tablica 4. Ruch graniczny obywateli polskich i cudzoziemców z krajami nienależącymi do strefy Schengen w Międzynarodowym Porcie Lotniczym Katowice w Pyrzowicach (2018, 2019, 2020)	17
Table 4. Cross-border movement of Polish citizens and foreigners with non-Schengen countries at Katowice International Airport (2018, 2019, 2020)	
Tablica 5. Ruch pasażerów w Międzynarodowym Porcie Lotniczym w Pyrzowicach (2018, 2019) ...	18
Table 5. Passenger traffic at Katowice International Airport (2018, 2019)	
Tablica 6. Muzea i instytucje paramuzealne w 2020 r.	20
Table 6. Museums and museum-related institutions in 2020	
Tablica 7. Teatry, instytucje muzyczne i przedsiębiorstwa estradowe w 2020 r.	21
Table 7. Theatres, music institutions and entertainment enterprises in 2020	
Tablica 8. Kina stałe w 2020 r.	22
Table 8. Fixed cinemas in 2020	
Tablica 9. Biblioteki publiczne z filiami (2018, 2019, 2020)	23
Table 9. Public libraries with branches (2018, 2019, 2020)	
Tablica 10. Centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice w 2020 r.	24
Table 10. Centres of culture, cultural centres and establishments, clubs and community centres in 2020	
Tablica 11. Imprezy masowe w 2020 r.	25
Table 11. Mass events in 2020	
Tablica 12. Pracujący w podmiotach związanych z turystyką według statusu zatrudnienia i działów PKD 2007 województwie śląskim w 2019 r.	41
Table 12. Employed persons in entities connected with tourism by employment status and divisions of the NACE 2007 in Śląskie Voivodship in 2019	
Tablica 13. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2018, 2019)	43
Table 13. Average monthly expenditures per capita in households (2018, 2019)	
Tablica 14. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego w dziale turystyka w województwie śląskim (2018, 2019)	43
Table 14. Expenditures of local government units in the division tourism in Śląskie Voivodship (2018, 2019)	
Tablica 15. Zakłady uzdrowiskowe (2018, 2019, 2020)	44
Table 15. Health establishments (2018, 2019, 2020)	
Tablica 16. Zakłady lecznictwa uzdrowiskowego (2018, 2019, 2020)	46
Table 16. Health resort facilities (2018, 2019, 2020)	
Tablica 17. Turystyka kwalifikowana w województwie śląskim (2018, 2019, 2020)	49
Table 17. Qualified tourism in Śląskie Voivodship (2018, 2019, 2020)	
Tablica 18. Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe (2019, 2020)	51
Table 18. Volunteer Mountain Rescue Service (2019, 2020)	

Spis wykresów

List of charts

	Str. Page
Wykres 1. Rezerваты przyrody według typów w 2019 r.	14
Chart 1. Nature reserves by type in 2019	
Wykres 2. Struktura szlaków turystycznych według rodzajów w 2020 r.	16
Chart 2. Structure of tourist trails by type in 2020	
Wykres 3. Przekroczenia granicy Polski w Międzynarodowym Porcie Lotniczym Katowice w Pyrzowicach według miesięcy w 2020 r.	17
Chart 3. Polish border crossing in Katowice International Airport by months in 2020	
Wykres 4. Ruch międzynarodowy pasażerów w Międzynarodowym Porcie Lotniczym Katowice w Pyrzowicach (przyjazdy i wyjazdy) [2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019]	18
Chart 4. International traffic of passengers at the Katowice International Airport (arrivals and departures) [2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019]	
Wykres 5. Struktura parków i ogrodów historycznych według rodzajów (2018, 2019)	19
Chart 5. Structure of parks and historical gardens by type (2018, 2019)	
Wykres 6. Struktura działalności kulturalnej i edukacyjnej muzeów i oddziałów muzealnych w 2020 r.	21
Chart 6. Structure of cultural and educational activity conducted by museums and their branches in 2020	
Wykres 7. Struktura czytelników bibliotek publicznych według grup wieku (2019, 2020)	23
Chart 7. Structure of public library readers by age groups (2019, 2020)	
Wykres 8. Stopień wykorzystania obiektów w celach sportowo-rekreacyjnych w 2018 r.	25
Chart 8. Occupancy rate of objects for sports and recreational purposes in 2018	
Wykres 9. Struktura turystycznych obiektów noclegowych według grup i rodzajów obiektów w 2020 r.	26
Chart 9. Structure of tourist accommodation establishments by groups and types of facilities in 2020	
Wykres 10. Struktura obiektów hotelowych według kategorii w 2020 r.	27
Chart 10. Structure of hotels and similar facilities by category in 2020	
Wykres 11. Struktura miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych według grup i rodzajów obiektów w 2020 r.	28
Chart 11. Structure of bed places in tourist accommodation establishments by group and type of facilities in 2020	
Wykres 12. Struktura placówek gastronomicznych w turystycznych obiektach noclegowych według rodzajów obiektów w 2020 r.	29
Chart 12. Structure of catering establishments in tourist accommodation establishments by type of facilities in 2020	
Wykres 13. Średnia długość pobytu turystów w wybranych turystycznych obiektach noclegowych (2018, 2020)	31
Chart 13. Average length of stay of tourists in selected tourist accommodation establishments (2018, 2020)	
Wykres 14. Struktura turystów korzystających z turystycznych obiektów noclegowych według miesięcy (2018, 2020)	32
Chart 14. Structure of tourists using tourist accommodation establishments by months (2018, 2020)	
Wykres 15. Struktura turystów zagranicznych korzystających z turystycznych obiektów noclegowych według miesięcy (2018, 2020)	32
Chart 15. Structure of foreign tourists using tourist accommodation establishments by months (2018, 2020)	

	Str. Page
Wykres 16. Struktura udzielonych noclegów w turystycznych obiektach noclegowych według miesięcy (2018, 2020)	33
Chart 16. Structure of nights spent (overnight stay) in tourist accommodation establishments by months (2018, 2020)	
Wykres 17. Struktura udzielonych noclegów turystom zagranicznym w turystycznych obiektach noclegowych według miesięcy (2018, 2020)	34
Chart 17. Structure of nights spent (overnight stay) by foreign tourists in tourist accommodation establishments (2018, 2020)	
Wykres 18. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w wybranych turystycznych obiektach noclegowych (2018, 2020)	35
Chart 18. Occupancy rate of bed places in selected tourist accommodation establishments (2018, 2020)	
Wykres 19. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych według miesięcy w 2020 r.	35
Chart 19. Occupancy rate of bed places in selected tourist accommodation establishments by months in 2020	
Wykres 20. Stopień wykorzystania pokoi w wybranych obiektach hotelowych według miesięcy w 2020 r.	36
Chart 20. Occupancy rate of rooms in selected hotels and similar facilities by months in 2020	
Wykres 21. Podmioty zarejestrowane w rejestrze REGON związane z turystyką według działów PKD 2007 w województwie śląskim (2018, 2019, 2020)	40
Chart 21. Entities recorded in the REGON register connected with tourism by the NACE 2007 divisions in Śląskie Voivodship (2018, 2019, 2020)	
Wykres 22. Struktura pracujących w podmiotach związanych z turystyką według działów PKD 2007 w województwie śląskim (2018, 2019)	42
Chart 22. Structure of employed persons in entities connected with tourism by the NACE 2007 divisions in Śląskie Voivodship(2018, 2019)	
Wykres 23. Korzystający z noclegów i udzielone noclegi w zakładach uzdrowiskowych według miesięcy w 2020 r.	45
Chart 23. Tourists accommodated and nights spent (overnight stay) in health establishments by months in 2020	
Wykres 24. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w zakładach uzdrowiskowych według miesięcy (2018, 2019, 2020)	45
Chart 24. Occupancy rate of bed places in health establishments by months (2018, 2019, 2020)	
Wykres 25. Struktura uprawnień przewodników według rodzajów (2018, 2020)	48
Chart 25. Structure of qualification of tour guides by types (2018, 2020)	
Wykres 26. Ratownicy GOPR w 2020 r.	50
Chart 26. GOPR rescuers in 2020	

Spis map

List of maps

	Str. Page
Mapa 1. Wskaźnik gęstości bazy noclegowej według powiatów w 2020 r.	37
Map 1. Accommodation base density rate by powiats in 2020	
Mapa 2. Wskaźnik gęstości ruchu turystycznego według powiatów w 2020 r.	37
Map 2. Tourist density indicator by powiats in 2020	
Mapa 3. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych według powiatów w 2020 r.	39
Map 3. Occupancy rate of bed places in tourist accommodation establishments by powiats in 2020	
Mapa 4. Stopień wykorzystania pokoi w obiektach hotelowych według powiatów w 2020 r.	39
Map 4. Occupancy rate of rooms in hotels and similar facilities by powiats in 2020	

Spis tablic dostępny w wersji elektronicznej w pliku Excel

List of tables available in an electronic version in an Excel file

Tablica 1.	Turystyczne obiekty noclegowe (2018, 2019, 2020)
Table 1.	Tourist accommodation establishments (2018, 2019, 2020)
Tablica 2.	Ogólne dane o turystycznych obiektach noclegowych według grup i rodzajów obiektów (2018, 2019, 2020)
Table 2.	General data concerning tourist accommodation establishments by group and type of facilities (2018, 2019, 2020)
Tablica 3.	Ogólne dane o pozostałych obiektach według rodzajów obiektów (2018, 2019, 2020)
Table 3.	General data concerning other accommodation establishments by type (2018, 2019, 2020)
Tablica 4.	Turystyczne obiekty noclegowe według grup, rodzajów obiektów, podregionów i powiatów (2018, 2019, 2020)
Table 4.	Tourist accommodation establishments by group, type of facilities, subregions and powiats (2018, 2019, 2020)
Tablica 5.	Pozostałe obiekty według rodzajów obiektów, podregionów i powiatów (2018, 2019, 2020)
Table 5.	Other tourist accommodation establishments by type of facilities, subregions and powiats (2018, 2019, 2020)
Tablica 6.	Miejsca noclegowe w turystycznych obiektach noclegowych według grup, rodzajów obiektów, podregionów i powiatów (2018, 2019, 2020)
Table 6.	Number of beds in tourist accommodation establishments by group, type of facilities, subregions and powiats (2018, 2019, 2020)
Tablica 7.	Miejsca noclegowe w pozostałych obiektach według rodzajów obiektów, podregionów i powiatów (2018, 2019, 2020)
Table 7.	Number of beds in other tourist accommodation establishments by type of facilities, subregions and powiats (2018, 2019, 2020)
Tablica 8.	Pokoje w obiektach hotelowych według rodzajów obiektów, podregionów i powiatów (2018, 2019, 2020)
Table 8.	Rooms in hotels and similar facilities by type of facilities, subregions and powiats (2018, 2019, 2020)
Tablica 9.	Hotele i ich wykorzystanie według kategorii (2018, 2019, 2020)
Table 9.	Hotels and their utilisation by categories (2018, 2019, 2020)
Tablica 10.	Turystyczne obiekty noclegowe według sekcji PKD (2018, 2019, 2020)
Table 10.	Tourist accommodation establishments by NACE section (2018, 2019, 2020)
Tablica 11.	Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach noclegowych według grup i rodzajów obiektów (2018, 2019, 2020)
Table 11.	Catering units in tourist accommodation establishments by groups and type of facilities (2018, 2019, 2020)
Tablica 12.	Turyści w turystycznych obiektach noclegowych według grup i rodzajów obiektów (2018, 2019, 2020)
Table 12.	Tourists in tourist accommodation establishments by group and type of facilities (2018, 2019, 2020)
Tablica 13.	Turyści zagraniczni w turystycznych obiektach noclegowych według grup i rodzajów obiektów (2018, 2019, 2020)
Table 13.	Foreign tourists in tourist accommodation establishments by group and type of facilities (2018, 2019, 2020)

Spis tablic dostępny w wersji elektronicznej w pliku Excel (dok.)

List of tables available in an electronic version in an Excel file (cont.)

- Tablica 14. Turyści korzystający z turystycznych obiektów noclegowych według miesięcy, grup i rodzajów obiektów (2018, 2019, 2020)
- Table 14. Tourist accommodated in tourist accommodation establishments by months, groups and type of facilities (2018, 2019, 2020)
- Tablica 15. Turyści korzystający z turystycznych obiektów noclegowych według podregionów i powiatów (2018, 2019, 2020)
- Table 15. Tourists accommodated in tourist accommodation establishments by subregions and powiats (2018, 2019, 2020)
- Tablica 16. Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów noclegowych według grup, wybranych rodzajów obiektów i miejsca stałego zamieszkania (2018, 2019, 2020)
- Table 16. Foreign tourists accommodated in tourist accommodation establishments by group, selected type of facilities and place of permanent residence (2018, 2019, 2020)
- Tablica 17. Udzielone noclegi w turystycznych obiektach noclegowych według miesięcy, grup i rodzajów obiektów (2018, 2019, 2020)
- Table 17. Nights spent in tourist accommodation establishments by months, group and type of facilities (2018, 2019, 2020)
- Tablica 18. Udzielone noclegi w turystycznych obiektach noclegowych według podregionów i powiatów (2018, 2019, 2020)
- Table 18. Nights spent in tourist accommodation establishments by subregions and powiats (2018, 2019, 2020)
- Tablica 19. Udzielone noclegi turystom zagranicznym w turystycznych obiektach noclegowych według wybranych grup, rodzajów obiektów i miejsca stałego zamieszkania (2018, 2019, 2020)
- Table 19. Nights spent by foreign tourists accommodated in tourist accommodation establishments by groups and selected type of facilities and place of permanent residence (2018, 2019, 2020)
- Tablica 20. Wynajęte pokoje w obiektach hotelowych według podregionów i powiatów (2018, 2019, 2020)
- Table 20. Rooms rented in hotels and similar facilities by subregions and powiats (2018, 2019, 2020)
- Tablica 21. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych według miesięcy, grup i rodzajów obiektów (2018, 2019, 2020)
- Table 21. Utilisation of bed places in tourist accommodation establishments by months, group and type of facilities (2018, 2019, 2020)
- Tablica 22. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych według podregionów i powiatów (2018, 2019, 2020)
- Table 22. Utilisation of bed places in tourist accommodation establishments by subregions and powiats (2018, 2019, 2020)
- Tablica 23. Stopień wykorzystania pokoi w obiektach hotelowych według rodzajów obiektów i miesięcy (2018, 2019, 2020)
- Table 23. Utilisation of rooms in hotels and similar facilities by type of facilities and months (2018, 2019, 2020)
- Tablica 24. Stopień wykorzystania pokoi w obiektach hotelowych według podregionów i powiatów (2018, 2019, 2020)
- Table 24. Utilisation of rooms in hotels and similar facilities by subregions and powiats (2018, 2019, 2020)

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol	Opis
Symbol	Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło. magnitude zero.
Zero: (0) (0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5. magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit. zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.
Kropka (.)	oznacza brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe. data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless.
„W tym” Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. indicates that not all elements of the sum are given.

Ważniejsze skróty

Major abbreviations

Skrót	Znaczenie
Abbreviation	Meaning
tys.	tysiąc thousand
zł PLN	złoty złoty
ha	hektar hectare
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre
p. proc pp	punkt procentowy <i>percentage point</i>
r.	rok year
m.in. i.a.	między innymi among others
np. e.g.	na przykład for example
tj. i.e.	to jest that is
ozn. i.e.	to znaczy that is
itp. etc.	i tym podobne and the like
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności Polish Classification of Activities
PTTK	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Polish Tourist and Sightseeing Society
GOPR	Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Volunteer Mountain Rescue Service

Synteza

W marcu 2020 r. ogłoszono w Polsce stan zagrożenia epidemicznego, a następnie stan epidemii w związku z rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2, zwanej COVID-19. Zaistniała sytuacja epidemiczna wpłynęła na ograniczenie działalności podmiotów gospodarki narodowej związanej z prowadzeniem turystycznych obiektów noclegowych. Jej konsekwencją były znacznie niższe niż w 2019 r. wartości i wskaźniki charakteryzujące bazę noclegową i jej wykorzystanie.

Z wyjątkiem dwóch pierwszych miesięcy roku, o wykorzystaniu turystycznych obiektów noclegowych w 2020 r. decydowały przede wszystkim możliwości przemieszczania się, zamknięcie granic oraz ograniczenia w dostępności bazy noclegowej dla turystów, a nie jak w latach poprzednich czynniki sezonowe (np. pogoda, okres ferii, świąt, wakacji szkolnych) czy też chęć podróżowania przez turystów.

W końcu lipca 2020 r. w województwie śląskim funkcjonowało 620 turystycznych obiektów noclegowych, posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych, tj. o 11,3% mniej niż przed rokiem. W strukturze obiektów dominowały hotele, inne obiekty hotelowe oraz pokoje gościnne, które łącznie stanowiły prawie 60% ogółu. Z ogólnej liczby obiektów prawie jedna czwarta turystycznych obiektów noclegowych usytuowana była w powiecie cieszyńskim (153). Duża ilość turystycznych obiektów noclegowych skupiona była na terenie powiatu żywieckiego (94).

W turystycznych obiektach noclegowych województwa śląskiego (według stanu w końcu lipca 2020 r.) dostępnych było 520 placówek gastronomicznych, tj. o 15,2% mniej niż przed rokiem. W ciągu roku ubyło restauracji (o 39 placówek), barów (o 29), punktów gastronomicznych (o 16) i stołówek (o 9).

Wyniki badania wykorzystania bazy noclegowej w województwie śląskim w 2020 r. wykazały, że w turystycznych obiektach noclegowych zatrzymało się 1350,0 tys. turystów, tj. o 53,5% mniej niż w roku poprzednim. Z turystycznej bazy noclegowej skorzystało 130,4 tys. turystów zagranicznych, którzy stanowili 9,7% wszystkich turystów odwiedzających województwo śląskie. W skali roku zmniejszyła się zarówno liczba korzystających turystów zagranicznych, jak i krajowych odpowiednio o: 69,7% i 50,7%. Najwięcej osób korzystających z turystycznych obiektów noclegowych odnotowano w powiecie cieszyńskim (310,6 tys.) i w Katowicach (167,7 tys.).

Executive summary

In March 2020, an epidemic threat was announced in Poland, followed by an epidemic in connection with the spread of an infectious disease caused by the SARS-CoV-2 virus, known as COVID-19. The epidemic situation limited the activities of national economy entities related to running tourist accommodation facilities. It resulted in significantly lower values and indicators characterizing the accommodation base and its use than in 2019.

Except for the first two months of the year, the use of tourist accommodation facilities in 2020 was primarily determined by the possibilities of movement, closing borders and restrictions in the availability of accommodation facilities for tourists, and not as in previous years, seasonal factors (e.g. weather, holidays, school holidays) or willingness to travel by tourists.

At the end of July 2020, there were 620 tourist accommodation establishments in Śląskie Voivodship, with 10 or more beds, i.e. 11.3% less than last year. Hotels and other hotel facilities as well as rooms for guest dominated in the structure of objects and constituted 60% of the total. Every fourth tourist accommodation facility was located in cieszyński powiat (153). A large number of tourist accommodation facilities were concentrated in żywiecki powiat (94).

In tourist accommodation establishments of Śląskie Voivodship (as at the end of July 2020) there were 520 catering establishments available, i.e. by 15.2% less than last year. There was a reduction in the number of restaurants (by 39 establishments), bars (by 29), food stands (by 16) and canteens (by 9).

The results of surveys on the use of the accommodation base in Śląskie Voivodship in 2020 showed that in tourist accommodation facilities there were 1350.0 thousand tourists, i.e. by 53.5% less than in the previous year. The tourist accommodation base was used by 130.4 thousand foreign tourists, who accounted for 9.7% of all tourists visiting Śląskie Voivodship. On a yearly basis the number of foreign and domestic tourists decreased respectively by: 69.7% and 50.7%. Most tourists accommodated in tourist accommodation facilities were recorded in: cieszyński powiat (310.6 thousand) and in Katowice (167.7 thousand).

W ciągu 2020 r. w województwie śląskim turystom udzielono 3342,0 tys. noclegów (tj. o 48,7% mniej niż w 2019 r.), w tym 360,0 tys. udzielono turystom zagranicznym. Liczba noclegów udzielonych turystom krajowym i zagranicznym zmniejszyła się w skali roku odpowiednio o: 46,3% i 62,7%. Najwięcej noclegów udzielono turystom w turystycznych obiektach noclegowych zlokalizowanych na terenie powiatu cieszyńskiego (1094,9 tys.) i bielskiego (329,3 tys.) oraz Katowic (329,0 tys.).

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2020 r. w turystycznych obiektach noclegowych zlokalizowanych na terenie województwa śląskiego wyniósł 23,3% (o 14,7 p. proc. mniej niż przed rokiem). W obiektach hotelowych stopień wykorzystania miejsc noclegowych ukształtował się na poziomie 22,8%, a w pozostałych obiektach noclegowych – 24,3% (w 2019 r. odpowiednio: 38,7% i 36,8%). Najwyższy stopień wykorzystania miejsc noclegowych zanotowano w obiektach zlokalizowanych w Rudzie Śląskiej (35,0%) i Bytomiu (31,8%).

W ciągu 2020 r. w obiektach hotelowych wynajęto 1271,1 tys. pokoi (tj. o 50,5% mniej niż w 2019 r.), w tym 207,9 tys. pokoi wynajęto turystom zagranicznym (o 64,4% mniej). Stopień wykorzystania pokoi w hotelach, motelach, pensjonatach i innych obiektach hotelowych w 2020 r. wyniósł 27,5% i był o 20,2 p. proc. niższy niż w 2019 r. Najwyższy stopień wykorzystania pokoi zanotowano w hotelach (27,7%) i innych obiektach hotelowych (27,4%).

W końcu lipca 2020 r. w województwie śląskim funkcjonowało 9 zakładów uzdrowiskowych, które dysponowały 2,2 tys. miejsc noclegowych (podobnie jak przed rokiem). W zakładach uzdrowiskowych województwa śląskiego w 2020 r. przebywało mniej turystów niż w 2019 r. (o 52,8%), którym udzielono mniej noclegów niż przed rokiem (o 52,2%). W zakładach lecznictwa uzdrowiskowego w 2020 r. udzielono mniej zabiegów niż w 2019 r. o 56,3%.

Oddziały PTTK mające siedzibę na terenie województwa śląskiego w ramach turystyki kwalifikowanej w ciągu 2020 r. zorganizowały 1760 wycieczek i imprez, w których uczestniczyło 31,5 tys. osób. W skali roku liczba imprez i wycieczek oraz uczestników zmniejszyła się odpowiednio o: 43,7% i 60,9%. Podobne tendencje odnotowano w ramach turystyki powszechnej.

Grupy GOPR mające siedzibę na terenie województwa śląskiego w ciągu 2020 r. zorganizowały łącznie 615 wypraw, akcji ratunkowych i interwencji, tj. więcej niż przed rokiem o 1,0%. Zwiększyła się liczba akcji ratunkowych (o 8,7%), natomiast zmniejszyła się liczba wypraw (o 19,3%) oraz interwencji (o 3,1%). Liczba uczestników wypraw, akcji ratunkowych i interwencji zwiększyła się o 5,3%, natomiast liczba osobogodzin prac zmniejszyła się o 18,3%.

In 2020, in Śląskie Voivodship 3342.0 thousand nights spent were granted to tourists (decrease by 48.7% compared to 2019), of which 360.0 thousand were granted to foreign tourists. The number of nights spent of domestic and foreign tourists decreased on a yearly basis by 46.3% and 62.7% respectively. The most nights spent were granted in tourist facilities located in cieszyński powiat (1094.9 thousand), bielski powiat (329.3 thousand) and in Katowice (329.0 thousand).

In 2020, the occupancy rate of bed places in all tourist accommodation establishments located in Śląskie Voivodship was 23.3% (by 14.7 percentage point less than in the previous year). In hotels and similar facilities, the occupancy rate of bed places was 22.8%, and in other facilities – 24.3% (in 2019: 38.7% and 36.8%, respectively). The highest occupancy rate was recorded in facilities located in Ruda Śląska (35.0%) and Bytom (31.8%).

In 2020, 1271.1 thousand rooms were leased in hotels and similar facilities (decrease by 50.5% in relation to 2019), including 207.9 thousand rooms rented to foreign tourists (decrease by 64.4% compared to 2019). The occupancy rate of rooms in hotels, motels, boarding houses and other hotel facilities in 2020 amounted to 27.5% and was 20.2 percentage point less than in 2019. The highest occupancy rate was recorded in hotels (27.7%) and in other hotel facilities (27.4%).

At the end of July 2020, there were 9 health establishments in Śląskie Voivodship, which had 2.2 thousand bed places (similarly to last year). In 2020, in health establishments of Śląskie Voivodship there were fewer tourists than in 2019 (by 52.8%), with fewer nights spent (by 52.2%). A decrease in treatment provided in the health resort facilities was recorded (56.3% less than in the previous year).

In 2020, on the territory of Śląskie Voivodship, the Polish Tourist and Sightseeing Society organized 1760 trips and events as part of qualified tourism, with 31.5 thousand persons participated in them. On an annual basis, the number of events and trips as well as participants decreased by 43.7% and 60.9% respectively. Similar trends were recorded in tourism generally.

GOPR groups based in the Śląskie Voivodship organized 615 expeditions, rescue operations and interventions in total, i.e. more than year before by 1.0%. The number of rescue operations increased (by 8.7%), while number of expeditions and interventions decreased respectively by 19.3% and 3.1%. The number of people participated in expeditions, rescue operations and interventions increased by 5.3%, while number of man-hours of work decreased by 18.3%.

1. Położenie i walory przyrodnicze

W południowej części Polski położone jest województwo śląskie, które od zachodu sąsiaduje z województwem opolskim, od północy z województwem łódzkim, a od wschodu z województwami: małopolskim i świętokrzyskim. Południową granicą województwa jest granica państwa poprzez Beskid Żywiecki ze Słowacją, a poprzez Kotlinę Ostrawską – z Czechami. Obszar województwa śląskiego zajmuje powierzchnię 12333 km², co stanowi 3,9% powierzchni kraju.

W wyniku reformy administracyjnej państwa, od 1 stycznia 1999 r. powstało województwo śląskie w obecnym kształcie (z późniejszymi drobnymi zmianami). W jego granicach znalazła się część województwa katowickiego, częstochowskiego i bielskiego, co ma wpływ na urozmaicenie oferty turystycznej oraz atrakcyjność województwa dla odwiedzających. Śląskie charakteryzuje się zróżnicowaną budową geologiczną i urozmaiconym ukształtowaniem geograficzno-przyrodniczym. Występują tu zarówno góry Beskid Śląski, Żywiecki i Mały, obszary wyżynne m.in. Wyżyna Śląska i Krakowsko – Częstochowska, tereny o charakterze pośrednim np. Pogórze Śląskie i Płaskowyż Rybnicki oraz nizinne, lesiste obszary Kotliny Raciborskiej, Równiny Pszczyńskiej, czy Doliny Górnej Wisły.

Województwo śląskie wciąż kojarzone jest z wielkim ośrodkiem przemysłowym i krajobrazem pełnym hałd, kopalnianych szybów i dymiących kominów, jednakże i tutaj prowadzone są działania w zakresie ochrony środowiska, które mają na celu zachowanie, popularyzację i upowszechnienie wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych.

Na terenie województwa śląskiego w końcu 2019 r. znajdowało się 8 parków krajobrazowych o łącznej powierzchni 229,7 tys. ha (razem z powierzchnią rezerwatów i pozostałych form ochrony przyrody położonych na terenie parków), która nie zmieniła się w relacji do końca 2018 r. Lasy na obszarze parków stanowiły 56,0% powierzchni, natomiast użytki rolne – 24,2%. Największymi pod względem zajmowanej powierzchni były: Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich (49,4 tys. ha) oraz Orlich Gniazd (48,0 tys. ha).

1. Location and natural values

Śląskie Voivodship is located in the southern part of Poland, which from the west borders with Opolskie Voivodship, from the north with Łódzkie Voivodship, and from the east with the following voivodships: Małopolskie and Świętokrzyskie. The southern border of voivodship is the state border through the Beskid Żywiecki with Slovakia, and through the Ostrava Basin – with Czechia. Śląskie Voivodship covers the area of 12333 km², which accounts for 3.9% of the country's area.

Śląskie Voivodship in its present shape was established on January 1, 1999, as a result of the administrative reform. Within its boundaries part of Katowickie Voivodship as well as Częstochowskie and Bielskie voivodships were found, having an impact on the variety of the tourist offer and the attractiveness of the voivodship for visitors. Śląskie Voivodship is characterized by diversified geological structure and varied geographic and natural features. There are both mountains – Beskid Śląski, Żywiecki and Mały, upland areas including Śląska and Krakowsko-Częstochowska Uplands, intermediate areas, e.g. the Śląskie Foothills and the Rybnik Plateau, and lowland, wooded areas of the Racibórz basin, the Pszczyzna Plain, or the Upper Vistula Valley.

The voivodship is still associated with a large industrial center and a landscape full of heaps, mine shafts and smoking chimneys, however, here too, environmental protection activities are carried out, aimed at preserving, popularizing and disseminating natural, historical and cultural values.

Within the borders of the voivodship, there are 8 landscape parks, whose total area of 229.7 thousand ha (along with the area of reserves and other forms of nature protection) in the end of 2019, which did not change in relation to 2018. Forests in the area of parks accounted for 56.0% of the area, and agricultural land 24.2%. The largest in terms of occupied area were: Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich (49.4 thousand ha) and Orle Gniazda (48.0 thousand ha).

Tablica 1. Parki krajobrazowe w 2019 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Table 1. Landscape parks in 2019
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia ^a Area ^a		
	ogółem total	w tym of which	
		lasów forest	użytków rolnych agricultural land
w hektarach in hectares			
ZESPÓŁ PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO	229669,0	128631,5	55558,5
Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich	49387,0	28840,0	16806,0
Orlich Gniazd ^b	47965,0	20403,0	25684,0
Lasy nad Górną Liswartą	38731,0	–	–
Beskidu Śląskiego	38620,0	33771,0	4800,0
Żywiecki	35870,0	29415,0	5375,0
Beskidu Małego ^b	16540,0	13926,7	2613,3
Stawki	1732,0	1732,0	–
Załęczański ^b	824,0	543,8	280,2

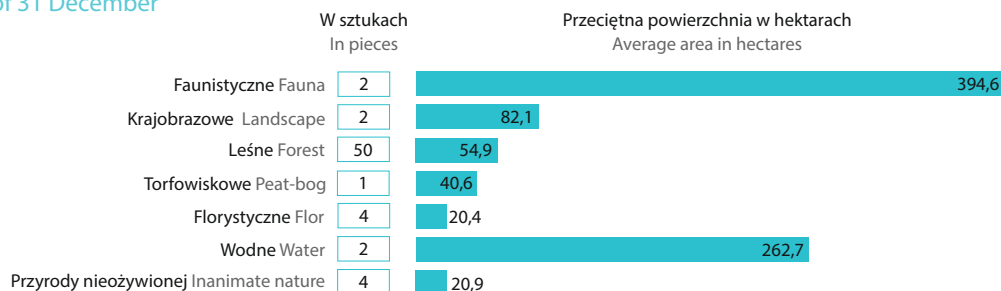
a Łącznie z rezerwatami i pozostałymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków. b Powierzchnia parku w granicach województwa.
a Including reserves and other forms of nature protection located on the territory of parks. b Area of the park within the voivodship.

Na obszarze województwa w końcu 2019 r. znajdowało się także 65 rezerwatów przyrody o łącznej powierzchni 4427,4 ha. W skali roku liczba rezerwatów przyrody nie zmieniła się, ale powierzchnia objęta ochroną zmalała nieznacznie o 0,02%. W strukturze rezerwatów przyrody najliczniejsze były rezerваты chroniące ekosystemy leśne (50 obiektów o powierzchni 2742,7 ha), rezerваты florystyczne (4 obiekty o powierzchni 81,7 ha) i przyrody nieożywionej (4 obiekty o powierzchni 83,6 ha). Przeciętna powierzchnia rezerwatu wyniosła 68,1 ha, przy czym największe były rezerваты faunistyczne (394,6 ha) i wodne (262,7 ha), a najmniejsze florystyczne (20,4 ha) i przyrody nieożywionej (20,9 ha).

In the end of 2019 on the territory of the voivodship, there were also 65 nature reserves with a total area of 4427.4 ha. On a yearly basis, the number of nature reserves has not changed, but the area covered by protection has slightly decreased by 0.02%. In the structure of nature reserves the most numerous were reserves protecting forest ecosystems (50 objects with an area of 2742.7 ha), flora reserves (4 objects with an area of 81.7 ha) and inanimate nature reserves (4 objects with an area of 83.6 ha). The average area of the reserve was 68.1 ha, with fauna reserves (393.6 ha) and water reservoirs reserves (262.7 ha) being the largest, and flora reserves (20.4 ha) and inanimate nature reserves (20.9 ha) the smallest.

Wykres 1. Rezerваты przyrody według typów w 2019 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Chart 1. Nature reserves by type in 2019
As of 31 December

Jedną z form ochrony przyrody są pomniki przyrody. Tą formą ochrony objętych było w końcu 2019 r. 1468 tworów przyrody ożywionej i nieożywionej, tj. o 24 mniej niż w końcu 2018 r. Wśród pomników przyrody najliczniejsze były pojedyncze drzewa (80,7% ogółu) oraz grupy drzew (11,6%).

One of the forms of nature protection are monuments of nature. In the end of 2019, 1468 objects of animate and inanimate nature were covered by this form of protection, i.e. 24 less than in the end of 2018. Among monuments of nature, the most numerous were single trees (80.7% of the total) and groups of trees (11.6%).

Tablica 2. Pomniki przyrody
Stan w dniu 31 grudnia

Table 2. Monuments of nature
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2018	2019	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2018=100
OGÓŁEM TOTAL	1492	1468	98,4
Pojedyncze drzewa Single trees	1209	1185	98,0
Grupy drzew Groups of trees	171	170	99,4
Aleje Alleys	31	25	80,6
Głazy narzutowe Erratic boulders	26	26	100,0
Skałki, jaskinie i pozostałe Stones, caves and others	55	62	112,7

Wśród form ochrony przyrody w końcu 2019 r. znalazło się również: 14 obszarów chronionego krajobrazu, 12 stanowisk dokumentacyjnych, 83 użytki ekologiczne, 25 zespołów przyrodniczo-krajobrazowych.

In the end of 2019 among the forms of nature protection were also: 14 protected landscape areas, 12 documentation sites, 83 ecological areas, 25 landscape-nature complexes.

Mając na uwadze turystykę związaną ze środowiskiem naturalnym, kulturą (w tym licznymi obiektami dziedzictwa narodowego), rozwiniętą bazą turystyczną oraz sportem w granicach województwa śląskiego w końcu 2020 r. znajdowało się 6,5 tys. km szlaków turystycznych. Długość szlaków turystycznych nieznacznie zwiększyła się w porównaniu z końcem 2019 r. (o 0,2%) i zmniejszyła w stosunku do końca 2018 r. (o 0,1%). Do najdłuższych szlaków turystycznych w województwie śląskim w 2020 r., podobnie jak przed rokiem, należały szlaki piesze nizinne, rowerowe oraz piesze górskie, natomiast do najkrótszych szlaki piesze dydaktyczne. W skali roku wydłużyły się szlaki piesze nizinne (o 11,2 km), natomiast pozostałe kategorie szlaków nie odnotowały zmian.

Bearing in mind tourism related to natural environment, culture (of which numerous objects of national heritage), developed tourist base and sports within the borders of Śląskie Voivodship in the end of 2020 there were 6.5 thousand km of tourist trails. The length of tourist trails increased compared to the end of 2019 (by 0.2%) and decreased in 2018 (by 0.1%). Amongst the longest tourist trails in Śląskie Voivodship in the end of 2020, as in the previous year, there were lowland hiking, bicycle and mountain hiking trails, while the shortest didactic hiking trails. During the year, lowland hiking trails increased (by 11.2 km), while the other categories of tourist trails did not change.

Tablica 3. Szlaki turystyczne według rodzajów
Stan w dniu 31 grudnia

Table 3. Tourist trails by type
 As of 31 grudnia

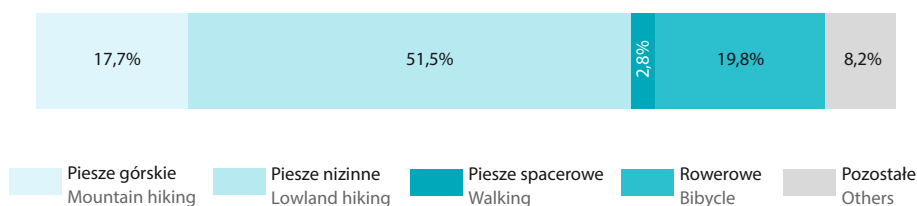
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2018	2019	2020
	w km in km		
OGÓŁEM TOTAL	6462,8	6447,3	6459,3
Pieszce: Hiking:			
górskie mountain	1144,0	1144,0	1144,0
nizinne lowland	3316,8	3316,8	3328,0
dydaktyczne didactic	4,0	4,0	4,0
spacerowe walking	182,5	182,5	182,5
Narciarskie Ski	140,0	128,5	128,5
Rowerowe Bicycle	1284,7	1280,7	1280,7
Konne Horse	308,0	308,8	308,8
Inne Others	82,0	82,0	82,0

Miarą zagęszczenia szlaków turystycznych na określonym terytorium jest stosunek długości szlaków turystycznych do powierzchni tego obszaru. W końcu 2020 r. w województwie śląskim na 100 km² powierzchni przypadało 52,4 km szlaków turystycznych (przed rokiem – 52,3 km), podczas gdy w kraju – 25,0 km (przed rokiem – 24,8 km).

The ratio of the length of tourist trails to the area of a given territory is a measure of the density of tourist trails on the specified area. In the end of 2020, in Śląskie Voivodship, there were 52.4 km of tourist trails per 100 km² (52.3 km a year before), while in the country – 25.0 km (24.8 km a year ago).

Wykres 2. Struktura szlaków turystycznych według rodzajów w 2020 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Chart 2. Structure of tourist trails by type in 2020
 As of 31 December

2. Infrastruktura transportowa

Województwo śląskie posiada największą gęstość linii kolejowych i dróg publicznych, w porównaniu z innymi województwami. W końcu 2019 r. w województwie śląskim na 100 km² powierzchni przypadało 15,6 km linii kolejowych eksploatowanych (przed rokiem – 15,8 km) oraz 178,7 km dróg publicznych o twardej nawierzchni (przed rokiem – 176,3 km). Na terenie województwa znajduje się port lotniczy.

2. Transport infrastructure

Śląskie Voivodship has the highest density of railway lines and public roads, in comparison with other voivodships. At the end of 2019 per 100 km² of area voivodship there were 15.6 km of railway lines operated (15.8 km a year earlier) and 178.7 km of hard surface public roads (176.3 km a year before). There is also an airport in the voivodship.

Tablica 4. Ruch graniczny^a obywateli polskich i cudzoziemców z krajami nienależącymi do strefy Schengen w Międzynarodowym Porcie Lotniczym Katowice w Pyrzowicach

Table 4. Cross-border^a movement of Polish citizens and foreigners with non-Schengen countries at Katowice International Airport

LATA YEARS	Pasażerowie ogółem Passengers total	Przekroczenia granicy Polski przez: Crossing the Polish border by:			
		obywateli polskich Polish citizens		cudzoziemców foreigners	
		z Polski from Poland	do Polski to Poland	do Polski to Poland	z Polski from Poland
		w tys. in thousand			
2018	2254,2	938,7	935,3	190,6	189,5
2019	2446,9	1010,5	1009,5	212,7	214,3
2020	706,1	280,2	285,9	72,8	67,2

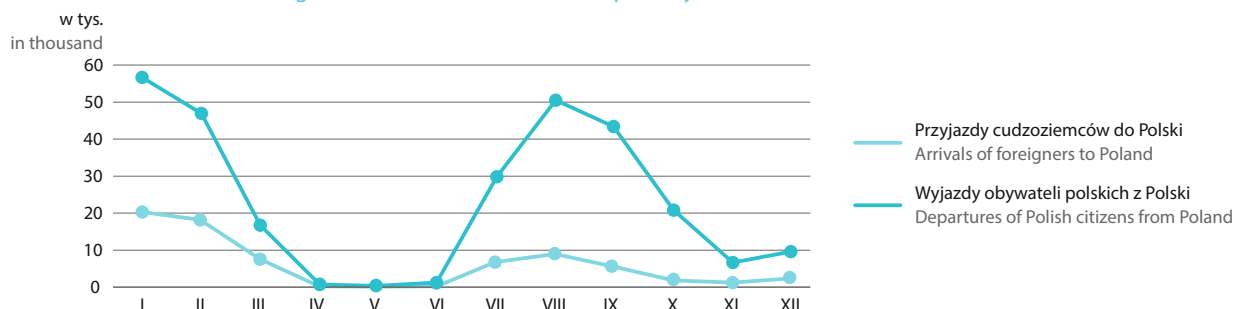
a Dane Straży Granicznej.
a Data of the Border Guard.

Według danych Straży Granicznej w ciągu 2020 r. granicę Polski w Międzynarodowym Porcie Lotniczym Katowice w Pyrzowicach przekroczyło 706,1 tys., tj. o 71,1% mniej niż przed rokiem i o 68,7% mniej niż w 2018 r. Biorąc po uwagę miesiące 2020 r. najwięcej osób przekroczyło granicę Polski w Międzynarodowym Porcie Lotniczym Katowice w Pyrzowicach w miesiącach zimowych, tj. styczniu (144,7 tys.) i lutym (130,7 tys.), a najmniej kwietniu i maju (po 0,5 tys.).

According to data of the Border Guard, during 2020 the Polish border in Katowice International Airport was crossed by 706.1 thousand passengers, i.e. by 71.1% less than a year ago and by 68.7% less than in 2018. Taking into account the months of 2020 most of the people crossed the Polish border in Katowice International Airport during the winter months, i.e. in January (144.7 thousand) and in February (130.7 thousand), and the least of passengers in April and in May (0.5 thousand each).

Wykres 3. Przekroczenia granicy Polski w Międzynarodowym Porcie Lotniczym Katowice w Pyrzowicach według miesięcy w 2020 r.

Chart 3. Polish border crossing in Katowice International Airport by months in 2020

Wśród pasażerów przekraczających granicę w Międzynarodowym Porcie Lotniczym Katowice w Pyrzowicach byli obywatele polscy i cudzoziemcy. W ciągu 2020 r. przyjechało do Polski 72,8 tys. cudzoziemców, tj. o 65,8% mniej niż przed rokiem oraz o 61,8% mniej niż w 2018 r. Wśród cudzoziemców najliczniejszą grupę stanowili obywatele Ukrainy (41,4%), Wielkiej Brytanii (25,0%) oraz Czech (11,4%).

Among passengers crossing the border in Katowice International Airport there were Polish citizens and foreigners. During 2020, 72.8 thousand foreigners arrived to Poland, i.e. 65.8% less than a year earlier and 61.8% less than in 2018. Among the foreigners, the largest group were citizens of Ukraine (41.4%), Great Britain (25.0%) and Czechia (11.4%).

Tablica 5. Ruch pasażerów^a w Międzynarodowym Porcie Lotniczym Katowice w Pyrzowicach

Table 5. Passenger traffic^a at Katowice International Airport

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2018	2019	
		ogółem total	w tym samoloty polskie of which Polish aircrafts
Pasażerowie przybyli z portów ^b : Passenger arrivals from airports ^b :			
krajowych domestic	76625	75656	75309
zagranicznych foreign	2325642	2336151	670911
w tym w ruchu regularnym of which on scheduled flights	1342070	1330037	-
Pasażerowie odprawieni z portów ^b : Passenger departures from airports ^b :			
krajowych domestic	73428	75762	75549
zagranicznych foreign	2354200	2347857	678405
w tym w ruchu regularnym of which on scheduled flights	1360849	1336557	-

a Dane nie obejmują dzieci do lat 2. b W lotach komunikacyjnych.

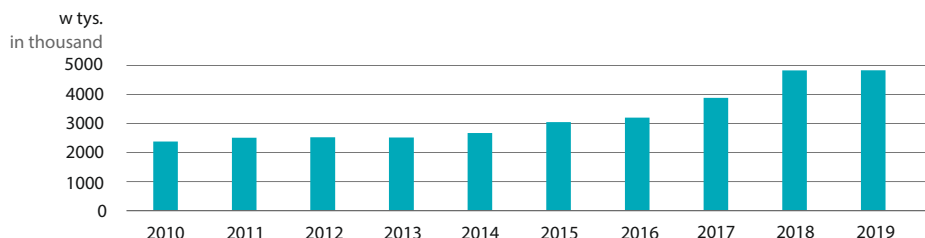
a Data do not include children below the age of 2. b On communication flights.

W 2019 r. ruch pasażerów w Międzynarodowym Porcie Lotniczym Katowice w Pyrzowicach (bez tranzytu) zwiększył się o 0,1% w porównaniu z 2018 r. Wzrost ruchu pasażerów zanotowano zarówno w komunikacji międzynarodowej, jak i krajowej (odpowiednio o: 0,1% i 0,9%). Samoloty polskie przewiozły 31,0% ogólnej liczby pasażerów (przed rokiem – 25,5%). Liczba pasażerów przewiezionych przez samoloty polskie w 2019 r. zwiększyła się o 21,6% w relacji do 2018 r.

In 2019, passenger traffic at Katowice International Airport (excluding transit) increased by 0.1% compared to 2018. Passenger traffic growth was recorded both in international and domestic communication (by 0.1% and 0.9%). Polish aircrafts carried 31.0% of the total number of passengers (25.5% a year earlier). The number of passengers transported by Polish airplanes in 2019 increased by 21.6% in relation to 2018.

Wykres 4. Ruch międzynarodowy pasażerów w Międzynarodowym Porcie Lotniczym Katowice w Pyrzowicach (przyjazdy i wyjazdy)

Chart 4. International traffic of passengers at the Katowice International Airport (arrivals and departures)

3. Kultura i sport

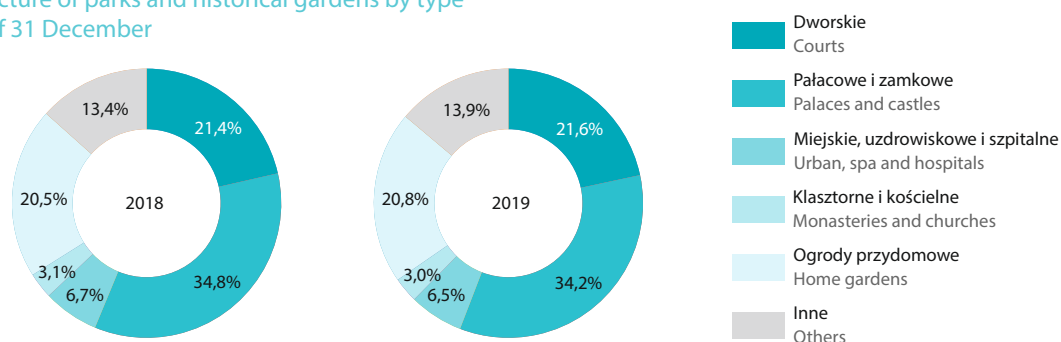
Turystyka i kultura są ze sobą nierozdzielnie powiązane. Często używa się terminu – turystyka kulturowa na określenie wyjazdów związanych z poznawaniem miejsc, historii, wydarzeń kulturalnych. W końcu 2019 r. na terenie województwa znajdowało się 231 obiektów zewidencjonowanych w rejestrze zabytków jako parki i ogrody historyczne, których liczba w skali roku zwiększyła się o 7 obiektów. Wśród nich były m.in. obiekty: pałacowe i zamkowe (79), dworskie (50), ogrody przydomowe (48), miejskie, uzdrowskie i szpitalne (15), klasztorne i kościelne (7).

3. Culture and sport

Tourism and culture are inextricably linked. The term "cultural tourism" is often used to describe trips related to learning about places, history and cultural events. At the end of 2019, in the voivodship there were 231 objects registered in the register of monuments as historical parks and gardens, whose number increased by 7 objects on an annual basis. Among them were such objects as: palaces and castles (79), courts (50), home gardens (48), urban, spa and hospitals (15), monasteries and churches (7).

Wykres 5. Struktura parków i ogrodów historycznych według rodzajów
Stan w dniu 31 grudnia

Chart 5. Structure of parks and historical gardens by type
 As of 31 December

Materialnym wyrazem bogactwa i zróżnicowania kulturowego oraz świetności regionu są zabytki, którym nadano status pomnika historii. Według stanu na koniec lipca 2020 r. na liście obiektów uznanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej za pomnik historii umieszczono 6 obiektów z województwa śląskiego. Należą do nich: Częstochowa – Jasna Góra, zespół Klasztorów o.o. Paulinów, Gliwice – Radiostacja, Katowice – Gmach Województwa i Sejmu Śląskiego oraz zespół katedralny, Katowice – osiedle robotnicze Nikiszowiec, Tarnowskie Góry – podziemia zabytkowej kopalni rud srebronośnych oraz sztolni „Czarnego Pstrąga”, Zabrze – zespół zabytkowych kopalni węgla kamiennego. Na terenie województwa w końcu 2019 r. funkcjonowały także cztery parki kulturowe, które zostały powołane przez rady gminy w celu ochrony zabytków charakterystycznych dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej. Do których zaliczono: Park Kulturowy Cmentarz Żydowski w Żorach, Park Kulturowy „Hałda Popłuczkowa” w Tarnowskich Górach, Park Kulturowy dla Obszaru Starego w Bieruniu, Park Kulturowy dla Obszaru Grobli w Bieruniu.

A material expression of the richness and cultural diversity and magnificence of the region are monuments that have been given the status of a monument of history. As at the end of June 2020, there were 6 objects from Śląskie Voivodship which were placed on the list of objects recognized by the President of the Republic of Poland as a historical monuments. These include: Jasna Góra, a complex of monastery of the Pauline Fathers in Częstochowa, broadcasting station in Gliwice, the Voivodship and Sejm Śląski building in Katowice and cathedral complex, Nikiszowiec workers' housing estate in Katowice, underground of the historic silver ore mine and the "Black Trout" adit in Tarnowskie Góry. At the end of 2019, there were also 4 cultural parks functioning in the voivodship, which were set up by the gminas councils to protect the monuments characteristic of the local building and settlement tradition. These include: the Cultural Park Jewish Cemetery in Żory, "Popłuczkowa Heap" in Tarnowskie Góry, the Cultural Park for the Old Town Area and the Cultural Park for the Dike Area in Bieruń.

Tablica 6. Muzea i instytucje paramuzealne w 2020 r.

Table 6. Museums and museum-related institutions in 2020

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Instytucje ^a Institutions ^a	Zwiedzający ^b Visitors ^b	
		w tys. in thousand	w odsetkach in percent
MUZEA I ODDZIAŁY MUZEALNE MUSEUMS WITH BRANCHES	83	450,6	100,0
w tym: of which:			
Historyczne Historical	32	50,3	11,2
Techniki i nauki Technology and science	14	15,1	3,4
Interdyscyplinarne Interdisciplinary	14	209,7	46,5
Etnograficzne i antropologiczne Ethnographical and antropological	5	13,0	2,9
Sztuki Arts	2	68,9	15,3
INSTYTUCJE PARAMUZEALNE MUSEUM-RELATED INSTITUTIONS	24	772,7	100,0
Ogród zoologiczny Zoological garden	1	335,7	43,4
Ogród botaniczny Botanical garden	4	102,0	13,2
Inne Others	19	335,0	43,4

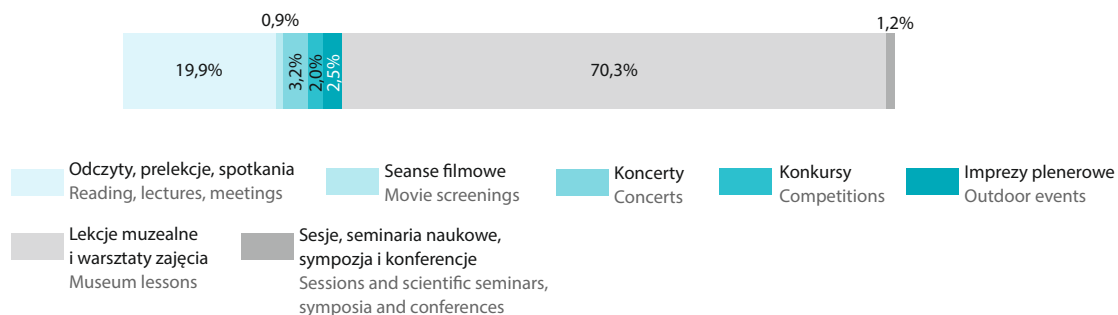
a Stan w dniu 31 grudnia. b Łącznie z oddziałami.

a As of 31 December. b Including branches.

W województwie śląskim funkcjonują liczne instytucje kultury, których celem jest tworzenie i rozpowszechnianie oraz przechowywanie dóbr kultury. Ważną rolę w ochronie i popularyzowaniu dziedzictwa kulturowego województwa pełnią muzea. W końcu 2020 r. na obszarze województwa śląskiego działały 83 muzea i oddziały muzealne, tj. więcej niż w końcu 2019 r. i 2018 r. (odpowiednio o: 9 i 14 obiektów). Muzea odwiedziło w ciągu roku 450,6 tys. zwiedzających, tj. mniej niż w 2019 r. i 2018 r. odpowiednio po 70,2%. Zorganizowane grupy młodzieży szkolnej stanowiły 7,1% ogółu. Największą popularnością wśród zwiedzających cieszyły się muzea interdyscyplinarne i sztuki, które odwiedziło odpowiednio: 209,7 tys. i 68,9 tys. osób.

In Śląskie Voivodship, there are numerous cultural institutions whose aim is to create and disseminate as well as store cultural goods. An important role in the protection and promotion of the cultural heritage of the voivodship is played by museums. At the end of 2020, 83 museums and museum branches operated in Śląskie Voivodship, i.e. more than at the end of 2019 and 2018 (respectively: by 9 and 14 facilities). Museums were visited by 450.6 thousand of visitors, i.e. less by 70.2% respectively than in 2019 and 2018. Organized groups of school youth accounted for 7.1% of all visitors. The most popular among visitors were interdisciplinary and art museums, which were visited by respectively: 209.7 thousand and 68.9 thousand persons.

Wykres 6. Struktura działalności kulturalnej i edukacyjnej muzeów i oddziałów muzealnych w 2020 r.
 Chart 6. Structure of cultural and educational activity conducted by museums and their branches in 2020

Działalność wystawiennicza w województwie w 2020 r. prowadzona była także przez 38 galerii i salonów sztuki (według stanu w końcu roku), których liczba zmniejszyła się w skali roku i na przestrzeni 2 lat odpowiednio o 1 i 3 obiekty. Galerie i salony sztuki posiadały 3,6 tys. zbiorów (w 2019 r. – 3,5 tys.). Wśród zbiorów najliczniejsze były dzieła z dziedziny malarstwa (45,6%) i grafiki (24,6%). W galeriach i salonach sztuki zorganizowano łącznie 249 wystaw (przed rokiem 463), w tym 9 plenerowych. Liczba zwiedzających śląskie galerie i salony sztuki wyniosła 138,4 tys. osób, tj. mniej niż w 2019 r. i 2018 r. odpowiednio o: 68,3% i 65,2%.

The exhibition activity in the voivodship (as of the end of 2020) was carried out by 38 art galleries and salons, i.e. by 1 less than in previous year and 3 less than at the end of 2018. Art galleries and salons had 3.6 thousand collections (in 2019 – 3.5 thousand). Among the collections the most numerous were works in the field of painting (45.6%) and graphic art (24.6%). In art galleries and salons, a total of 249 exhibitions were organized (463 the year before), including 9 outdoor exhibitions. The number of visitors of the voivodship art galleries and salons amounted to 138.4 thousand persons, i.e. fewer than in 2019 and 2018 by 68.3% and 65.2% respectively.

Tablica 7. Teatry, instytucje muzyczne i przedsiębiorstwa estradowe w 2020 r.
 Table 7. Theatres, music institutions and entertainment enterprises in 2020

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Institucje ^a Institutions ^a	Prezentacje i koncerty ^b Performances and concerts ^b	Widzowie i słuchacze ^b w tys. Audience ^b in thous.
TEATRY I INSTYTUCJE MUZYCZNE THEATRES AND MUSIC INSTITUTIONS	22	2308	477,9
Teatry: Theatres:	10	1271	208,3
dramatyczne dramatic	6	987	175,0
lalkowe puppet	4	284	33,3
Teatry muzyczne Music theatres	3	292	85,1
Filharmonie Philharmonic halls	3	525	97,7
Orkiestry symfoniczne i kameralne oraz chóry Symphony and chamber orchestras and choirs	5	193	76,7
Zespoły pieśni i tańca Song and dance ensembles	1	27	10,2
PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE ENTERTAINMENT ENTERPRISES	3	86	19,6

a Stan w dniu 31 grudnia. b Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.
 a As of 31 December. b Data concern activities conducted on the territory of the voivodship, including outdoor events.

Województwo śląskie jest znaczącym ośrodkiem teatralnym i muzycznym. W końcu 2020 r. działalność sceniczną prowadziły 22 teatry i instytucje muzyczne posiadające własny zespół artystyczny, których liczba nie zmieniła się w skali roku i na przestrzeni 2 lat. W skład ww. placówek wchodziły teatry: dramatyczne (6) i lalkowe(4), teatry muzyczne (1 opera i 2 operetki), filharmonie (3), orkiestry symfoniczne i kameralne(4) i chóry (1), zespół pieśni i tańca (1).

At the end of 2020 in Śląskie Voivodship, stage activities were conducted by 22 theatres and music institutions with their own permanent artistic team (similarly to the end of 2019 and 2018). The above mentioned establishments included: dramatic (6) and puppets (4) theatres, music theatres (1 opera and 2 operettas) philharmonic halls (3), symphony and chamber orchestras (4), choirs (1) and song and dance ensemble (1).

Tablica 8. Kina stałe w 2020 r.

Table 8. Fixed cinemas in 2020

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	W liczbach bezwzględnych In absolute numbers	2019=100
OGÓŁEM* TOTAL ^a	53	96,4
w tym przystosowane dla potrzeb niepełnosprawnych including those adapted for people with disabilities	46	.
Sale projekcyjne ^a Screens ^a	220	102,3
Miejsca na widowni ^a Seats ^a	41666	100,5
Seanse Screenings	169231	53,0
Widzowie: Audience:		
ogółem total	2453872	31,7
na 1 seans per screening	15	.

a Stan w dniu 31 grudnia.
a As of 31 December.

Na obszarze województwa funkcjonowały w końcu 2020 r. 53 kina stałe, czyli o 2 mniej niż w końcu 2019 r. i o 2 więcej niż w końcu 2018 r. Kina stałe posiadały 220 sal projekcyjnych oraz 41,7 tys. miejsc na widowni (przed rokiem – 215 sal i 41,5 tys. miejsc na widowni). Mniejsza była liczba seansów i liczba widzów w kinach stałych. W ciągu 2020 r. wyświetlono w kinach stałych 169,2 tys. seansów, które obejrzało 2453,9 tys. widzów. (przed rokiem – 319,5 tys. seansów i 7745,6 tys. widzów).

At the end of 2020, 53 fixed cinemas functioned in the voivodship, i.e. by 2 less than at the end of 2019 and 2 more than at the end of 2018. Fixed cinemas had 220 screens and 41.7 thousand seats (a year ago – 215 screens and 41.5 thousand seats). The number of screenings and the number of audience in fixed cinemas is decreasing. During 2020, 169.2 thousand screenings were shown in fixed cinemas, which were seen by 2453.9 thousand audience (a year before – 319.5 thousand screenings and 7745.6 thousand audience).

Tablica 9. Biblioteki publiczne z filiami

Table 9. Public libraries with branches

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2018	2019	2020
Biblioteki ^a Libraries ^a	781	777	762
w tym na wsi of which in rural areas	332	331	327
Księgozbiór ^a w wol. Collection ^a in vol.	16049545	15886017	15442462
Czytelnicy ^b w osobach Borrowers ^b in persons	763672	758196	616874
Wypożyczenia ^c w wol. Loans ^c in vol.	13658545	13668226	10522848

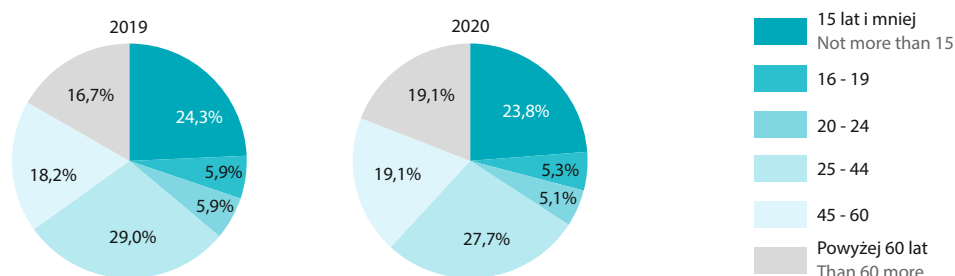
a Stan w dniu 31 grudnia. b łącznie z punktami bibliotecznymi. c łącznie z wypożyczeniami międzybibliotecznymi.
a As of 31 December. b Including library service points. c Including interlibrary lending.

Województwo śląskie posiada jedną z największych ilości bibliotek w kraju, ale jest ona z roku na rok coraz mniejsza. W końcu 2020 r. w województwie funkcjonowało 785 placówek bibliotecznych (przed rokiem – 800), na które składały się 762 biblioteki publiczne wraz z filiami oraz 23 punkty biblioteczne. Liczba czytelników bibliotek publicznych województwa w 2020 r. wyniosła 616,9 tys., tj. o 18,6% mniej niż w 2019 r. i o 19,2% mniej niż w 2018 r. Biorąc pod uwagę rodzaj zajęcia, wśród czytelników bibliotek publicznych w 2020 r., podobnie jak przed rokiem, najliczniejszą grupę tworzyli pracujący, którzy liczyli 252,0 tys. osób i stanowili 40,9% ogółu. W porównaniu z 2019 r. liczba ich zmniejszyła się o 18,0%.

Śląskie Voivodship is one of voivodships with the largest number of libraries in the country, however their number is decreasing every year. At the end of 2020, there were 785 library facilities in the voivodship (the year before – 800), which included 762 public libraries with branches and 23 library service points. In 2020 the number of borrowers of public libraries in the voivodship amounted to 616.9 thousand, i.e. by 18.6% less than in 2019 and by 19.2% less than in 2018. Among borrowers of public libraries in 2020, as in the previous year, the largest group was composed of the employed – 252.0 thousand persons i.e. 40.9% of the total borrowers. As compared to 2019, their number decreased by 18.0%.

Wykres 7. Struktura czytelników bibliotek publicznych według grup wieku

Chart 7. Structure of public library readers by age groups

Uzupełnieniem działalności wymienionych wyżej instytucji kultury była działalność placówek upowszechniających i popularyzujących kulturę tzn. centrów kultury, domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic. Instytucje tego typu angażują dzieci i młodzież oraz dorosłych do aktywności i kreatywnego działania na rzecz szeroko pojętej kultury. W końcu 2020 r. w województwie działało: 39 centrów kultury, 81 domów kultury, 122 ośrodki kultury, 51 klubów i 61 świetlic.

Complementing the activities of the mentioned above cultural institutions, were the activities of institutions popularizing and promoting culture, i.e. centres of culture, cultural centres and establishments, clubs and community centres. Institutions of this type involve children, adolescents and adults to be active and to act creatively for the wider culture. In the end of 2020, there were 39 centres of culture in the voivodship, 81 cultural establishments, 122 cultural centres, 51 clubs and 61 community centres.

Tablica 10. Centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice w 2020 r.

Table 10. Centres of culture, cultural centres and establishments, clubs and community centres in 2020

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas
Instytucje ^a Institutions ^a	354	215	139
Imprezy organizowane przez jednostkę Events organized by the unit	13304	10205	3099
Uczestnicy imprez Event participants	1700443	1483349	217094
Grupy artystyczne Artistic groups	1476	922	554
Członkowie grup artystycznych Members of artistic groups	25596	15406	10190
Koła/kluby/sekcje Groups/clubs/sections	2804	2024	780
Członkowie kół/klubów/sekcji Members of groups/clubs/sections	50182	34292	15890
Kursy organizowane przez jednostkę Courses organized by the unit	445	281	164

a Stan w dniu 31 grudnia.

a As of 31 December.

W 2020 r. w instytucjach tego typu zorganizowano 13,3 tys. imprez, tj. o 50,3% mniej niż w 2019 r. i o 49,6% mniej niż w 2018 r. Wśród ogółu imprez były m.in. koncerty, prelekcje, spotkania, wykłady, imprezy turystyczne i sportowo-rekreacyjne, festiwale i przeglądy artystyczne oraz konferencje. W imprezach uczestniczyło 1700,4 tys. osób, czyli o 64,4% mniej niż w 2019 r. i o 63,2% mniej niż w 2018 r. Wśród uczestników imprez największą popularnością cieszyły się: festiwale i przeglądy artystyczne (385,0 tys.) oraz koncerty (373,1 tys. uczestników). W skali roku i na przestrzeni 2 lat zwiększyła się liczba uczestników warsztatów (odpowiednio o: 3,5% i 15,5%).

Województwo śląskie może się poszczycić dużą ilością organizowanych imprez masowych (w skali kraju – 13,6%), których w końcu 2020 r. odbyło się w naszym województwie 212, czyli o 661 mniej niż przed rokiem i o 684 mniej niż w 2018 r. Z wydarzeniami tego typu związana jest również turystyka, zwana turystyką eventową, czyli związaną właśnie z imprezami i wydarzeniami kulturalnymi tego typu. W imprezach w 2020 r. wzięło udział 512,5 tys. osób, tj. o 88,2% mniej niż w 2019 r., i o 87,9% mniej niż w 2018 r.

In 2020, 13.3 thousand events were organized in institutions of this type., i.e. by 50.3% less than in 2019 and 49.6% less than in 2018. Among the events were, among others, concerts, meetings, lectures, tourist and sport-recreational events, festivals and artistic reviews and conferences. About 1700.4 thousand persons participated in the events, which is 64.4% less than in 2019 and 63.2% less than in 2018. Among the participants of the events, the most popular were: festival and artistic reviews (385.0 thousand) and concerts (373.1 thousand participants). In relation to 2019 and 2018, the number of workshop participants has increased (by 3.5% and 15.5% respectively).

Śląskie Voivodship can be proud of a large number of mass events organized (13.6% in the country), which in the end of 2020 took place – 212, which is 661 less than a year ago and 684 less than in 2018. This type of events is also associated with tourism, called "event tourism". In 2020, 512.5 thousand persons participated in events of this type, i.e. by 88.2% less than in 2019, and by 87.9% less than in 2018.

Tablica 11. Imprezy masowe w 2020 r.

Table 11. Mass events in 2020

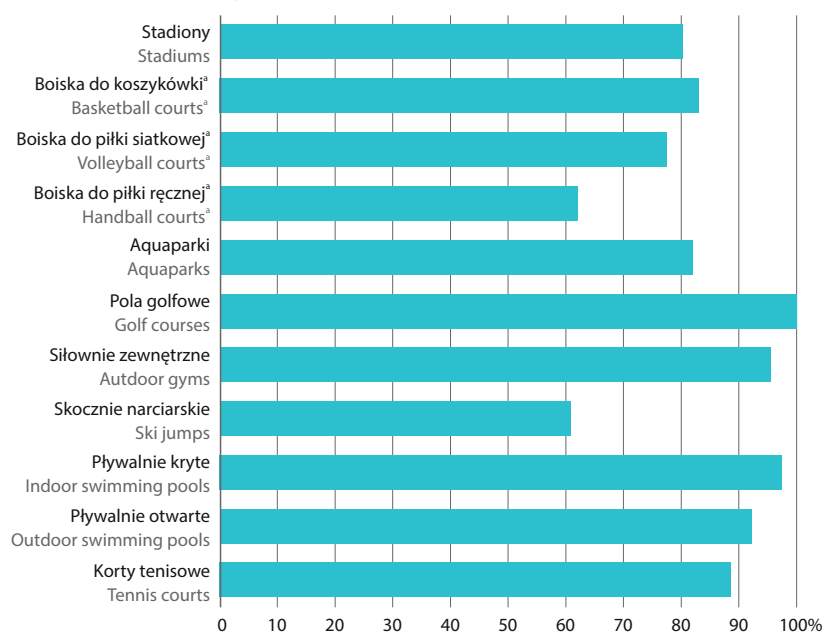
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Imprezy Events	Uczestnicy imprez Participants of events	
		ogółem total	w tym z wstępem bezpłatnym including free admission
OGÓŁEM TOTAL	212	512454	51649
Artystyczno-rozrywkowe Artistic and entertainment	31	122021	8800
Sportowe Sports	181	390433	42849

W końcu 2018 r. w województwie śląskim funkcjonowało 212 stadionów, 629 boisk piłkarskich, 60 boisk do koszykówki, 39 boisk do piłki siatkowej, 243 korty tenisowe oraz 53 dużych hal sportowych, na których terenie sportowcy mogli uczestniczyć w grach zespołowych. Miłośnicy sportów wodnych mieli do dyspozycji 127 pływalni sportowych (w tym 75 było pływalni krytych), a sportów zimowych – 46 lodowisk sztucznie mrożonych, 9 skoczni narciarskich oraz 83,7 km narciarskich tras zjazdowych i 112,3 km narciarskich tras biegowych. Trasy narciarskie zjazdowe i skocznie narciarskie były zlokalizowane w powiatach bielskim i cieszyńskim, których naturalne ukształtowanie terenu sprzyja uprawianiu tych sportów.

At the end of 2018, there were 212 stadiums, 629 football pitches, 60 basketball pitches, 39 volleyball pitches, 243 tennis courts and 53 large sports halls in which athletes could participate in team games in Śląskie Voivodship. Water sports enthusiasts had at their disposal 127 sports swimming pools (75 of which were indoor swimming pools) and winter sports enthusiasts – 46 artificially frozen ice rinks, 9 ski jumping hills and 83.7 km of downhill ski slopes and 112.3 km of cross-country ski trails. Downhill ski runs and ski jumps were located in bielski and cieszyński powiats whose natural terrain favors the cultivation of these sports.

Wykres 8. Stopień wykorzystania obiektów w celach sportowo-rekreacyjnych w 2018 r.

Chart 8. Degree of utilization of objects for sports and recreation purposes in 2018

^a Bez obiektów niepełnowymiarowych.
^a Excluding not full-size facilities.

4. Turystyczna baza noclegowa

Podstawowym elementem infrastruktury turystycznej województwa jest baza noclegowa, która decyduje o wykorzystaniu jego walorów turystycznych. Liczba turystycznych obiektów noclegowych i miejsc noclegowych oferowanych turystom określa potencjał turystyczny regionu, natomiast liczba korzystających z usług turystycznych, liczba udzielonych noclegów czy średnia długość pobytu turystów w obiektach – wykorzystanie tego potencjału.

W końcu lipca 2020 r. w województwie śląskim czynnych było 620 turystycznych obiektów noclegowych, posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych (łącznie z pokojami gościnnymi i kwaterami agroturystycznymi), z których 310 to obiekty należące do grupy obiekty hotelowe, a 310 to pozostałe obiekty. Z ogólnej liczby obiektów 572 oferowały wypoczynek całoroczny.

Wśród obiektów hotelowych najliczniejszą grupę stanowiły hotele – 199 obiektów (o 10,0% mniej niż w końcu lipca 2019 r.). Drugą grupę, pod względem wielkości zasobów, tworzyły inne obiekty hotelowe – 92 obiekty (o 14,8% mniej).

Wśród pozostałych obiektów najwięcej było pokoi gościnnych (kwatery prywatnych) – 79 obiektów (o 19,4% mniej niż przed rokiem), a następnie – ośrodków wczasowych – 45 obiektów (o 8,2% mniej) i kwater agroturystycznych – 35 obiektów (o 10,3% mniej).

Obiekty zlokalizowane na terenie województwa stanowiły 6,0% wszystkich działających w kraju, przy powierzchni województwa stanowiącej 3,9% powierzchni kraju i liczbie ludności stanowiącej 11,8% ludności Polski (według stanu w końcu czerwca 2020 r.).

Pod względem liczby obiektów przypadających na 100 km² powierzchni, województwo śląskie ze wskaźnikiem 5,0 zajmowało 5. miejsce w kraju, po województwie małopolskim (9,0), pomorskim (8,5), zachodniopomorskim (6,5) i dolnośląskim (5,1), przy średniej krajowej wynoszącej 3,3.

4. Tourist accommodation establishments

The basic element of tourism infrastructure in the voivodship is the accommodation base, which decides about the use of its tourist assets. The number of tourist accommodation establishments and bed places offered to tourists determines the tourist potential of the region, while the number of tourists using tourist services (tourists accommodated), the number of nights spent or the average length of stay of tourists in facilities – the use of this potential.

At the end of July 2020, there were 620 tourist accommodation establishments in Śląskie Voivodship, with 10 or more beds (including rooms for rent and agrotourism lodgings), of which 310 hotels and similar facilities, and 310 other facilities. Of the total number of facilities, 572 offered all-year-round recreation.

Among hotels and similar facilities the largest group was the group hotels – 199 objects (10.0% less than at the end of July 2019). The second group, in terms of the size of resources, was the group other hotel facilities – 92 objects (by 14.8% less).

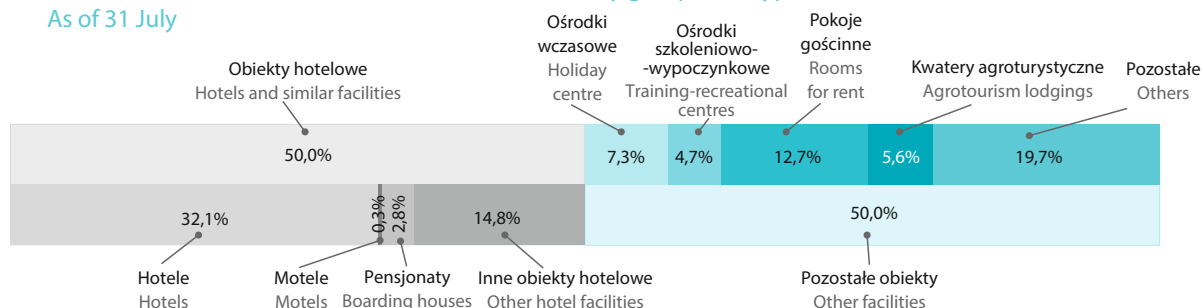
Among other facilities most of them were rooms for rent (private accommodation) – 79 facilities (by 19.4% less than last year), and then – holiday centres – 45 objects (by 8.2% less) and agrotourism lodgings – 35 objects (by 10.3% less).

The facilities located in the voivodship accounted for 6.0% of all entities operating in the country, with the area of the voivodship constituting 3.9% of the country's area and the population constituting 11.8% of the population of Poland (as of end of June 2020).

In terms of the number of objects per 100 km², Śląskie Voivodship with the index of 5.0 occupied the 5th place in the country, after the Małopolskie (9.0), Pomorskie (8.5), Zachodniopomorskie (6.5) and Dolnośląskie (5.1) voivodships, with the national average 3.3.

Wykres 9. Struktura turystycznych obiektów noclegowych według grup i rodzajów obiektów w 2020 r. Stan w dniu 31 lipca

Chart 9. Structure of tourist accommodation establishments by groups and types of facilities in 2020 As of 31 July

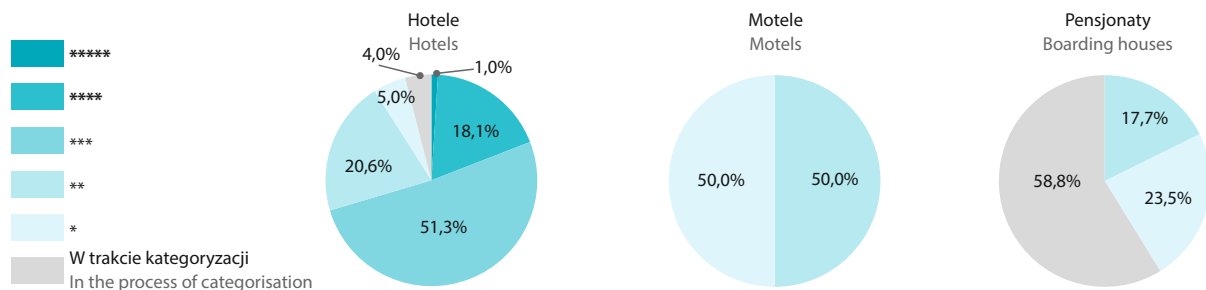

W końcu lipca 2020 r. na terenie województwa śląskiego znajdowały się 2 hotele oznaczone najwyższą 5-gwiazdkową kategorią, w których miejsca noclegowe stanowiły 1,7% wszystkich miejsc noclegowych w hotelach. Najwięcej miejsc noclegowych skoncentrowanych było w 102 hotelach 3-gwiazdkowej kategorii (41,2%) oraz w 36 hotelach oznaczonych 4-gwiazdkową kategorią (34,7%).

At the end of July 2020, in Śląskie Voivodship, there were 2 hotels with the highest 5-star category, in which bed places accounted for 1.7% of all bed places in hotels. Most of the bed places were concentrated in 102 hotels marked with a 3-star category (41.2%) and in 36 hotels marked with a 4-star category (34.7%).

Wykres 10. Struktura obiektów hotelowych według kategorii w 2020 r. Stan w dniu 31 lipca

Chart 10. Structure of hotels and similar facilities by category in 2020
As of 31 July

W obiektach hotelowych zlokalizowanych na terenie województwa śląskiego w końcu lipca 2020 r. odnotowano 13,8 tys. pokoi, w tym 13,6 tys. pokoi z pełnym węzłem higieniczno-sanitarnym. Na jeden obiekt hotelowy przypadały średnio 44 pokoje, w tym w hotelach – 56, w innych obiektach hotelowych i motelach – po 25, a w pensjonatach – 13.

At the end of July 2020 in hotels and similar facilities located in Śląskie Voivodship, there were 13.8 thousand rooms, including 13.6 thousand rooms with a full hygienic and sanitary equipment. There were an average of 44 rooms per hotels and similar facilities, including 56 in hotels, respectively 25 each in other hotel facilities and motels and 13 in boarding houses.

Według stanu w końcu lipca 2020 r. turystyczne obiekty noclegowe dysponowały 47,0 tys. miejsc noclegowych, w tym 42,6 tys. (90,7%) to miejsca noclegowe całoroczne. Obiekty hotelowe oferowały 27,8 tys. miejsc noclegowych, a pozostałe obiekty – 19,2 tys.

As at the end of July 2020, tourist accommodation facilities offered 47.0 thousand bed places, including 42.6 thousand (90.7%) year-round bed places. Hotels and similar facilities offered 27.8 thousand bed places, and other facilities – 19.2 thousand.

W porównaniu z końcem lipca 2019 r. liczba miejsc noclegowych zmniejszyła się w obiektach hotelowych oraz w pozostałych obiektach (odpowiednio o: 8,8% i 9,4%). W obiektach hotelowych odnotowano o 2690 miejsc noclegowych mniej niż przed rokiem, z tego w hotelach o 1747 miejsc mniej, w innych obiektach hotelowych o 945 miejsc mniej, motelach o 74 miejsc mniej, natomiast w pensjonatach o 76 miejsc więcej. W grupie pozostałe obiekty odnotowano o 1985 miejsc noclegowych mniej niż przed rokiem. Spadek oferowanych miejsc noclegowych dotyczył m.in. kempingów (o 503), pokoi gościnnych (o 400), ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych (o 361), natomiast wzrost dotyczył tylko hosteli (o 142). Liczba miejsc noclegowych w schroniskach, ośrodkach kolonijnych, domach pracy twórczej, na polach biwakowych i w zakładach uzdrowiskowych pozostała na niezmiennym poziomie.

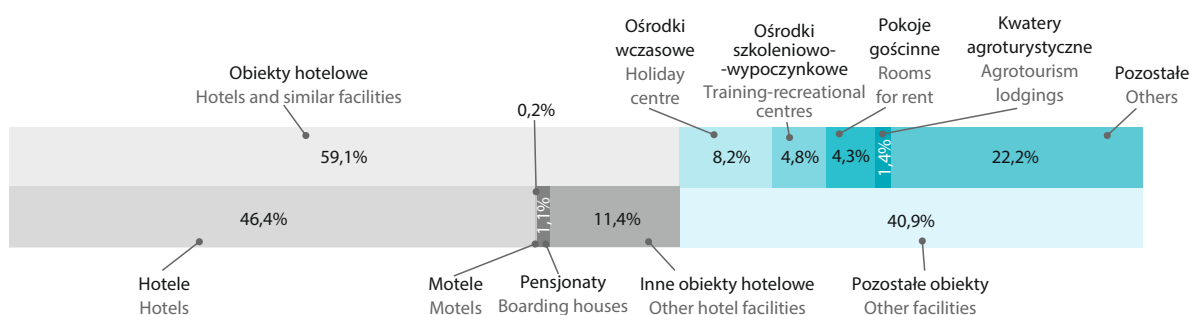
In comparison to the end of July 2019, the number of bed places decreased in hotels and similar facilities and in other facilities (respectively by 8.8% and 9.4%). In hotels and similar facilities, there were by 2690 bed places less than a year ago, of which 1747 less places in hotels, 945 less places in other hotel facilities, in motels by 74 places less while in boarding houses by 76 places more. In the group other facilities there were 1985 bed places less than in the previous year. The decrease in bed places offered was noted in, among others, camping sites (by 503), rooms for guest (by 400), training recreational centres (by 361) while increase was only in hostels (by 142). The number of bed places in shelters, holiday youth centres, creative arts centres tent sites and health establishments remained unchanged.

Wskaźnik gęstości bazy noclegowej, mierzony liczbą miejsc noclegowych, zaoferowanych turystom, przypadających na 1 km² powierzchni, w województwie śląskim w 2020 r. wyniósł 3,8, przy średniej dla kraju wynoszącej 2,5. Najwyższe wskaźniki gęstości bazy noclegowej odnotowano w województwach: małopolskim i pomorskim – po 6,3 oraz w zachodniopomorskim – 6,2.

The accommodation base density, measured by the number of bed places offered to tourists per 1 km² area, in Śląskie Voivodship in 2020 was 3.8, with the national average of 2.5. The highest rates of accommodation base density were recorded in the following voivodships: Małopolskie and Pomorskie – respectively 6.3 each and Zachodniopomorskie – 6.2.

Wykres 11. Struktura miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych według grup i rodzajów obiektów w 2020 r. Stan w dniu 31 lipca

Chart 11. Structure of bed places in tourist accommodation establishments by group and type of facilities in 2020 As of 31 July

Przeciętnie na 1 turystyczny obiekt noclegowy przypadało 76 miejsc noclegowych, przy czym najwięcej w zakładach uzdrowiskowych (250 miejsc), na polach biwakowych (148 miejsc), na kempingach (112 miejsc) i w hotelach (110 miejsc). Najmniej miejsc noclegowych na 1 obiekt przypadało średnio w schronisku młodzieżowym (14 miejsc), kwaterach agroturystycznych (18 miejsc) i domach pracowniczych (19 miejsc).

Wskaźnik funkcji turystycznej Baretje'a, mierzony liczbą miejsc noclegowych przypadających na 100 mieszkańców, w województwie śląskim w 2020 r. ukształtował się na poziomie 1,0, przy średniej krajowej wynoszącej 2,0. Najwyższym wskaźnikiem funkcji turystycznej Baretje'a charakteryzowało się województwo zachodniopomorskie – 8,3.

On the average, there were 76 bed places per 1 tourist accommodation facility, the largest number of them being in health establishments (250 places), on tent camp sites (148 places), on camping sites (112 places), and in hotels (110 places). The smallest number of bed places per 1 object were on the average in youth shelters (14 places), agrotourism lodgings (18 places) and creative arts centres (19 places).

The Baretje's tourism function index, measured by the number of bed places per 100 inhabitants, in Śląskie Voivodship in 2020 was 1.0, with the national average of 2.0. The highest Baretje's tourism function index was reached by Zachodniopomorskie Voivodship – 8.3.

5. Placówki gastronomiczne

Atrakcyjność bazy noclegowej podnoszą placówki gastronomiczne zlokalizowane na terenie turystycznych obiektów noclegowych. Według stanu w końcu lipca 2020 r. w turystycznych obiektach noclegowych województwa śląskiego dostępnych było 520 placówek gastronomicznych, z tego 249 restauracji, 158 barów, 86 stołówek i 27 punktów gastronomicznych (np. smażalni, pijalni, lodziarni czy bufetów). W skali roku odnotowano spadek ogólnej liczby placówek gastronomicznych o 15,2%. W największym stopniu zmalała liczba restauracji – o 39 placówek. W ciągu roku ubyło także 29 barów i 16 punktów gastronomicznych. Większość restauracji (218) zlokalizowana była w obiektach hotelowych, w tym 177 w hotelach. Bary także najczęściej prowadziły swoją działalność w hotelach (103) oraz w innych obiektach hotelowych (15). Najwięcej stołówek odnotowano w ośrodkach wczasowych (24) i ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych (18), a ponad jedna czwarta punktów gastronomicznych zlokalizowana była w hotelach (7).

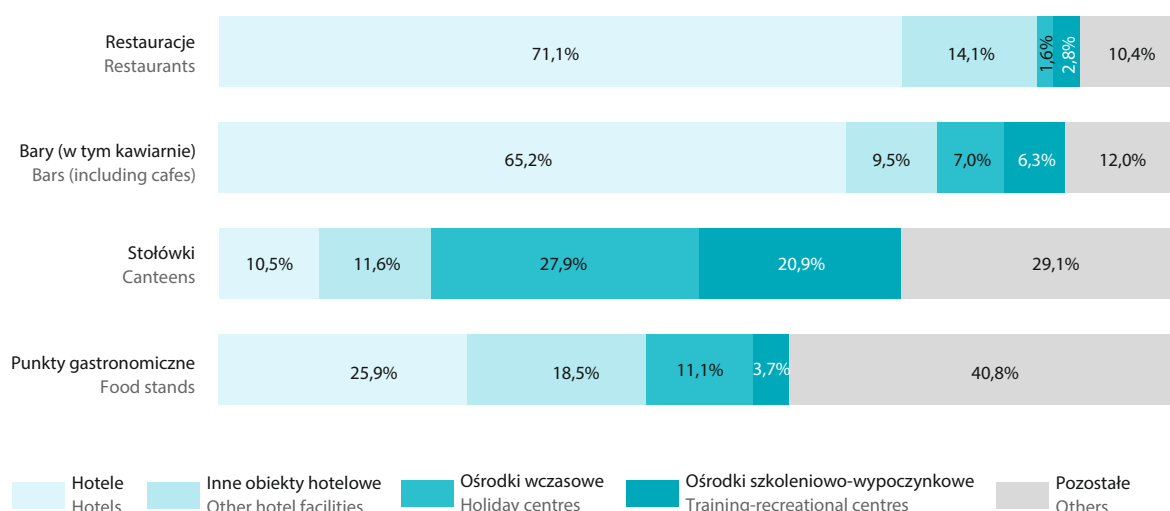
5. Catering establishments

The attractiveness of the accommodation base is increased by catering establishments located in tourist accommodation establishments. At the end of July 2020, 520 catering establishments were available in tourist accommodation establishments in Śląskie Voivodship, including 249 restaurants, 158 bars, 86 canteens and 27 food stands (e.g. fry houses, drink rooms, ice-cream parlours or snack bars). Over the year, the overall number of catering establishments decreased by 15.2%. The greatest decrease was observed in the number of restaurants – by 39 establishments. During the year, there was also decrease in the number of bars (by 29 establishments) and food stands (by 16 establishments). Most of the restaurants (218) were located in hotels and similar facilities, of which 177 in hotels. Bars also most often operated in hotels (103) and in other hotel facilities (15). Most of the canteens were recorded in holiday centres (24) and training-recreational centres (24) and more than a quarter of food stands were located in hotels (7).

Wykres 12. Struktura placówek gastronomicznych w turystycznych obiektach noclegowych według rodzajów obiektów w 2020 r.

Stan w dniu 31 lipca

Chart 12. Structure of catering establishments in tourist accommodation establishments by type of facilities in 2020
As of 31 July

6. Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych

6.1. Turyści korzystający z noclegów

Wyniki badania wykorzystania bazy noclegowej w województwie śląskim w 2020 r. wykazały, że w turystycznych obiektach noclegowych, posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych (łącznie z pokojami gościnnymi i kwaterami agroturystycznymi), zatrzymało się 1350,0 tys. turystów, tj. o 53,5% mniej niż w roku poprzednim.

Większość turystów (1028,5 tys. osób), czyli 76,2% wszystkich korzystających z bazy noclegowej, korzystała z noclegów w obiektach hotelowych, tj. w hotelach, motelach, pensjonatach i innych tego rodzaju obiektach. Wśród nich największą popularnością cieszyły się hotele – 892,9 tys. turystów, czyli 66,1% wszystkich korzystających z bazy noclegowej (spadek o 54,4% w odniesieniu do 2019 r.). W pozostałych obiektach noclegowych, tj. domach wycieczkowych, schroniskach, ośrodkach kolonijnych, kempingach itd., z noclegów skorzystało 321,5 tys. turystów (spadek o 52,2% w skali roku).

W 2020 r. z turystycznej bazy noclegowej zlokalizowanej na terenie województwa śląskiego skorzystało 130,4 tys. turystów zagranicznych. Turyści zagraniczni stanowili 9,7% wszystkich turystów korzystających z bazy noclegowej (14,8% w poprzednim roku). W porównaniu z 2019 r. odnotowano spadek liczby turystów zagranicznych o 69,7%.

Turyści zagraniczni najczęściej wybierali obiekty hotelowe – 118,5 tys. osób (90,9% ogółu turystów zagranicznych) wobec 11,9 tys. osób korzystających z noclegów w pozostałych obiektach noclegowych (9,1%). W obiektach hotelowych turyści zagraniczni stanowili 11,5% wszystkich korzystających z noclegów (wobec 17,9% w 2019 r.). W pozostałych obiektach noclegowych turyści zagraniczni zatrzymywali się zdecydowanie rzadziej i stanowili jedynie 3,7% osób korzystających z noclegów w tej grupie obiektów (4,8% w 2019 r.).

W 2020 r. najliczniejszą grupę turystów zagranicznych odwiedzających województwo śląskie stanowili mieszkańcy Niemiec – 34,6 tys. osób (26,5%). Spośród pozostałych krajów najwięcej turystów przybyło z Ukrainy – 19,2 tys. osób (14,7%), Czech – 10,3 tys. osób (7,9%), Włoch – 7,6 tys. osób (5,9%), Wielkiej Brytanii – 6,6 tys. osób (5,0%), Francji – 4,2 tys. osób (3,2%), Holandii – 4,0 tys. osób (3,1%), Słowacji oraz Stanów Zjednoczonych po 3,6 tys. osób (2,8%).

6. Occupancy in tourist accommodation establishments

6.1. Tourists accommodated

Results of the survey on the use of accommodation base in Śląskie Voivodship in 2020 revealed that 1350.0 thousand tourists stayed in tourist accommodation establishments with 10 or more beds (including rooms for rent and agrotourism lodgings), i.e. by 53.5% less than in the previous year.

Most of the tourists (1028.5 thousand persons), or 76.2% of all accommodated tourists in tourist accommodation facilities, used accommodation in hotels and similar facilities, i.e. in hotels, motels, boarding houses and other such facilities. Among them, the most popular were hotels – 892.9 thousand tourists, or 66.1% of all those using the accommodation base (decrease by 54.4% in relation to 2019).

In other facilities, i.e. excursion hostels, shelters, holiday youth centres, camping sites, etc., 321.5 thousand tourists were accommodated (decrease by 52.2% per year).

In 2020, 130.4 thousand foreign tourists benefited from the tourist accommodation base located in Śląskie Voivodship. Foreign tourists accounted for 9.7% of all tourists using the accommodation base (14.8% in the previous year). In comparison with 2019, the number of foreign tourists decreased by 69.7%.

Foreign tourists most frequently chose hotels and similar facilities – 118.5 thousand persons (90.9% of total foreign tourists) against 11.9 thousand persons accommodated in other facilities (9.1%). Foreign tourists accounted for 11.5% of all tourists accommodated in hotels and similar facilities (compared to 17.9% in 2019).

In other facilities foreign tourists stayed much less frequently and constituted only 3.7% of people using accommodation in this group of facilities (4.8% in 2019). In 2020, the largest group of foreign tourists visiting Śląskie Voivodship were inhabitants from Germany – 34.6 thousand persons (26.5%). From the remaining countries, most of the tourists came from Ukraine – 19.2 thousand persons (14.7%), Czechia – 10.3 thousand persons (7.9%), Italy – 7.6 thousand persons (5.9%), Great Britain – 6.6 thousand persons (5.0%), France – 4.2 thousand persons (3.2%), Netherlands – 4.0 thousand persons (3.1%), Slovakia and United States 3.6 thousand persons each (2.8%).

Wskaźnik gęstości ruchu turystycznego według Deferta, wyrażony liczbą turystów korzystających z noclegów przypadających na 1 km² powierzchni, w województwie śląskim w 2020 r. wyniósł 109,5, przy średniej dla kraju wynoszącej 57,2. Pod względem gęstości ruchu turystycznego województwo śląskie zajmowało 2. lokatę, po województwie małopolskim (157,4).

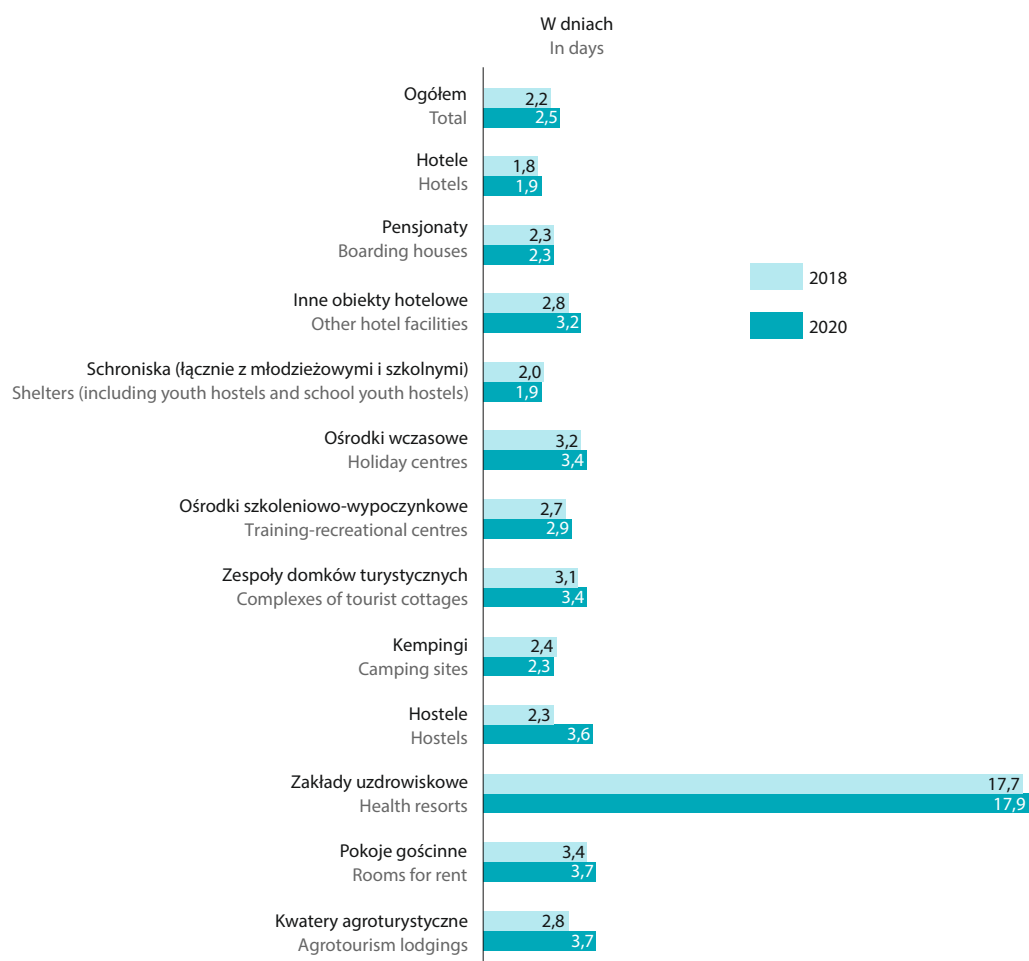
Średnio jeden turysta korzystał w 2020 r. z 2,5 noclegu, przy czym najdłuższe były pobyty turystów w zakładach uzdrowiskowych (17,9), natomiast najkrócej turyści przebywali w schroniskach – 1,3 noclegu.

Tourism density indicator according to Defert, expressed in the number of tourists accommodated per 1 km² area, in Śląskie Voivodship in 2020 amounted to 109.5, with the average for the country of 57.2. In terms of tourism density, Śląskie Voivodship ranked second, after Małopolskie Voivodship (157.4).

On the average, one tourist was accommodated for about 2.5 nights in 2020, with the longest stays of tourists in health establishments (17.9), while the shortest stays of tourists were noted in shelters – 1.3 nights.

Wykres 13. Średnia długość pobytu turystów w wybranych turystycznych obiektach noclegowych

Chart 13. Average length of stay of tourists in selected tourist accommodation establishments

Wskaźnik rozwoju bazy noclegowej, tj. liczba korzystających z noclegów w odniesieniu do liczby miejsc noclegowych, wyniósł 28,7 (w kraju – 23,1). Pod względem wykorzystania bazy noclegowej w odniesieniu do liczby miejsc noclegowych województwo śląskie zajmowało 2. lokatę, po województwie mazowieckim (35,2).

The accommodation base development rate, i.e. the number of tourists accommodated with reference to the number of bed places, amounted to 28.7 (in the country – 23.1). In terms of the use of the accommodation base in relation to the number of bed places, Śląskie Voivodship occupied the 2nd place, after Mazowieckie Voivodship (35.2).

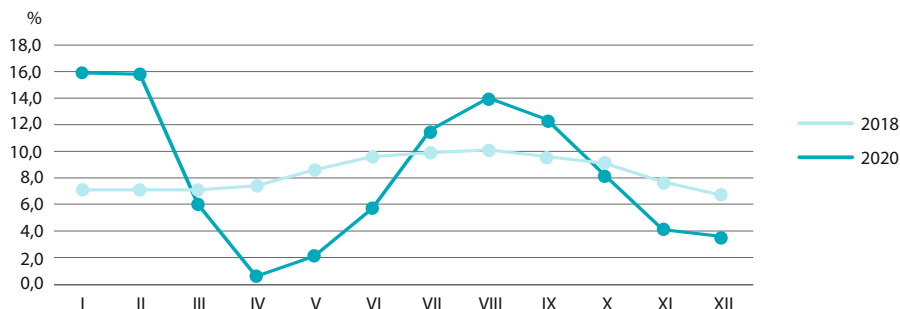

Biorąc pod uwagę miesiące w 2020 r., najwięcej turystów korzystało z bazy noclegowej w styczniu – 214,1 tys. osób, a następnie w lutym – 212,7 tys. osób, sierpniu – 188,8 tys. osób i wrześniu – 167,1 tys. osób. Najmniejszą liczbę turystów korzystających z obiektów noclegowych odnotowano w kwietniu – 8,7 tys. osób.

Taking into account the months of 2020, most tourists used the accommodation base in January – 214.1 thousand persons, and then in February – 212.7 thousand persons, in August – 188.8 thousand persons and in September – 167.1 thousand persons. The smallest number of tourists using accommodation facilities was recorded in April – 8.7 thousand persons.

Wykres 14. Struktura turystów korzystających z turystycznych obiektów noclegowych według miesięcy

Chart 14. Structure of tourists using tourist accommodation establishments by months

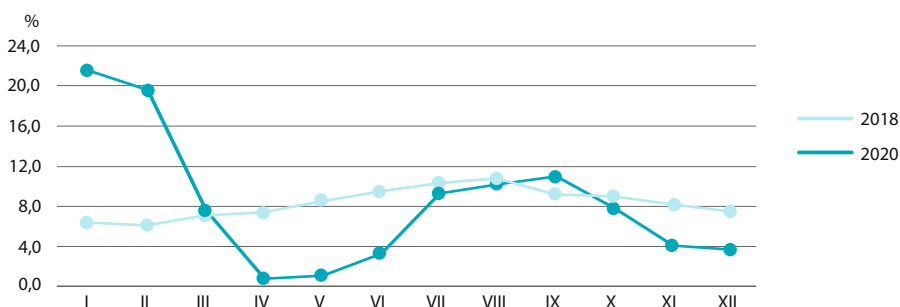

W 2020 r. najwięcej turystów zagranicznych korzystało z bazy noclegowej w styczniu – 28,0 tys. osób, a następnie w lutym – 25,6 tys. osób, we wrześniu – 14,3 tys. osób, w sierpniu – 13,3 tys. osób i w lipcu – 12,1 tys. osób. Najmniejszą liczbę turystów zagranicznych korzystających z obiektów noclegowych odnotowano w kwietniu – 1,0 tys. osób.

In 2020, most of foreign tourists used the accommodation base in January – 28.0 thousand persons, and then in February – 25.6 thousand persons, in September – 14.3 thousand persons, in August – 13.3 thousand persons and in July 12.1 thousand persons. The smallest number of foreign tourists using accommodation facilities was recorded in April – 1.0 thousand persons.

Wykres 15. Struktura turystów zagranicznych korzystających z turystycznych obiektów noclegowych według miesięcy

Chart 15. Structure of foreign tourists using tourist accommodation establishments by months

Wskaźnik intensywności ruchu turystycznego według Schneidera, wyrażony liczbą korzystających z noclegów przypadających na 100 mieszkańców, w województwie śląskim w 2020 r. wyniósł 29,9, przy średniej dla kraju wynoszącej 46,6. Najwyższe wskaźniki intensywności ruchu turystycznego odnotowano w województwach: zachodniopomorskim (124,4), pomorskim (84,1), dolnośląskim (71,3) i małopolskim (70,0).

The tourism intensity index according to Schneider, expressed in the number of tourists accommodated per 100 inhabitants, in Śląskie Voivodship in 2020 was 29.9, with the country average of 46.6. The highest tourism intensity indices were recorded in the following voivodships: Zachodniopomorskie (124.4), Pomorskie (84.1), Dolnośląskie (71.3) and Małopolskie (70.0).

6.2. Udzielone noclegi

W 2020 r. w województwie śląskim turystom udzielono 3342,0 tys. noclegów (spadek o 48,7% w porównaniu z 2019 r.), z czego 63,4% przypadało na obiekty hotelowe – 2118,1 tys. noclegów (spadek o 49,2%). Najwięcej noclegów udzielono w hotelach – 1700,6 tys. (spadek o 50,6%), w innych obiektach hotelowych – 389,8 tys. (spadek o 41,7%) oraz w zakładach uzdrowiskowych – 324,4 tys. (spadek o 52,2%).

Największą liczbę udzielonych noclegów odnotowano: w styczniu (539,5 tys. noclegów), w lutym (532,2 tys. noclegów) i w sierpniu (515,6 tys. noclegów), co stanowiło łącznie 47,5% ogółu udzielonych noclegów w ciągu roku. Obłożenie noclegami w tych miesiącach było znacznie większe niż w miesiącach o najmniejszej aktywności turystycznej, tj. w kwietniu, maju i grudniu, kiedy to udzielono odpowiednio: 35,6 tys., 68,3 tys. i 111,9 tys. noclegów.

Podobne tendencje obserwowano zarówno w obiektach hotelowych, gdzie w lutym, styczniu i sierpniu udzielono w sumie 979,5 tys. noclegów w odniesieniu do 160,7 tys. noclegów w kwietniu, maju i grudniu, jak i w pozostałych obiektach noclegowych – 607,8 tys. noclegów w sierpniu, styczniu i lutym, wobec 55,1 tys. noclegów w kwietniu, maju i grudniu.

6.2. Nights spent (overnight stay)

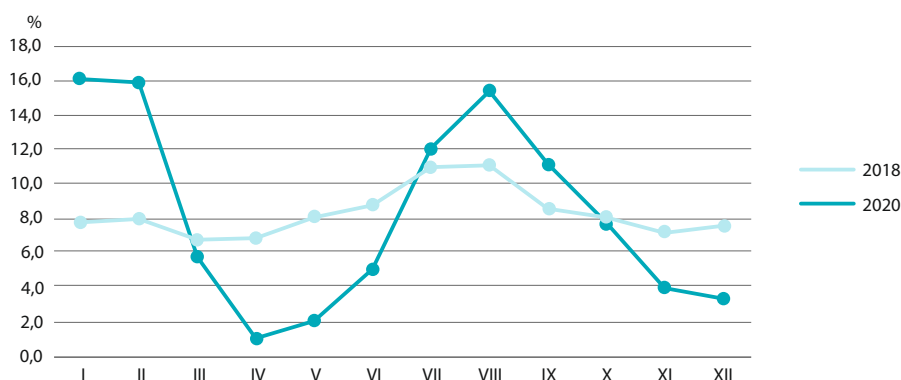
In 2020, in Śląskie Voivodship 3342.0 thousand nights were spent by tourists (decrease by 48.7% compared to 2019), of which 63.4% in hotels and similar facilities – 2118.1 thousand nights spent (decrease by 49.2%). The most nights were spent in hotels – 1700.6 thousand (decrease by 50.6%), other hotel facilities – 389.8 thousand (decrease by 41.7%) and in health establishments – 324.4 thousand (decrease by 52.2%).

The highest number of overnight stays was recorded in January (539.5 thousand nights spent), in February (532.2 thousand nights spent) and in August (515.6 thousand nights spent), which accounted for 47.5% of total overnight stays during the year. Occupancy of accommodation in these months was higher than in the months with the lowest tourist activity, i.e. in April, May and December when nights spent amounted to respectively: 35.6 thousand, 68.3 thousand and 111.9 thousand.

Similar trends were observed both in hotels and similar facilities, where in February, January and August, a total of 979.5 thousand nights were granted compared to 160.7 thousand nights spent in April, May and December as well as in other accommodation facilities – 607.8 thousand overnight stays in August, January and February against 55.1 thousand overnight stays in April, May and December.

Wykres 16. Struktura udzielonych noclegów w turystycznych obiektach noclegowych według miesięcy

Chart 16. Structure of nights spent (overnight stay) in tourist accommodation establishments by months

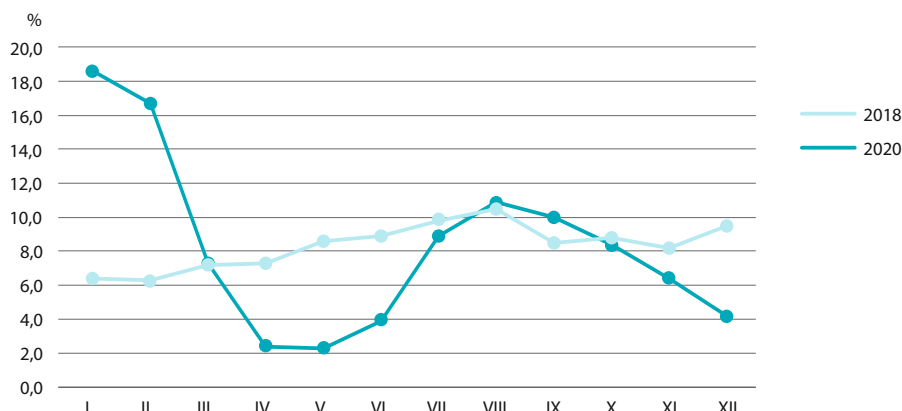

Turystom zagranicznym udzielono 360,0 tys. noclegów, w tym największą ich liczbę odnotowano w miesiącach zimowych (67,1 tys. noclegów w styczniu i 60,0 tys. noclegów w lutym), a najmniejszą w maju – 8,3 tys. noclegów i w kwietniu – 8,6 tys. noclegów. Większości noclegów udzielono w hotelach – 228,2 tys., tj. 63,4% wszystkich noclegów udzielonych tej grupie turystów w turystycznych obiektach noclegowych w 2020 r.

Foreign tourists were granted 360.0 thousand overnight stays, of which the largest number of them, was recorded in the winter months (67.1 thousand nights spent in January and 60.0 thousand nights spent in February), and the smallest number – in May 8.3 thousand nights spent, in April 8.6 thousand nights spent. Most of the nights was spent in hotels – 228.2 thousand., i.e. 63.4% of all nights spent in this group of tourists in tourist accommodation facilities in 2020.

Wykres 17. Struktura udzielonych noclegów turystom zagranicznym w turystycznych obiektach noclegowych według miesięcy

Chart 17. Structure of nights spent (overnight stay) by foreign tourists in tourist accommodation establishments by months

Wskaźnik nasycenia bazą turystyczną według Charvata, mierzony liczbą udzielonych noclegów przypadających na 100 mieszkańców, w województwie śląskim w 2020 r. wyniósł 74,1 (w kraju – 134,0). Najwyższe wskaźniki nasycenia bazą turystyczną odnotowano w województwach: zachodniopomorskim (587,5), pomorskim (285,5), małopolskim (200,4) i dolnośląskim (190,3).

Tourist saturation index based on Charvat, measured by the number of overnight stays per 100 inhabitants, in Śląskie Voivodship in 2020 amounted to 74.1 (in the country – 134.0). The highest tourist saturation indices were recorded in the following voivodships: Zachodniopomorskie (587.5), Pomorskie (285.5), Małopolskie (200.4) and Dolnośląskie (190.3).

6.3. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych

Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych wyraża się stopniem wykorzystania miejsc noclegowych (tj. procentowym udziałem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych – sumy miejsc noclegowych przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu). Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2020 r. we wszystkich turystycznych obiektach noclegowych zlokalizowanych na terenie województwa śląskiego wyniósł 23,3% (o 14,7 p. proc. mniej niż w roku poprzednim). W obiektach hotelowych stopień wykorzystania miejsc noclegowych ukształtował się na poziomie 22,8%, a w pozostałych obiektach noclegowych – 24,3% (w 2019 r. odpowiednio: 38,7% i 36,8%).

Najwyższy stopień wykorzystania miejsc noclegowych odnotowano w zakładach uzdrowiskowych – 49,9% (o 34,5 p. proc. mniej niż w roku poprzednim). Wśród obiektów o najniższym stopniu wykorzystania miejsc noclegowych w 2020 r. znalazły się pola biwakowe (5,7% wobec 6,6% w 2019 r.), kempingi (9,3% wobec 16,2%) i kwatery agroturystyczne (10,4% wobec 15,4%).

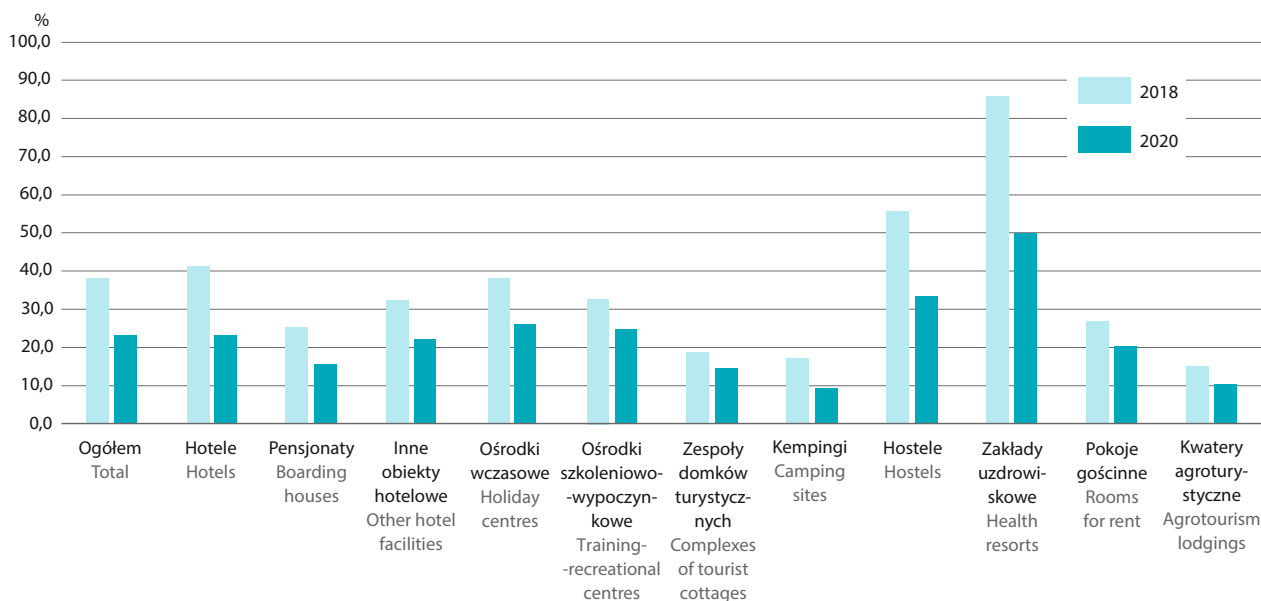
6.3. Occupancy rate of bed places

The use of tourist accommodation facilities is expressed by the occupancy rate of bed places (i.e. the percentage share of the number of overnight stays in the nominal number of bed places – the sum of bed places prepared for tourists on each day of the facility's operation). In 2020 the occupancy rate of bed places in all tourist accommodation establishments located in Śląskie Voivodship was 23.3% (14.7 pp less than in the previous year). In hotels and similar facilities the occupancy rate was 22.8%, and in other accommodation facilities – 24.3% (in 2019: 38.7% and 36.8%, respectively).

The highest occupancy rate of bed places was recorded in health establishments – 49.9% (34.5 pp less than in the previous year). Among the objects with the lowest occupancy rate of bed places in 2020, there were tent camp sites (5.7% against 6.6% in 2019), camping sites (9.3% compared to 16.2%) and agrotourism lodgings (10.4% against 15.4%).

Wykres 18. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w wybranych turystycznych obiektach noclegowych

Chart 18. Occupancy rate of bed places in selected tourist accommodation establishments

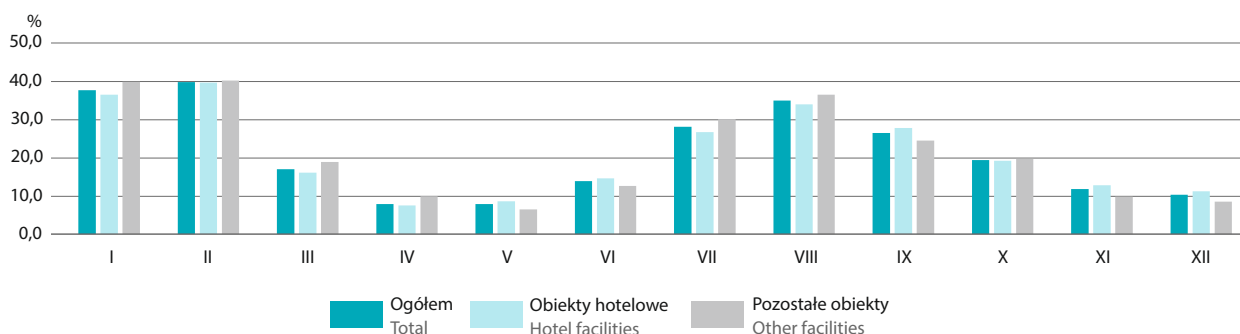

Najwyższy stopień wykorzystania miejsc noclegowych odnotowano w miesiącach zimowych – w lutym (39,8%) i w styczniu (37,7%), natomiast najniższy – w kwietniu i w maju (po 7,9%). W obiektach hotelowych obserwowano podobną tendencję – najwyższy stopień wykorzystania miejsc noclegowych wystąpił w lutym (39,7%) i w styczniu (36,5%), natomiast najniższy – w kwietniu (7,5%) i w maju (8,6%). W pozostałych obiektach noclegowych także najwyższy stopień wykorzystania miejsc noclegowych notowano w lutym (40,2%) i w styczniu (39,9%), natomiast najniższy – w maju (6,5%) i w grudniu (8,5%).

The highest occupancy rate of bed places was recorded in the winter months – in February (39.8%) and in January (37.7%), while the lowest – in April and May (7.9%). A similar tendency was observed in hotels and similar facilities – the highest occupancy rate of bed places occurred in February (39.7%) and in January (36.5%), while the lowest – in April (7.5%) and in May (8.6%). In other accommodation facilities, the highest occupancy rate of bed places was recorded in February (40.2%) and in January (39.9%), while the lowest – in May (6.5%) and in December (8.5%).

Wykres 19. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych według miesięcy w 2020 r.

Chart 19. Occupancy rate of bed places in tourist accommodation establishments by months in 2020

6.4. Wykorzystanie pokoi w obiektach hotelowych

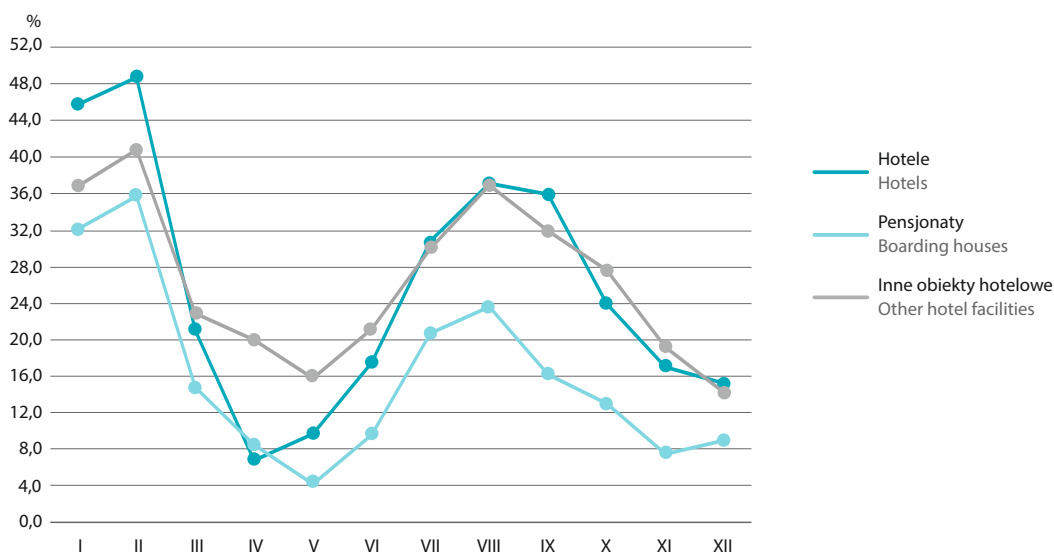
W 2020 r. w obiektach hotelowych wynajęto 1271,1 tys. pokoi (spadek o 50,5% w odniesieniu do 2019 r.), w tym 207,9 tys. pokoi wynajęto turystom zagranicznym (spadek o 64,4% w porównaniu z 2019 r.). Najwięcej pokoi wynajęto w hotelach – 1044,5 tys. (spadek w skali roku o 52,0%), w tym 170,8 tys. pokoi wynajęto turystom zagranicznym (o 66,6% mniej niż w 2019 r.).

6.4. Occupancy rate of rooms in hotels and similar facilities

In 2020, in hotels and similar facilities 1271.1 thousand rooms were leased (decrease by 50.5% in relation to 2019), including 207.9 thousand. rooms rented to foreign tourists (decrease by 64.4% compared to 2019). Most rooms have been rented in hotels – 1044.5 thousand (annual decrease by 52.0%), including 170.8 thousand rooms rented to foreign tourists (by 66.6% less than in 2019).

Wykres 20. Stopień wykorzystania pokoi w wybranych obiektach hotelowych według miesięcy w 2020 r.

Chart 20. Occupancy rate of rooms in selected hotels and similar facilities by months in 2020

Stopień wykorzystania pokoi w hotelach, motelach, pensjonatach i innych obiektach hotelowych w 2020 r. wyniósł 27,5%, czyli o 20,2 p. proc. mniej niż w 2019 r. Najwyższy stopień wykorzystania pokoi w obiektach hotelowych odnotowano w lutym (47,1%), natomiast najniższy w kwietniu (9,2%).

In 2020 occupancy rate of rooms in hotels, motels, boarding houses and other hotel facilities amounted to 27.5%, or 20.2 percentage point less than in 2019. The highest occupancy rate of rooms in hotels and similar facilities was recorded in February (47.1%), and the lowest in April (9.2%).

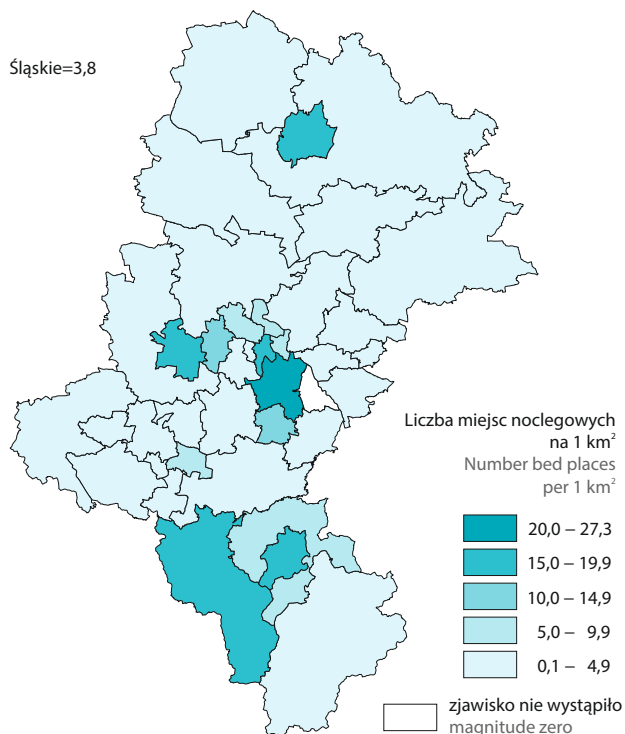
7. Turystyczne obiekty noclegowe i ich wykorzystanie w przekroju terytorialnym

W końcu lipca 2020 r. w województwie śląskim było 620 turystycznych obiektów noclegowych z czego 23,5% zlokalizowana była na terenie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii (146). Biorąc pod uwagę przekrój terytorialny, najwięcej turystycznych obiektów noclegowych usytuowanych było w powiecie cieszyńskim (153). Duża ilość turystycznych obiektów noclegowych skupiona była na terenie powiatu żywieckiego (94) i bielskiego (50). W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku ubyło 79 obiektów noclegowych, w tym najwięcej w powiecie cieszyńskim (20) i żywieckim (8).

W Katowicach usługi turystyczne świadczone w 27 obiektach noclegowych oferujących 4,5 tys. miejsc noclegowych (wobec 32 obiektów i 4,8 tys. miejsc noclegowych przed rokiem). Prawie dwie trzecie obiektów (63,0%) stanowiły hotele (17), w których do dyspozycji gości było 3,7 tys. miejsc noclegowych w mieście (81,6%).

Mapa 1. Wskaźnik gęstości bazy noclegowej według powiatów w 2020 r. Stan w dniu 31 lipca

Map 1. Accommodation base density rate by powiats in 2020 As of 31 July

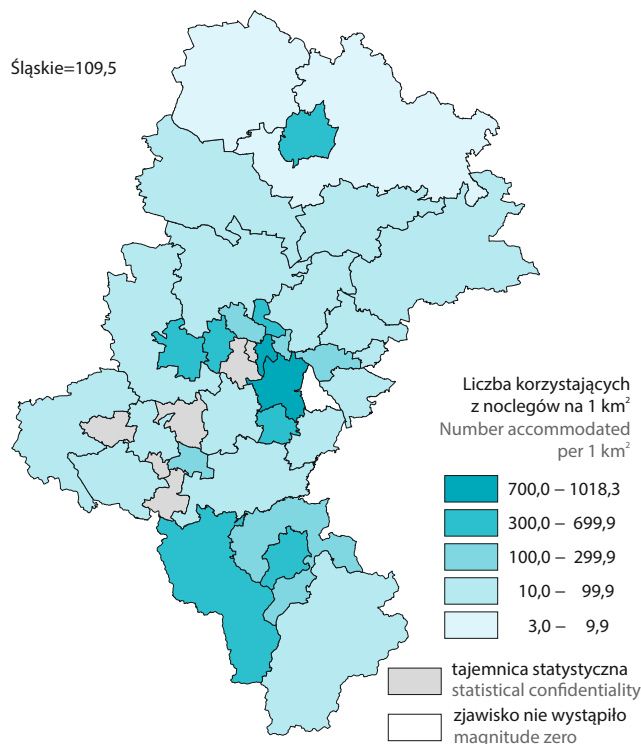

7. Tourist accommodation establishments and their use in territorial breakdown

At the end of July 2020, there were 620 tourist accommodation establishments in Śląskie Voivodship of which 23.5% were located in the Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolis (146). Taking into account territorial breakdown, most of the tourist accommodation facilities were located in Cieszyński powiat (153). A large number of tourist accommodation facilities were concentrated in Żywiecki powiat (94) and Bielski powiat (50). Compared to the previous year, 79 accommodation establishments were lost, of which the greatest decrease was noted in powiats: Cieszyński (20) and Żywiecki (8). In Katowice, tourist services were provided in 27 accommodation facilities offering 4.5 thousand bed places (against 32 facilities and 4.8 thousand bed places a year ago). Almost two quarters (63.0%) of the facilities were hotels (17), in which there were 3.7 thousand bed places available to guests in the city (81.6%).

Mapa 2. Wskaźnik gęstości ruchu turystycznego według powiatów w 2020 r.

Map 2. Tourism density indicator by powiats in 2020

Według stanu w końcu lipca 2020 r. obiekty noclegowe zlokalizowane na terenie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii oraz powiatu cieszyńskiego i żywieckiego oferowały łącznie 65,0% miejsc noclegowych w województwie. Najwyższy wskaźnik gęstości bazy noclegowej, mierzony liczbą miejsc noclegowych zaoferowanych turystom, przypadających na 1 km² powierzchni odnotowano w: Katowicach (27,3), Chorzowie (18,3), Bielsku-Białej (17,2), powiecie cieszyńskim (17,1), Częstochowie (16,6) i Gliwicach (15,7).

Liczba osób korzystających z turystycznych obiektów noclegowych w 2020 r. wyniosła 1350,0 tys. i była mniejsza w porównaniu z 2019 r. i 2018 r. odpowiednio o: 53,5% i 51,9%. Najwięcej osób korzystających z turystycznych obiektów noclegowych w 2020 r. odnotowano w: powiecie cieszyńskim (23,0% turystów odwiedzających województwo śląskie), Katowicach (12,4%), Częstochowie (8,3%), powiecie bielskim (7,5%), żywieckim (6,1%) i Bielsku-Białej (5,1%). W 2020 r. w tych powiatach udzielono łącznie 2317,1 tys. noclegów, co stanowiło 69,3% noclegów udzielonych w województwie. Turysty zagraniczni najczęściej korzystali z obiektów zlokalizowanych w: Katowicach (26,7% obcokrajowców korzystających ze śląskiej bazy noclegowej), Gliwicach (10,5%), powiecie cieszyńskim (8,3%), Częstochowie (7,2%) i powiecie tarnogórskim (6,2%).

Najwyższym wskaźnikiem gęstości ruchu turystycznego według Deferta, wyrażonym liczbą turystów korzystających z noclegów przypadających na 1 km² powierzchni, charakteryzowały się miasta na prawach powiatu: Katowice (1018,3), Chorzów (829,9), Częstochowa (698,1), Bielsko-Biała (551,9) i Zabrze (463,7).

W turystycznych obiektach noclegowych zlokalizowanych na terenie powiatu cieszyńskiego w 2020 r. udzielono 1094,9 tys. noclegów (32,8% noclegów udzielonych w województwie). W porównaniu z 2019 r. i 2018 r. liczba udzielonych noclegów w tym powiecie zmniejszyła się odpowiednio o: 44,8% i 41,8%.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych wyniósł 23,3% a zlokalizowanych na terenie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii w 2020 r. kształtował się poniżej średniej wojewódzkiej i wyniósł 20,9%. Biorąc pod uwagę powiaty, wyższy stopień wykorzystania miejsc noclegowych niż przeciętnie w województwie odnotowano w: Rudzie Śląskiej (35,0%), Bytomiu (31,8%), powiecie cieszyńskim (29,7%), Sosnowcu (26,9%), powiecie gliwickim (26,3%), bielskim (26,2%), raciborskim (24,2%) i Jaworznie (24,0%). W 35 powiatach odnotowano spadek wykorzystania miejsc noclegowych, w tym największy w Katowicach o 26,0 p. proc.

As at the end of July 2020, accommodation facilities located in the area of the Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolis as well as cieszyński and żywiecki powiats offered altogether 65.0% of bed places in the voivodship. The highest accommodation base density rate, measured by the number of bed places offered to tourists per 1 km² of area, was recorded in: Katowice (27.3), Chorzów (18.3), Bielsko-Biała (17.2), cieszyński powiat (17.1), Częstochowa (16.6), Gliwice (15.7).

The number of persons using tourist accommodation facilities in 2020 amounted to 1.350 thousand and was lower than in 2019 and 2018 respectively by 53.5% and 51.9%. The largest numbers of persons using tourist accommodation facilities in 2020 were recorded in: cieszyński powiat (23.0% of tourists visiting Śląskie Voivodship), Katowice (12.4%), Częstochowa (8.3%), bielski powiat (7.5%), żywiecki powiat (6.1%) and Bielsko-Biała (5.1%). In 2020, a total of 2317.1 thousand nights spent were noted in these powiats, which accounted for 69.3% of the nights spent in the voivodship. Foreign tourists most of ten used facilities located in Katowice (26.7% of foreigners using the śląska accommodation base), Gliwice (10.5%), cieszyński powiat (8.3%), Częstochowa (7.2%) and tarnogórski powiat (6.2%).

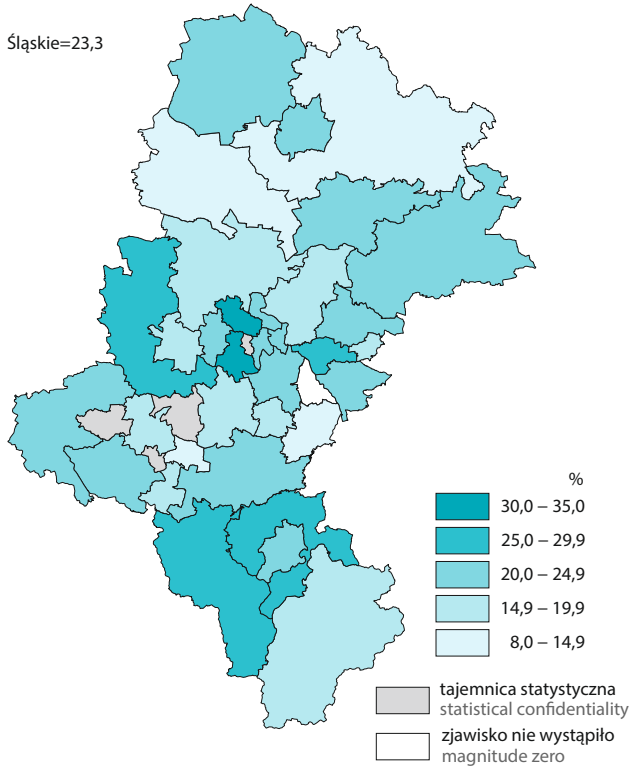
The highest tourism density indicator according to Defert, expressed in the number of tourists accommodated per 1 km², was characteristic for cities with powiat status: Katowice (1018.3), Chorzów (829.9), Częstochowa (698.1), Bielsko-Biała (551.9) and Zabrze (463.7).

In 2020, in tourist accommodation facilities located in cieszyński powiat, 1094.9 thousand nights were spent (32.8% of nights spent in the voivodship). In comparison with 2019 and 2018, the number of overnight stays in this powiat decreased respectively by: 44.8% and 41.8%.

The occupancy rate of bed places in tourist accommodation facilities located in the area of Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolis in 2020 was below the voivodship's average and amounted to 20.9%. Taking into account powiats, a higher occupancy rate of bed places than the average in the voivodship was recorded in: Ruda Śląska (35.0%), Bytom (31.8%), cieszyński powiat (29.7%), Sosnowiec (26.9%), gliwicki powiat (26.3%), bielski powiat (26.2%), raciborski powiat (24.2%) and Jaworzno (24.0%). In 35 powiats, a decrease in occupancy of accommodation facilities was recorded, the highest in Katowice by 26.0 percentage point.

Mapa 3. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych według powiatów w 2020 r.

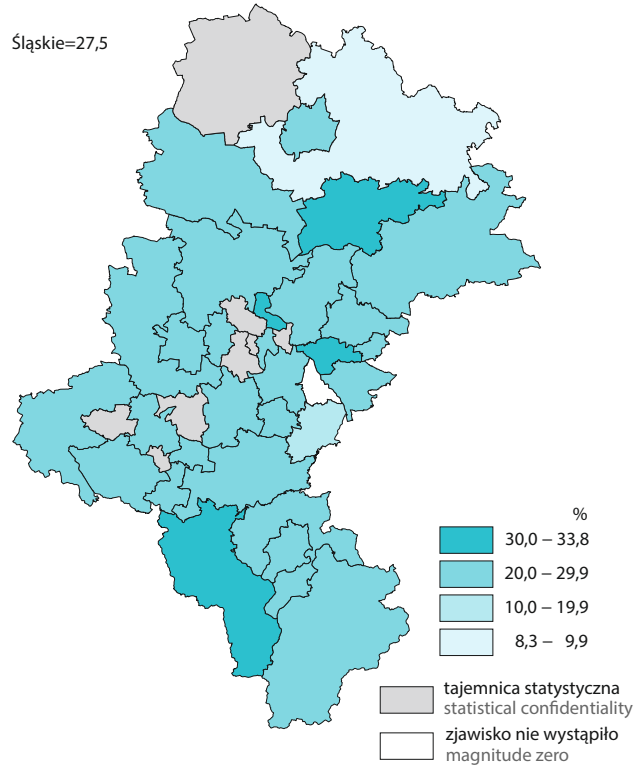
Map 3. Occupancy rate of bed places in tourist accommodation establishments by powiats in 2020

Stopień wykorzystania pokoi w obiektach hotelowych w 2020 r. wyniósł 27,5% i był mniejszy niż w 2019 r. i 2018 r. odpowiednio o: 20,2 p. proc. i 21,3 p. proc. W przekroju terytorialnym według powiatów wyższy stopień wykorzystania pokoi niż średni w województwie odnotowano w obiektach hotelowych m.in. w: Sosnowcu (33,8%), powiecie cieszyńskim (30,5%), Piekarach Śląskich (30,2%) i powiecie myszkowskim (30,1%).

Mapa 4. Stopień wykorzystania pokoi w obiektach hotelowych według powiatów w 2020 r.

Map 4. Occupancy rate of rooms in hotels and similar facilities by powiats in 2020

The occupancy rate of rooms in hotels and similar facilities in 2020 was 27.5%, and was lower than in 2019 and 2018 respectively by: 20.2 percentage point and 21.3 percentage point. In the territorial breakdown by powiats, the higher occupancy rate of room than the average in the voivodship was noted, among others, in hotels and similar facilities in: Sosnowiec (33.8%), cieszyński powiat (30.5%), Piekary Śląskie (30.2%) and myszkowski powiat (30.1%).

8. Podmioty i pracujący związani z turystyką

8. Entities and employed persons connected with tourism

8.1. Podmioty zarejestrowane w rejestrze REGON

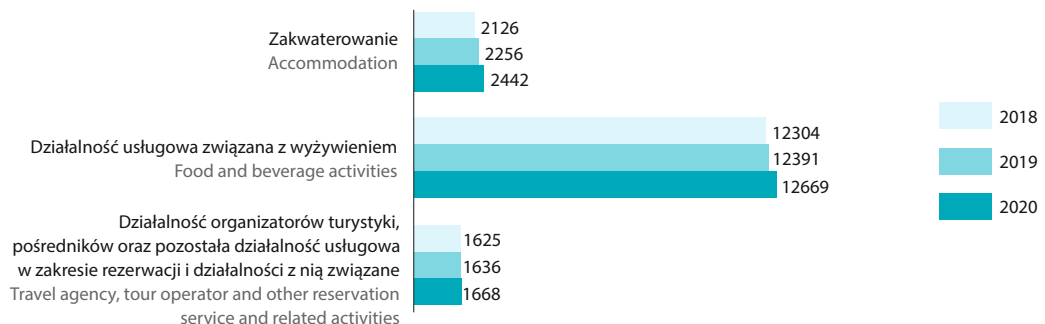
8.1. Entities recorded in the REGON register

W końcu 2020 r. w rejestrze REGON zarejestrowanych było 16,8 tys. podmiotów prowadzący działalność związaną z turystyką, które stanowiły 3,4% ogółu podmiotów działających w województwie. W porównaniu z końcem 2019 r. i 2018 r. liczba omawianych podmiotów zwiększyła się odpowiednio o: 3,0% i 4,5%. Działalność związaną z wyżywieniem prowadziło 12,7 tys. podmiotów, działalność w zakresie zakwaterowania 2,4 tys., a działalność organizatorów turystyki, pośredników oraz pozostałą działalność usługową w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane – 1,7 tys.

At the end of 2020, 16.8 thousand entities conducting tourism-related activities were recorded in the REGON register, which accounted for 3.4% of all entities operating in the voivodship. Compared to 2019 and 2018 the number of these entities increased respectively by: 3.0% and 4.5%. Food and beverage activities were conducted by 12.7 thousand entities, accommodation activities by 2.4 thousand entities and travel agency, tour operator and other reservation service and related activities by 1.7 thousand entities.

Wykres 21. Podmioty zarejestrowane w rejestrze REGON^a związane z turystyką według działów PKD 2007 w województwie śląskim Stan w dniu 31 grudnia

Chart 21. Entities recorded in the REGON^a register connected with tourism by the NACE 2007 divisions in Śląskie Voivodship As of 31 December

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
a Excluding persons tending private farms in agriculture.

W porównaniu z końcem 2019 r. liczba podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON prowadzących działalność związaną z turystyką zwiększyła się, na co miał wpływ m.in. wzrost liczby podmiotów prowadzących działalność w zakresie zakwaterowania (o 8,2%) oraz podmiotów prowadzących działalność usługową związaną z wyżywieniem (o 2,2%). Liczba podmiotów prowadzących działalność organizatorów turystyki, pośredników oraz pozostałą działalność usługową w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane zwiększyła się (o 2,0%). W relacji do końca 2018 r. odnotowano podobne tendencje.

As compared to the end of 2019, the number of entities recorded in the REGON register conducting tourism-related activities increased, which was influenced by an increase in the number of entities conducting accommodation activities (by 8.2%) and in the number of entities conducting food and beverage activities (by 2.2%). The number of entities conducting travel agency, tour operator and other reservation service and related activities increased (by 2.0%). In relation to the end of 2018, similar tendencies were observed.

8.2. Pracujący

Liczba pracujących w podmiotach związanych z turystyką, które zatrudniały 10 i więcej osób według siedziby jednostki w końcu 2019 r. wyniosła 15,5 tys. osób, tj. o 7,9% więcej niż w końcu 2018 r. Większość z nich stanowiły kobiety (67,6% ogółu). Liczba kobiet w końcu 2019 r. wyniosła 10,5 tys. i była o 7,2% większa niż przed rokiem.

8.2. Employed persons

In the end of 2019, the number of employed persons in tourism-related entities that employed 10 and more persons according to the head office of the entity amounted to 15.5 thousand persons, i.e. by 7.9% more than in 2018. Most of them were women (67.6% of the total). In the end of 2019, the number of women employed in tourism-related entities amounted to 10.5 thousand and was by 7.2% higher than in the previous year.

Tablica 12. Pracujący^a w podmiotach związanych z turystyką według statusu zatrudnienia i działów PKD 2007 w województwie śląskim w 2019 r. Stan w dniu 31 grudnia

Table 12. Employed persons^a in entities connected with tourism by employment status and divisions of the NACE 2007 in Śląskie Voivodship in 2019 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z tego Of which	
		zatrudnieni employees	właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodziny owners, co-owners including gratuitously contributing family workers
OGÓŁEM TOTAL	15527	15248	279
Zakwaterowanie Accommodation	3744	3722	22
Działalność usługowa związana z żywnością Food and beverage activities	10990	10741	249
Działalność organizatorów turystyki, pośredników oraz pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane Travel agency, tour operator and other reservation service and related activities	793	785	8

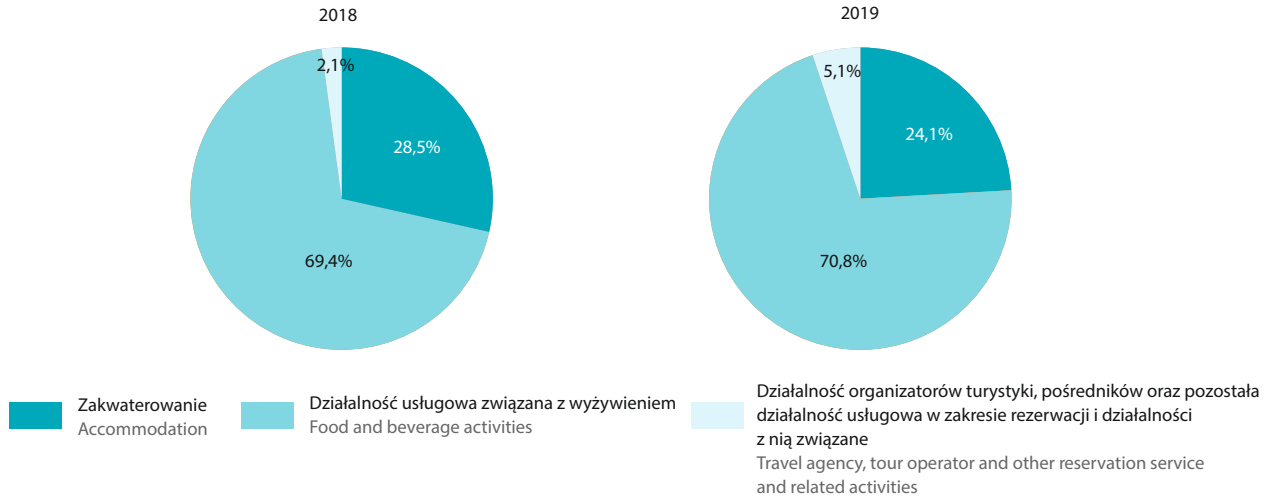
a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 i więcej osób; według siedziby zarządu; bez pracujących w fundacjach, stowarzyszeniach i innych organizacjach społecznych, organizacjach pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych oraz duchownych.
a Data concern economic entities employing 10 and more persons; by the head office; excluding employed in foundations, associations and other social organizations, employers' organizations, economic and professional self-government, farmers and clergy.

Biorąc po uwagę działy PKD wśród podmiotów związanych z turystyką w województwie śląskim w końcu 2019 r. najwięcej pracujących zanotowano w podmiotach, które prowadziły działalność usługową związaną z żywnością (70,8% ogółu). Liczba pracujących w tych podmiotach zwiększyła się w skali roku o 10,2%. Pracujący w podmiotach zajmujących się zakwaterowaniem stanowili 24,1% podmiotów związanych z turystyką i liczyli 3,7 tys., tj. o 8,7% mniej niż w końcu 2018 r.

Taking into account divisions of the NACE, among entities related to tourism in Śląskie Voivodship, in the end of 2019, the highest number of employees was recorded in entities that carried out food and beverage activities (70.8% of the total). The number of employed persons in these entities increased by 10.2% on an annual basis. Employed persons in entities carrying out accommodation activities constituted 24.1% of all employed persons in entities related to tourism and amounted to 3.7 thousand, i.e. 8.7% less than in the end of 2018.

**Wykres 22. Struktura pracujących^a w podmiotach związanych z turystyką według działów PKD 2007 w województwie śląskim
Stan w dniu 31 grudnia**

Chart 22. Structure of employed^a persons in entities connected with tourism by the NACE 2007 divisions in Śląskie Voivodship As of 31 December

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 i więcej osób; według siedziby zarządu; bez pracujących w fundacjach, stowarzyszeniach i innych organizacjach społecznych, organizacjach pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych oraz duchownych.
a Data concern economic entities employing 10 and more persons; by the head office; excluding employed in foundations, associations and other social organizations, employers' organizations, economic and professional self-government, farmers and clergy.

9. Wydatki na turystykę

Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych na rekreację i kulturę oraz na restauracje i hotele w 2019 r. wyniosły odpowiednio: 97,41 zł i 57,46 zł i były wyższe niż przed rokiem odpowiednio o: 3,4% i 15,4%.

9. Expenditure on tourism

In 2019, average monthly expenditures per capita in households allocated for recreation and culture as well as restaurants and hotels amounted to respectively: 97.41 PLN and 57.46 PLN and were higher than a year ago respectively by: 3.4% and 15.4%.

Tablica 13. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych

Table 13. Average monthly expenditures per capita in households

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2018	2019	
		w zł in PLN	Ogółem=100 Total=100
OGÓŁEM TOTAL	1288,63	1330,36	100,0
w tym na: of which for:			
Rekreację i kulturę Recreation and culture	94,22	97,41	7,3
Restauracje i hotele Restaurants and hotels	49,81	57,46	4,3

Finansowanie turystyki odbywa się za pomocą środków przeznaczonych na ten cel z budżetu centralnego lub samorządów. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego, czyli samorządu wojewódzkiego, powiatowych, miast na prawach powiatów oraz gmin, w województwie śląskim dziale turystyka w 2019 r. wyniosły 23804,9 tys. zł, tj. o 32,3% mniej niż w 2018 r. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego poniesione w dziale turystyka stanowiły 0,1% wydatków ogółem.

Tourism financing is made using funds allocated for this purpose from the central budget or local government budget. Expenditure of local government units budgets, i.e. voivodship, powiat and cities with powiat status as well as gminas, in Śląskie Voivodship, in the division tourism amounted to 23804.9 thousand PLN in 2019, i.e. 32.3% less than in 2018. The expenditure incurred by local government units in the tourism division accounted for 0.1% of the total expenditure.

Tablica 14. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego w dziale turystyka w województwie śląskim

Table 14. Expenditures of local government units in the division tourism in Śląskie Voivodship

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2018	2019	
		w tys. zł in thousand PLN	2018=100
OGÓŁEM TOTAL	35185,4	23804,9	67,7
Gminy ^a Gminas ^a	24452,4	13233,7	54,1
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	8920,9	9630,7	108,0
Powiaty Powiats	1073,0	529,2	49,3
Województwo Voivodship	739,0	411,2	55,6

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Excluding expenditures of gminas which are also cities with powiat status.

W skali roku wielkość wydatków poniesionych przez wszystkie jednostki samorządu terytorialnego w dziale turystyka zmniejszyła się, z wyjątkiem miast na prawach powiatów (wystąpił wzrost o 8,0%). W największym stopniu obniżyły się wydatki poniesione przez samorząd powiatów (o 50,7%), gmin (o 45,9%) oraz województwa (o 44,4%).

On a yearly basis, expenditure incurred by all local government units in the tourism division decreased, except of cities with powiat status (an increase of 8.0%). The most decrease is recorded in expenditures of local government for powiats (by 50.7%), gminas (by 45.9%) and voivodships (by 44.4%).

10. Turystyka uzdrowiskowa

W końcu 2019 r. na terenie województwa śląskiego znajdowało się 7 złóż wód leczniczych i termalnych udokumentowanych geologicznie, z tego 6 złóż wód mineralnych i 1 wód termalnych, mineralnych. Dodatkowo eksploatowane złożone torfu niskiego wykorzystywane w lecznictwie uzdrowiskowym w postaci borowin. Z omawianych zasobów korzystały 2 uzdrowiska: Ustroń i Goczałkowice-Zdrój. Ze względu na położenie geograficzne jedno z nich Ustroń, znajdujące się w powiecie cieszyńskim (Beskid Śląski) to tzw. uzdrowisko pogórskie, natomiast drugie Goczałkowice-Zdrój to uzdrowisko nizinne. W przypadku obu uzdrowisk w celach leczniczych wykorzystuje się wody termalne, a w przypadku Goczałkowice-Zdrój dodatkowo wykonywane są zabiegi borowinowe.

Tablica 15. Zakłady uzdrowiskowe

Table 15. Health establishments

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2018	2019	2020
Liczba obiektów ^a Number of facilities ^a	9	9	9
Miejsca noclegowe ^a Bed places ^a	2205	2249	2249
Turyści korzystający z noclegów Tourists accommodated	38775	38430	18142
w tym turyści zagraniczni of which foreign tourists	1267	1039	368
Udzielone noclegi Nights spent (overnight stay)	685943	678808	324392
w tym turystom zagranicznym of which foreign tourists	14833	12866	3787

a Stan w dniu 31 lipca.

a As of 31 July.

W końcu lipca 2020 r. w województwie śląskim funkcjonowało 9 zakładów uzdrowiskowych (1,5% ogółu turystycznych obiektów noclegowych), podobnie jak przed rokiem. Zakłady uzdrowiskowe dysponowały 2,2 tys. miejsc noclegowych (4,8% ogółu miejsc noclegowych), tj. taką samą ilością jak przed rokiem, ale większą niż w końcu lipca 2018 r. o 2,0%. Biorąc pod uwagę rodzaje obiektów zakłady uzdrowiskowe charakteryzowały się największą przeciętną liczbą miejsc noclegowych przypadających na 1 obiekt. W końcu lipca 2020 r. w województwie śląskim na 1 zakład uzdrowiskowy przypadało przeciętnie 250 miejsc noclegowych, podczas gdy w kraju – 194.

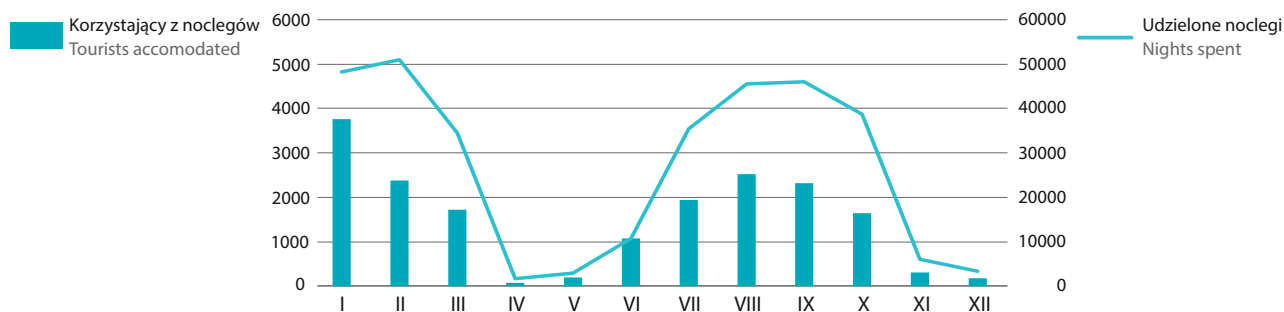
10. Spa tourism

At the end of 2019, in Śląskie Voivodship there were 7 deposits of curative and thermal waters documented geologically, of which 6 mineral water deposits and 1 deposits of thermal, mineral waters. In addition, there is an exploited low peat deposit used in spa treatment in the form of therapeutic mud. Two health resorts: Ustroń and Goczałkowice-Zdrój benefit from these resources. Due to its geographical location, one of them (Ustroń), located in the cieszyński powiat (Beskid Śląski) is a mountain health resort, while the second one (Goczałkowice-Zdrój) is a lowland health resort. In the case of both health resorts, thermal waters are used for therapeutic purposes, and in the case of Goczałkowice-Zdrój, therapeutic mud treatments are additionally performed.

At the end of July 2020, there were 9 health establishments operating in Śląskie Voivodship (1.5% of all tourist accommodation establishments), the number of which remained unchanged over the year. Health establishments had at their disposal 2.2 thousand bed places (4.8% of the total number of bed places), i.e. same as last year but more than at the end of July 2018, by 2.0%. Taking into account the types of facilities, health establishments were characterized by the highest average number of bed places per 1 facility. At the end of July 2020, in Śląskie Voivodship, there were 250 bed places per 1 health establishment, while in the country – 194 bed places.

Wykres 23. Korzystający z noclegów i udzielone noclegi w zakładach uzdrowiskowych według miesięcy w 2020 r.

Chart 23. Tourists accommodated and nights spent (overnight stay) in health establishments by months in 2020

W latach 2018-2020 zanotowano spadek turystów korzystających z noclegów oraz liczby udzielonych noclegów w zakładach uzdrowiskowych województwa śląskiego w 2020 r. przebywało 18,1 tys. osób (1,3% korzystających z noclegów w województwie), tj. o 52,8% mniej niż przed rokiem i o 53,2% mniej niż w 2018 r. Wśród korzystających z noclegów dominowali turyści krajowi (98,0% ogółu). Liczba turystów krajowych zmniejszyła się w skali roku i na przestrzeni 2 lat (odpowiednio o: 52,5% i 52,6%).

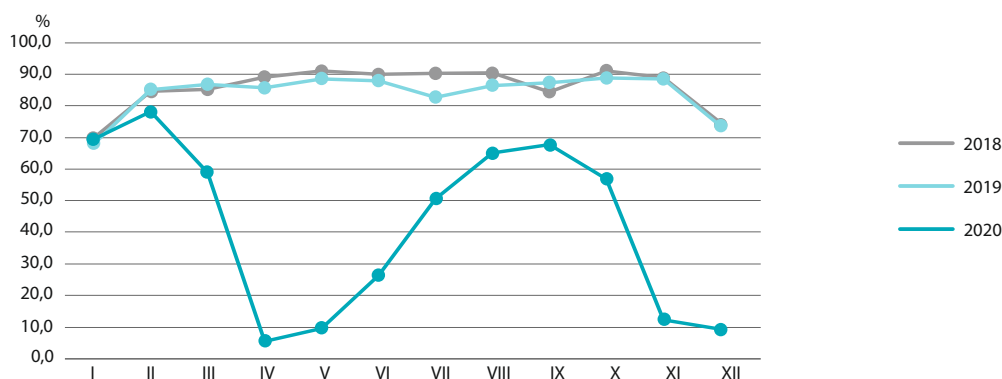
W zakładach uzdrowiskowych województwa śląskiego w 2020 r. udzielono 324,4 tys. noclegów (9,7% udzielonych noclegów w skali województwa), tj. o 52,2% mniej niż przed rokiem i o 52,7% mniej niż w 2018 r. Turystom krajowym udzielono 320,6 tys. noclegów (przed rokiem – 665,9 tys., a w 2018 r. – 671,1 tys.). Turyści przebywali w zakładach uzdrowiskowych najdłużej spośród wszystkich rodzajów turystycznych obiektów noclegowych. Przeciętny czas pobytu w zakładach uzdrowiskowych wyniósł 18 dni, podczas gdy w województwie ogółem – 2 dni. Biorąc pod uwagę miesiące najwyższy przeciętny czas pobytu odnotowano w październiku i kwietniu, a najniższy w czerwcu.

In the years 2018-2020, there was a systematic decrease in the number of tourists accommodated and in the number of overnight stays. In the health establishments of Śląskie Voivodship in 2020, there were 18.1 thousand persons (1.3% of persons accommodated in the voivodship), i.e. by 52.8% less than in the previous year and by 53.2% less than in 2018. Domestic tourists (98.0% of the total) dominated among tourists accommodated. The number of domestic tourists decreased over the year and over two years (by 52.5% and 52.6%, respectively).

In 2020 in health establishments of Śląskie Voivodship 324.4 thousand nights were spent (9.7% of nights spent in the voivodship), i.e. by 52.2% less than last year and by 52.7% less than in 2018. Domestic tourists were granted 320.6 thousand nights spent (a year ago – 665.9 thousand and in 2018 – 671.1 thousand). Tourists stayed in health establishments for the longest time taking into account all types of tourist accommodation facilities. The average duration of stay in health establishments was 18 days, while the duration of stay in the voivodship – 2 days. The highest average length of stay was recorded in October and April and the lowest in June.

Wykres 24. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w zakładach uzdrowiskowych według miesięcy

Chart 24. Occupancy rate of bed places in health establishments by months

Zakłady uzdrowiskowe charakteryzowały się najwyższym poziomem stopnia wykorzystania miejsc noclegowych spośród wszystkich rodzajów turystycznych obiektów noclegowych wynoszącym w 2020 r. 49,9%, podczas gdy dla województwa ogółem wskaźnik ten był ponad 2-krotnie niższy (23,3%). Biorąc pod uwagę miesiące najwyższy stopień wykorzystania miejsc noclegowych w zakładach uzdrowiskowych zanotowano w lutym, styczniu i wrześniu, a najniższy w kwietniu i grudniu.

Uzdrowiskową bazą leczniczą województwie śląskim w końcu 2020 r. stanowiły 2 szpitale uzdrowiskowe, 14 sanatoriów uzdrowiskowych. W sanatoriach uzdrowiskowych było łącznie 2,3 tys. łóżek, a w szpitalach – 0,2 tys. Uzdrowiskowa baza lecznicza przyciągała różne grupy turystów, jednak dominowali pacjenci/kuracjusze. Łączna liczba osób leczonych stacjonarnie i ambulatoryjnie w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego w województwie śląskim w 2020 r. wyniosła 17,1 tys. i stanowiła 4,0% leczonych w zakładach uzdrowiskowych w całym kraju. Wśród kuracjuszy przeważały kobiety (62,3% ogółu). Zdecydowana większość kuracjuszy była leczona w trybie stacjonarnym.

Health establishments were characterized by the highest level (amounting to 49.9% in 2020) of occupancy rate of bed places among all types of tourist accommodation facilities, while in the country in general this indicator was more than twice lower (23.3%). Taking into account the months, the highest occupancy rate of bed places in health establishments was recorded in February, January and September, and the lowest in April and December.

At the end of 2020, the health resort base of Śląskie Voivodship was composed of 2 health resort hospitals and 14 sanatoriums. In total, there were 2.3 thousand bed places in sanatoriums, and in health resort hospitals – 0.2 thousand. The health resort base attracted various groups of tourists, but patients were predominant. The number of persons treated in health resort facilities in Śląskie Voivodship in 2020 was 17.1 thousand and accounted for 4.0% of those treated in health resort facilities nationwide. Among the patients, the majority were women (62.3% of the total). The vast majority of patients were treated in an in-patient mode.

Tablica 16. Zakłady lecznictwa uzdrowiskowego

Table 16. Health resort facilities

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2018	2019	2020
Zakłady ^a Facilities ^a	16	17	16
Łóżka ^a Beds ^a	2509	2639	2555
Kuracjusze leczenia stacjonarnie Patients undergoing in-patient treatment	38183	41536	16783
w tym kobiety of which women	24522	25968	10505
Kuracjusze leczenia ambulatoryjnie Patients undergoing out-patient treatment	1223	1474	324
w tym kobiety of which women	505	708	150
Zabiegi lecznicze Therapeutic treatments	1886156	2361409	1032278

^a Stan w dniu 31 grudnia.
^a As of 31 December.

W strukturze osób leczonych w zakładach uzdrowiskowych w województwie śląskim w 2020 r. kuracjusze w wieku 65 lat i więcej stanowili ponad połowę (52,5%), natomiast dzieci i młodzież w wieku do 18 lat – 1,7%. Liczba kuracjuszy, zarówno w wieku 65 lat i więcej, jak i dzieci i młodzieży w wieku do 18 lat zmniejszyła się zarówno w relacji do 2019 r. (odpowiednio o: 59,6% i 64,9%), jak i w odniesieniu do 2018 r. (odpowiednio o: 54,3% i 65,0%).

In the structure of persons treated in health resort facilities in Śląskie Voivodship in 2020, patients aged 65 and more accounted for almost half (52.5%), while children and youth under 18 years of age – 1.7%. The number of patients, both aged 65 and over, as well as children and youth under 18 years of age, decreased in relation to 2019 (respectively: by 59.6% and 64.9%), and decreased in relation to 2018 (by 54.3% and 65.0%, respectively).

W województwie śląskim w 2020 r. udzielono 1032,3 tys. zabiegów leczniczych, czyli mniej niż przed rokiem (o 56,3%) i mniej niż w 2018 r. (o 45,3%). Wśród zabiegów leczniczych było 216,6 tys. zabiegów przyrodoleczniczych (kąpiele mineralne, kąpiele CO₂, zabiegi borowinowe i inhalacje), które stanowiły 21,0% ogółu. W strukturze zabiegów przyrodoleczniczych, najbardziej związanych z działalnością uzdrowiskową, ponad 53% stanowiły zabiegi borowinowe, odsetek kąpiele mineralnych wyniósł 22,5%, kąpiele CO₂ – 15,2%, a najmniejszy udział stanowiły inhalacje (wziewania) – 9,2%. Z zabiegów przyrodoleczniczych skorzystało 15,8 tys. kuracjuszy, tj. o 53,7% mniej niż w 2019 r. Na 1 korzystającego przypadało średnio 14 zabiegów przyrodoleczniczych (przed rokiem – 15).

In Śląskie Voivodship in 2020, 1032.3 thousand therapeutic treatments were carried out, that is less than in the previous year (by 56.3%) and more than in 2018 (by 45.3%). Among the therapeutic treatments there were 216.6 thousand physiotherapy treatments (mineral baths, CO₂ baths, mud treatments and inhalations), which constituted 21.0% of the total. In the structure of natural therapies most related to spa activity, more than 53% were therapeutic mud treatments, the percentage of mineral baths was 22.5%, CO₂ baths – 15.2%, and inhalation – 9.2% (the smallest share). About 15.8 thousand patients used physiotherapy treatments, i.e. by 53.7% less than in 2019. There were on the average 14 physiotherapy treatments per person (a year ago – 15).

11. Działalność Oddziałów PTTK

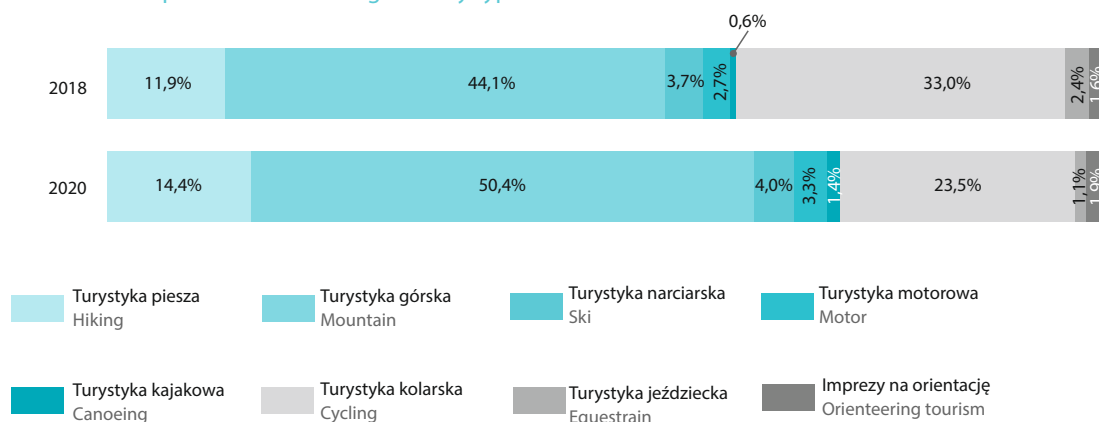
11. Activity of PTTK branches

Jednym z organizatorów turystyki w Polsce jest Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze (PTTK). W 2020 r. Oddziały PTTK mające siedzibę w województwie śląskim zrzeszały 10,3 tys. członków, tj. o 19,2% mniej niż przed rokiem i o 17,6% mniej niż w 2018 r. Największa liczba członków wywodziła się z klubów i kół terenowych 5,5 tys. oraz ze szkół – 1,5 tys. Najliczniejsze pod względem liczby członków były m.in. kluby turystyczno-krajoznawcze górskie – 0,5 tys. członków (12 klubów), kolarskie – 0,4 tys. członków (12 klubów) oraz przewodnickie 0,4 tys. członków (13 klubów).

One of the organizers of tourism in Poland is the Polish Tourist and Sightseeing Society (PTTK). In 2020 PTTK branches based in the Śląskie Voivodship had 10.3 thousand members, i.e. 19.2% less than the year before and 17.6% less than in 2018. The largest number of members came from clubs and outdoor circles – 5.5 thousand and from schools – 1.5 thousand. The most numerous clubs in terms of the number of members were, among others, mountain hiking clubs – 0.5 thousand members (12 clubs), cycling clubs – 0.4 thousand members (12 clubs) and guide clubs – 0.4 thousand members (13 clubs).

Wykres 25. Struktura uprawnień przewodników według rodzajów^a

Chart 25. Structure of qualification of tour guides by types

Źródło: dane Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.
Source: data of the Main Board of the Polish Tourist and Sightseeing Society.

W końcu 2020 r. kadra programowa PTTK w województwie śląskim liczyła 0,9 tys. przewodników oraz 0,4 tys. pilotów wycieczek. Wśród przewodników największą grupę stanowili przewodnicy górscy i terenowi. W skali roku liczba przewodników i pilotów wycieczek ogółem zmniejszyła odpowiednio o: 10,4% i 13,1%.

At the end of 2020, the programm staff of PTTK in Śląskie Voivodship consisted of 0.9 thousand tour guides and 0.4 thousand of tour leaders. Mountain and outdoor guides constituted the largest group among the guides. Over the year, the total number of guides and tour leaders decreased by, respectively: 10.4% i 13.1%.

W ramach turystyki kwalifikowanej Oddziały PTTK w województwie śląskim zorganizowały 1760 wycieczek i imprez, w których uczestniczyło 31,5 tys. osób. Najwięcej osób wzięło udział w wycieczkach pieszych górskich – 17,8 tys. (0,9 tys. wycieczek), kolarskich – 4,5 tys. (0,4 tys. wycieczek) oraz pieszych nizinnych – 4,0 tys. (0,2 tys. wycieczek).

In terms of qualified tourism, PTTK branches in Śląskie Voivodship organised 1760 trips and events with 31.5 thousand people participated in them. Most participants took part in mountain hiking trips – 17.8 thousand (0.9 thousand trips), cycling – 4.5 thousand (0.4 thousand trips) and lowland hiking – 4.0 thousand (0.2 thousand trips).

Tablica 17. Turystyka kwalifikowana w województwie śląskim

Table 17. Qualified tourism in Śląskie Voivodship

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba wycieczek i imprez Trips and events			Liczba uczestników Participants		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
OGÓŁEM TOTAL	3497	3124	1760	87823	80538	31490
Piesze górskie Mountain hiking	1523	1322	873	40879	36382	17770
Piesze nizinne Lowland hiking	433	474	176	20733	21102	4025
Jeździeckie nizinne Lowland horse riding	9	–	16	223	–	296
Jeździeckie górskie Mountain horse riding	112	80	53	500	250	165
Kajakowe Canoeing	21	30	12	409	370	202
Kolarskie Cycling	632	611	393	10881	11618	4463
Motorowe Motorcycling	25	23	21	477	492	280
Narciarskie Skiing	65	60	35	1335	1476	696
Żeglarskie Sailing	57	37	15	764	602	167
Płetwonurków Scuba diving	142	16	–	860	190	–
Na orientację Orientation	107	129	56	3999	3687	1420
Speleologiczne Speleological	29	73	25	217	303	95
Inne Others	316	269	85	6546	4066	1911

Źródło: dane Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.
Source: data of the Main Board of the Polish Tourist and Sightseeing Society.

Epidemia COVID-19 i związane z nią ograniczenia spowodowały znaczny spadek zarówno zorganizowanych imprez i wycieczek, jak i liczby uczestników. W 2020 r. w porównaniu z rokiem poprzednim odbyło się mniej wycieczek i imprez o 43,7%, a liczba uczestników obniżyła się o 60,9%. Wśród uczestników wycieczek i imprez w największym stopniu zmniejszyła się liczba uczestników imprez pieszych nizinnych (o 80,9%), żeglarskich (o 72,3%) i speleologicznych (o 68,6%).

W zakresie turystyki powszechnej przewodnicy PTTK w województwie śląskim w 2020 r. obsłużyli 828 wycieczek i imprez, w których wzięło udział 21,6 tys. osób (przed rokiem 5674 wycieczki i imprezy oraz 87,4 tys. osób). Oddziały PTTK zorganizowały także 517 wycieczek i imprez dla swoich członków, w których uczestniczyło 10,0 tys. osób (przed rokiem 1164 wycieczki i imprezy oraz 32,7 tys. osób).

The COVID-19 outbreak and associated restrictions resulted in a significant decrease in both organized events and tours as well as in the number of participants. In 2020, there were fewer tours and events compared to the previous year by 43.7%, and the number of participants decreased by 60.9%. Among participants in tours and events, the number of participants in lowland hiking (by 80.9%), sailing (by 72.3%) and caving events (by 68.6%) decreased the most.

In terms of general tourism in 2020, guides of PTTK in Śląskie Voivodship managed 828 trips and events which were attended by 21.6 thousand people (last year 5674 trips and events and 87.4 thousand people). PTTK branches also organized 517 tours and events for their members, in which 10.0 thousand people participated (1164 tours and events and 32.7 thousand people last year).

12. Działalność grup ratowniczych GOPR

Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe (GOPR) jest organizacją, która zajmuje się niesieniem pomocy w górach ludziom, których zdrowie lub życie jest zagrożone, zapobieganiem wypadkom w górach oraz ochroną środowiska górskiego. Swoje zadania GOPR realizuje za pomocą 7 grup regionalnych. Na terenie województwa śląskiego swoją siedzibę mają 2 grupy ratownicze: Beskidzka w Szczyrku i Jurajska w Kroczycach.

W końcu 2020 r. grupy GOPR mające siedzibę na terenie województwa śląskiego posiadały w swoim składzie osobowym 628 ratowników, z których ponad połowę (52,7%) stanowili ochotnicy. W skali roku i w odniesieniu do końca 2018 r. liczba ratowników ogółem zwiększyła się odpowiednio o: 2,1% i 41,1%. Więcej niż w końcu 2019 r. było kandydatów na ratowników (o 23,3%) oraz ratowników zawodowych (o 4,7%), natomiast mniej ochotników (o 4,6%).

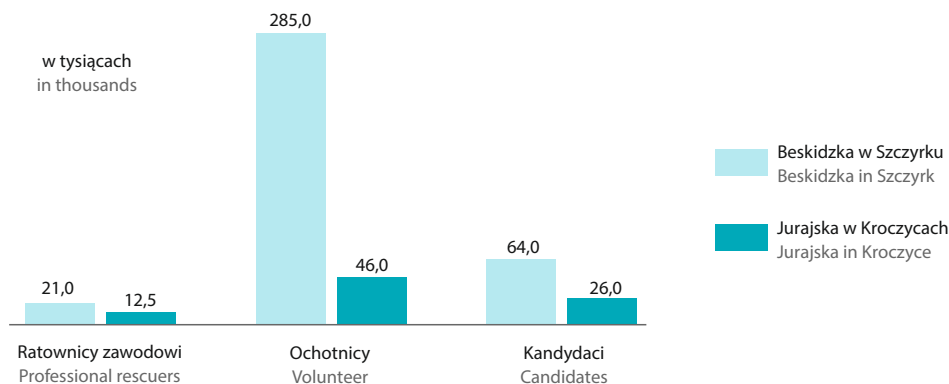
12. Activity of GOPR groups

The Volunteer Mountain Rescue Service (GOPR) is an organization that deals with helping people whose health or life is at risk in the mountains, preventing accidents in the mountains and protecting the mountain environment. GOPR carries out its tasks with 7 regional groups. Two rescue groups have their headquarters in the Śląskie Voivodship: Beskidzka in Szczyrk and Jurajska in Kroczyce.

At the end of 2020, GOPR groups based in the Śląskie Voivodship had 628 rescuers, of whom over half (52.7%) were volunteers. On an annual basis and in relation to the end of 2018, the total number of rescuers increased by 2.1% and 41.1%, respectively. There were more than at the end of 2019 candidates for rescuers (by 23.3%) and professional rescuers (by 4.7%), while fewer volunteers (by 4.6%).

Wykres 26. Ratownicy GOPR^a w 2020 r.

Chart 26. GOPR rescuers^a in 2020

a Dotyczy działalności grup GOPR, mających siedzibę na terenie województwa.

Źródło: dane Zarządu Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego.

a Concerns activity of GOPR groups based in the voivodship.

Source: data of the Main Board of the Volunteer Mountain Rescue Service.

W ciągu 2020 r. zanotowano łącznie 615 wypraw, akcji ratunkowych i interwencji, tj. więcej niż przed rokiem (o 1,0%) i więcej niż w 2018 r. (o 12,0%). W skali roku zwiększyła się liczba akcji ratunkowych (o 8,7%), natomiast zmniejszyła się liczba wypraw (o 19,3%) oraz interwencji (o 3,1%). Liczba ratowanych osób w 2020 r. wyniosła 642 i była mniejsza niż w 2019 r. (o 0,5%), ale większa niż w 2018 r. (o 7,4%).

In 2020, a total of 615 expeditions, rescue operations and interventions were recorded, i.e. more than the year before (by 1.0%) and more than in 2018 (by 12.0%). Over the year, the number of rescue operations increased (by 8.7%), while the number of expeditions (by 19.3%) and interventions (by 3.1%) decreased. The number of people rescued in 2020 was 642 and was lower than in 2019 (by 0.5%), but higher than in 2018 (by 7.4%).

Tablica 18. Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe^a
Table 18. Volunteer Mountain Rescue Service^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Grupy ratownicze Rescue groups					
	Ogółem Total		Beskidzka w Szczyrku Beskidzka in Szczyrk		Jurajska w Kroczykach Jurajska in Kroczyce	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Ratownicy (stan w dniu 31 grudnia) Rescuers (as of 31 December)	615	628	479	499	136	129
Wyprawy, akcje ratunkowe i interwencje Expeditions, rescue actions and interventions	609	615	479	524	130	91
wyprawy expeditions	114	92	84	62	30	30
akcje ratunkowe rescue actions	368	400	332	368	36	32
interwencje interventions	127	123	63	94	64	29
Liczba ratowanych osób Number of rescued persons	645	642	510	550	135	92
w tym ofiary śmiertelne of which fatalities	13	12	8	8	5	4
Liczba uczestników wypraw, akcji i interwencji Number of participants in expeditions, actions and interventions	1934	2036	1508	1716	426	320
Liczba osobogodzin prac uczestników wypraw, akcji i interwencji Number of man-hours of work of participants in expeditions, actions and interventions	5885	4807	46841	4004	1204	803
Użycie śmigłowca podczas akcji i wypraw Use of helicopter during actions and operation	30	25	22	21	8	4
Liczba psów uczestniczących w wyprawach, akcjach i interwencjach Number of dogs involved in expeditions, actions and interventions	6	–	4	–	2	–

^a Dotyczy działalności grup GOPR (Volunteer Mountain Rescue Service), mających siedzibę na terenie województwa śląskiego.

Źródło: dane Zarządu Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego.

a Concerns the activity of GOPR services with the head office in Śląskie Voivodship.

Source: data of the Main Board of the Volunteer Mountain Rescue Service.

W wyprawach, akcjach i interwencjach w 2020 r. uczestniczyło 2,0 tys. osób, którzy przepracowali 4,8 tys. osobogodzin (przed rokiem odpowiednio: 1,9 tys. osób i 5,9 tys. osobogodzin). W relacji do 2018 r. liczba uczestników zwiększyła się o 6,4%, natomiast liczba osobogodzin prac zmniejszyła o 19,8%. W czasie akcji i wypraw w 2020 r. użyto 25 razy śmigłowca, tj. o 5 razy mniej niż w 2019 r., ale o 3 razy więcej niż w 2018 r.

2.0 thousand people participated in expeditions, actions and interventions in 2020, who worked 4.8 thousand man-hours (a year ago, respectively: 1.9 thousand people and 5.9 thousand man-hours). In relation to 2018, the number of participants increased by 6.4%, while the number of man-hours of work decreased by 19.8%. During the action and expeditions in 2020, a helicopter was used 25 times, i.e. 5 times less than in 2019, but 3 times more than in 2018.

Uwagi metodologiczne

Źródła i zakres danych

1. Publikacja zawiera dane dotyczące turystycznych obiektów noclegowych i ich wykorzystania. W opracowaniu zamieszczono również informacje o: pomnikach historii, parkach i ogrodach historycznych. Ponadto w publikacji zaprezentowano także wybrane dane z ochrony środowiska, rynku pracy, transportu, kultury i sportu oraz podmiotów gospodarki narodowej.

2. Dane zamieszczone w publikacji pochodzą ze sprawozdawczości GUS oraz źródeł pozastatystycznych (np. dane z Narodowego Instytutu Dziedzictwa, Ministerstwa Kultury i Sportu, PTTK, GOPR, Straży Granicznej). W szczególności wykorzystano dane pochodzące ze stałych badań statystycznych prowadzonych na formularzach:

- K-01 – Sprawozdanie z działalności artystycznej i rozrywkowej,
- K-02 – Sprawozdanie z działalności muzeum i instytucji paramuzealnej,
- K-03 – Sprawozdanie biblioteki,
- K-05 – Sprawozdanie z działalności wystawienniczej,
- K-07 – Sprawozdanie z działalności centrum kultury, domu kultury, ośrodka kultury, klubu, świetlicy,
- K-08 – Sprawozdanie kina,
- K-09 – Sprawozdanie z organizacji imprez masowych,
- KFT-OB/a – Sprawozdanie o gminnych obiektach sportowych,
- KFT-OB/b – Sprawozdanie o obiektach sportowych,
- KT-1 – Sprawozdanie o wykorzystaniu turystycznego obiektu noclegowego,
- OS-7 – Sprawozdanie o ochronie przyrody i krajobrazu (wraz załącznikami: 1, 2a, 2b),
- SG-01 – Sprawozdanie gminy: leśnictwo i ochrona środowiska
- Z-06 – Sprawozdanie o pracujących, wynagrodzeniach i czasie pracy
- ZD-2 – Sprawozdanie z działalności leczniczej zakładów lecznictwa uzdrowiskowego, stacjonarnych zakładów rehabilitacji leczniczej.

3. W publikacji zastosowano prezentację danych według powiatów oraz grup i rodzajów obiektów.

4. Retrospekcja prezentowanych danych obejmuje lata: 2018, 2019, 2020.

Methodological notes

Sources and range of data

1. The publication contains data on tourist accommodation establishments and their use. The elaboration also contains information concerning: historical monuments, parks and historical gardens. In addition, the publication also presents selected data on environmental protection, labour market, transport, culture and sport, as well as entities of the national economy.

2. Data included in the publication are derived from GUS reports and non-statistical sources (e.g. data from the National Heritage Institute, the Ministry of Culture and Sport, PTTK, GOPR, the Border Guard). In particular, data from constant statistical surveys carried out on the listed below forms were used:

- K-01 – Report on artistic and entertainment activities,
- K-02 – Report on the activities of the museum and museum-related institution,
- K-03 – Library report,
- K-05 – Report on the activities of the exhibition,
- K-07 – Report on the activities of a centre of cultural, cultural establishment, cultural centre, club, community centre,
- K-08 – Cinema report,
- K-09 – Report on the organization of mass events,
- KFT-OB/a – Report on gmina sports facilities,
- KFT-OB/b – Report on sports facilities,
- KT-1 – Report on the use of tourist accommodation facility,
- OS-7 – Report on nature and landscape protection (including annexes: 1, 2a, 2b),
- SG-01 – Gmina report: forestry and environmental protection
- Z-06 – Report on employed persons, wages and salaries as well as working time
- ZD-2 – Report on the therapeutic activity of health resort facilities, stationary medical rehabilitation establishments.

3. The publication comprises data by powiats as well as by groups and types of objects.

4. Retrospection of the presented data covers the years: 2018, 2019, 2020.

Objaśnienia podstawowych pojęć

1. **Turystyka** oznacza ogół czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

2. Uczestnikami turystyki są **odwiedzający**. Kategoria ta dotyczy **turystów** (tzn. odwiedzających, którzy przynajmniej przez jedną noc korzystali z zakwaterowania w odwiedzanym miejscu) i **odwiedzających jednodniowych** (bez-noclegowych).

3. Baza noclegowa turystyki dotyczy **turystycznych obiektów noclegowych**, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty.

4. Do **obiektów hotelowych** zaliczono: hotele, motele, pensjonaty i inne obiekty hotelowe.

Hotel – obiekt hotelarski zlokalizowany głównie w zabudowie miejskiej dysponujący co najmniej 10 pokojami, w tym większość miejsc w pokojach jedno- i dwuosobowych, świadczący szeroki zakres usług związanych z pobytem gości. Każdy hotel musi zapewnić podawanie śniadań. W zależności od wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia się pięć kategorii hoteli: najwyższa – 5 gwiazdek, najniższa – 1 gwiazdka.

Motel – obiekt zlokalizowany przy trasach komunikacji drogowej, który poza usługami hotelarskimi przystosowany jest również do świadczenia usług motoryzacyjnych i dysponuje parkingiem. Motel musi posiadać co najmniej 10 pokoi, w tym większość miejsc w pokojach jedno- i dwuosobowych. Każdy motel musi zapewnić podawanie śniadań. W zależności od wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia się pięć kategorii moteli: najwyższa – 5 gwiazdek, najniższa – 1 gwiazdka.

Pensjonat – obiekt, który świadczy usługi hotelarskie łącznie z całodziennym wyżywieniem i dysponuje co najmniej 7 pokojami. Musi świadczyć usługi gastronomiczne w formie podawania co najmniej dwóch posiłków dziennie. W zależności od wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia się pięć kategorii pensjonatów: najwyższa – 5 gwiazdek, najniższa – 1 gwiazdka.

Inny obiekt hotelowy – obiekt noclegowy, podzielony na pokoje, podlegający jednemu zarządowi, świadczący pewne usługi, w tym przynajmniej codzienne sprzątnięcie pokoi, ślanie łóżek i mycie urządzeń sanitarnych (np. obiekt spełniający zadania hotelu, motelu lub pensjonatu, któremu nie została nadana kategoria).

Explanations of basic concepts

1. **Tourism** means the total activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.

2. Travellers which fall within the term "tourism" are defined as **visitors**. This group comprises **tourists**, (i.e., persons who spent at least one night away from their place of permanent residence), as well as **one-day visitors**, i.e., persons who did not spend the night at the place visited.

3. **Tourist accommodation establishments** include hotels and similar facilities as well as other facilities.

4. **Hotels and similar facilities** include: hotels, motels, boarding houses and other hotel facilities.

A **hotel** – a hotel facility located mainly in urban areas with at least 10 rooms, including mostly single and double rooms, providing a wide range of services related to the stay of guests. Each hotel must provide breakfast. Depending on the equipment and the range of services rendered, five categories of hotels are distinguished: the highest category – 5 stars, the lowest – 1 star.

A **motel** – a facility located near road transport routes, which apart from hotel services is also adapted to provide automotive services and has a car park. The motel must have at least 10 rooms, including mostly single and double rooms. Each motel must provide breakfast. Depending on the equipment and the range of services rendered, five categories of motels are distinguished: the highest category – 5 stars, the lowest – 1 star.

A **boarding house** – a facility that provides hotel services including full board and has at least 7 rooms. It must provide catering services in the form of serving at least two meals a day. Depending on the equipment and the range of services rendered, five categories of boarding houses are distinguished: the highest category – 5 stars, the lowest – 1 star.

Other hotel facility – accommodation facility, divided into rooms, subject to one management, providing certain services, including at least daily cleaning of rooms, making the bed and washing of sanitary facilities (e.g. an object that fulfils the tasks of a hotel, motel or a boarding house, which has not been assigned a category).

5. Do **pozostałych obiektów** zaliczono: domy wycieczkowe, schroniska, schroniska młodzieżowe, szkolne schroniska młodzieżowe, ośrodki wczasowe, ośrodki kolonijne, ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, domy pracy twórczej, zespoły domków turystycznych, kempingi, pola biwakowe, hostele, zakłady uzdrowiskowe, pokoje gościnne, kwatery agroturystyczne, pozostałe niesklasyfikowane.

Dom wycieczkowy – obiekt położony na obszarze zabudowanym lub w pobliżu zabudowy, posiadający co najmniej 30 miejsc noclegowych, dostosowany do samoobsługi klientów oraz świadczący minimalny zakres usług związanych z pobytem klientów. Każdy dom wycieczkowy musi posiadać przynajmniej jedną placówkę gastronomiczną. W zależności od wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia się trzy kategorie domów wycieczkowych: najwyższa – kategoria I, najniższa – kategoria III.

Schronisko – obiekt położony poza obszarem zabudowanym, przy szlakach turystycznych, świadczący minimalny zakres usług związanych z pobytem klientów. Schronisko powinno stworzyć możliwość korzystania z usług gastronomicznych lub sporządzenia posiłku. Pojęcie „schronisko” nie obejmuje schronisk młodzieżowych.

Schronisko młodzieżowe – obiekt przeznaczony do indywidualnej i grupowej turystyki młodzieżowej, dostosowany do samoobsługi klientów. Schronisko młodzieżowe jest placówką zlokalizowaną w samodzielnym budynku lub w wydzielonej części budynku. W zależności od wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia się trzy kategorie schronisk młodzieżowych: najwyższa – kategoria I, najniższa – kategoria III.

Szkolne schronisko młodzieżowe – placówka oświatowo-wychowawcza umożliwiająca rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

Ośrodek wczasowy – obiekt (lub zespół obiektów) noclegowy przeznaczony i przystosowany do świadczenia wyłącznie lub głównie usług związanych z wczasami.

Ośrodek kolonijny – obiekt (lub zespół obiektów) noclegowy przeznaczony i przystosowany do świadczenia wyłącznie lub głównie usług związanych z koloniami.

Ośrodek szkoleniowo-wypoczynkowy – obiekt (lub zespół obiektów) noclegowy przeznaczony i przystosowany do przeprowadzania kursów, konferencji, szkoleń, zjazdów itp. Może być także przystosowany do świadczenia usług wczasowych.

Dom pracy twórczej – obiekt, w którym są zapewnione właściwe warunki do wykonywania pracy twórczej i wypoczynku twórców, wykorzystywany również (głównie przez ich rodziny) jako ośrodek wczasowy.

5. **Other facilities** include: excursion hostels, shelters, youth hostels, school youth hostels, holiday centres, holiday youth centres, training-recreational centres, creative arts centres, complexes of tourist cottages, camping sites, tent camp sites, health establishments, rooms for rent, agrotourism lodgings and other not classified facilities (other miscellaneous facilities).

An **excursion hostel** – an object located in a built-up area or in the vicinity of buildings, with at least 30 bed places, adapted to the self-service of clients and providing a minimum range of services related to the stay of clients. Each excursion hostel must have at least one catering establishment. Depending on the equipment and range of services rendered, three categories of cruise houses are distinguished: the highest – category I, the lowest – category III.

A **shelter** – an object located outside the built-up area, along tourist routes, providing a minimum range of services related to the stay of clients. The shelter should provide a food services or possibility of a meal self preparations. The term "shelter" does not include youth hostels.

A **youth hostel** – a facility intended for individual and group youth tourism, adapted to the self-service of clients. The youth hostel is an institution located in an independent building or in a separate part of the building. Depending on the equipment and range of services provided, three categories of youth hostels are distinguished: the highest – category I, the lowest – category III.

A **school youth hostel** – an educational facility enabling the development of interests and talents, as well as the use of various forms of leisure and the organization of leisure time.

A **holiday centre** – an object (or complex of objects) designed and adapted to provide exclusively or mainly services related to the holidays.

A **summer camp centre** – object (or complex of objects) accommodated and adapted to provide exclusively or mainly services for the summer camp groups.

A **training-recreational centre** – an accommodation object (or complex of objects) adapted to conduct courses, conferences, trainings, conventions, etc. Moreover, the centre may be adapted to provide holiday services.

A **creative arts centre** – an object in which proper conditions for creative work and leisure of the creators are provided, also used (mainly by their families) as a holiday centre.

Zespoły domków turystycznych – domek turystyczny – budynek niepodpiwniczony, posiadający nie więcej niż cztery pokoje, dostosowany do świadczenia usług typu hotelarskiego. Domki turystyczne mogą tworzyć zespoły domków turystycznych, a także organizacyjnie wchodzić w skład innych obiektów noclegowych. W grupie domków turystycznych mogą znajdować się również miejsca kempingowe.

Kemping (camping) – teren zwykle zadrzewiony, strzeżony, oświetlony, mający stałą obsługę recepcyjną i wyposażony w urządzenia (sanitarne, gastronomiczne, rekreacyjne) umożliwiające turystom nocleg w namiotach, mieszkalnych przyczepach samochodowych, a także przyrządzanie posiłków oraz parkowanie pojazdów samochodowych. W zależności od wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia się cztery kategorie kempingów: najwyższa – 4 gwiazdki, najniższa – 1 gwiazdka.

Pole biwakowe – wydzielone miejsce, niestrzeżone, umożliwiające turystom nocleg w namiotach. Na polu biwakowym znajdują się punkty poboru wody pitnej, podstawowe urządzenia sanitarne i tereny rekreacyjne.

Hostel – obiekt noclegowy o standardzie różniącym się od obiektów hotelowych głównie liczbą miejsc w pokojach, łózkami piętrowymi i współdzieleniem części wyposażenia oraz pomieszczeń przeznaczonych dla gości (np. wspólna kuchnia/łazienka). Charakterystyczne dla hostelu jest wynajmowanie łóżka, a nie pokoju. Pokoje w hostelach to najczęściej dormy, czyli pokoje wieloosobowe, a także pokoje indywidualne: 1-, 2- i 3-osobowe.

Zakład uzdrowiskowy – zakład świadczący usługi w zakresie opieki zdrowotnej położony na terenie uzdrowiska i wykorzystujący przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych naturalne zasoby lecznicze uzdrowiska. Zakłady uzdrowiskowe wskazują wszystkie miejsca noclegowe przeznaczone do dyspozycji turystów, w tym kuracjuszy.

Pokoje gościnne (kwatery prywatne) – rodzaj obiektu indywidualnego zakwaterowania, który stanowią umeblowane pomieszczenia i lokale (z wyjątkiem kwater agroturystycznych) w mieszkaniach, domach i innych budynkach mieszkalnych należących do osób fizycznych lub prawnych (z wyjątkiem rolników), wynajmowane turystom na noclegi za opłatą.

Kwatera agroturystyczna – rodzaj obiektu indywidualnego zakwaterowania, który stanowią pokoje i domy mieszkalne oraz przystosowane budynki gospodarcze (po adaptacji) w gospodarstwach wiejskich (rolnych, hodowlanych, ogrodniczych czy rybackich), będące własnością rolników, wynajmowane turystom na noclegi za opłatą.

Pozostałe niesklasyfikowane – obiekty, które w czasie niepełnego wykorzystania zgodnie z ich przeznaczeniem lub w części, pełnią funkcję obiektu noclegowego dla turystów. Są to m.in. internaty, domy studenckie, ośrodki rekreacyjno-sportowe, itp.

Complex of tourist cottages – a tourist cottage – a building without a basement, with no more than four rooms, adapted to the provision of hotel-type services. Tourist cottages can form complexes of tourist cottages and also may formally belong to other accommodation facilities. The complexes of tourist cottages may also include camping places.

A **camping site** – an area usually wooded, guarded, illuminated, having a permanent reception service and equipped with facilities (sanitary, catering, recreation) enabling tourists to stay in tents, mobile caravans, as well as preparing meals and parking motor vehicles. Depending on the equipment and range of services provided, four categories of camping sites are distinguished: the highest – 4 stars, the lowest – 1 star.

A **tent camp site** – a separate place unguarded, allowing tourists to stay in tents. On the tent camp site there are drinking water collection points, basic sanitary facilities and recreation areas.

A **hostel** – an accommodation facility with a standard differing from hotels and similar facilities mainly by the number of places in rooms, bunk beds and sharing parts of equipment and rooms for guests (e.g. shared kitchen/bathroom). Characteristic of the hostel is renting a bed, not a room. Rooms in hostels are usually dorms (dormitory rooms), as well as individual rooms: 1-, 2- and 3-bed.

A **health establishment** – an establishment providing health care service, located in a spa area and using the natural therapeutic resources of a spa when providing health services. Health establishments indicate all accommodation places for tourist including patients.

Rooms for rent (private accommodation) – a type of individual accommodation, comprising of furnished rooms and premises (excluding agrotourism lodgings) in apartments, houses and other residential buildings belonging to natural or legal persons (excluding farmers), rented to tourists for accommodation for a fee.

An **agrotourism lodging** – a type of individual accommodation facility, with rooms and residential houses as well as farm buildings (after adaptation) on rural farms (agricultural, breeding, gardening or fishing), owned by farmers, rented to tourists for accommodation for a fee.

Other not classified facilities (other miscellaneous facilities) – objects that, when not fully used in accordance with their purpose or in part, function as an accommodation facility for tourists. These are, among others, student dormitories, boarding schools, sport and recreational centres etc.

6. **Placówki gastronomiczne** w turystycznych obiektach noclegowych obejmują zakłady i punkty gastronomiczne zlokalizowane na terenie danego obiektu, bez względu na właściciela i dostępność (ogólnodostępne, tylko dla gości).

Do **placówek gastronomicznych** zaliczono: restauracje, bary i kawiarnie oraz punkty gastronomiczne.

Restauracja to zakład gastronomiczny z pełną obsługą kelnerską oferujący całodzienne wyżywienie o szerokim asortymencie potraw i napojów podawanych konsumentom według karty jadłospisowej.

Do **barów i kawiarni** zaliczono także herbaciarnie, winiarnie, piwiarnie, jadłodajnie, itp.

Do **punktów gastronomicznych** zaliczono również smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety.

7. Dane dotyczące liczby obiektów i miejsc noclegowych obejmują wszystkie obiekty czynne w dniu 31 lipca oraz obiekty nieczynne w tym dniu, ale czynne w innych dniach badanego miesiąca. Przyjęto dla nich maksymalną liczbę miejsc.

8. Przez obiekt czynny rozumie się obiekt, którego co najmniej część była dostępna dla turystów (niezależnie od tego czy był on faktycznie wykorzystywany) w badanym okresie.

9. **Nominalną liczbę miejsc noclegowych** obliczono jako sumę miejsc noclegowych przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

10. **Nominalna liczba pokoi** to suma pokoi przygotowywanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

11. **Korzystający z noclegów** to liczba osób (turystów), które rozpoczęły pobyt w obiekcie w danym miesiącu, tj. zostały zameldowane. Osoby przebywające na przełomie dwóch miesięcy są liczone jeden raz. Nie wykazywane są osoby, które wniosły opłatę, ale z usług nie skorzystały.

12. **Turyści zagraniczni** korzystający z turystycznych obiektów noclegowych rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazywany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.

13. **Wynajęte pokoje** dla hoteli, moteli, pensjonatów i innych obiektów hotelowych to suma pokoi wynajętych w każdym dniu działalności obiektu, bez względu na liczbę osób (turystów) nocujących w tych pokojach.

14. **Udzielone noclegi** obliczono jako liczbę osób (turystów) pomnożoną przez liczbę dni (nocy) ich pobytu.

6. **Catering establishments** in tourist accommodation establishments include all catering facilities and outlets located on the premises of a given tourist accommodation establishment, regardless of the owner and availability (public, only for guests).

Catering establishments include: restaurants, bars and cafes as well as food stands.

A **restaurant** is a catering establishment with full waiter service offering full board with a wide assortment of dishes and drinks served to the consumers according to the menu.

Bars and cafes include also tearooms, wine houses, beer halls, can-teens, etc.

Food stands also include fry houses, drink bars, ice cream parlours and snack-bars.

7. Data on the number of establishments and bed places cover all facilities open on 31 July and facilities closed on that day, but open on other days of the month under examination. The maximum number of places has been adopted for them.

8. An active (open) object is understood as an object at least a part of which was available to tourists (regardless of whether it was actually used) during the period considered.

9. The **nominal number of bed places** was calculated as the sum of bed places prepared for tourists on each day of the operation of the establishment.

10. The **nominal number of rooms** was calculated as the sum of rooms prepared for tourists on each day of the operation of the establishment.

11. **Tourists accommodated** are persons (tourists) who have started their stay in the facility in a given month, i.e. they have been registered. Persons staying at the turn of two months are counted once. Persons who paid a fee, but have not used the services are not presented.

12. **Foreign tourists** using tourist accommodation establishments are registered according to the country of their permanent residence. A foreign tourist may be indicated more than once if during a single stay in Poland he/she uses more than one accommodation facility.

13. **Rooms rented** for hotels, motels, boarding houses and other hotel facilities is the sum of rooms rented on each day of operation of the facility, regardless of the number of persons (tourists) staying in these rooms.

14. **Nights spent (overnight stay)** are calculated as the number of persons (tourists) multiplied by the number of days (nights) of their stay.

15. **Stopień wykorzystania miejsc noclegowych lub pokoi** jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

16. **Szlak turystyczny** to wytyczona w terenie trasa służąca do odbywania wycieczek, oznakowana jednolitymi znakami (symbolami) i wyposażona w urządzenia informacyjne, które zapewniają bezpieczne i spokojne jej przebycie turyście o dowolnym poziomie umiejętności i doświadczenia, o każdej porze roku i w każdych warunkach pogodowych, o ile szczegółowe wymagania nie stanowią inaczej (okresowe zamykanie w przypadku niekorzystnych warunków pogodowych lub ze względów przyrodniczych na terenach chronionych).

17. **Wycieczki w turystyce kwalifikowanej PTTK** – formy krajoznawstwa wymagające od uczestników specjalnego przygotowania (umiejętności), organizowane przez Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze.

18. **Wycieczki w turystyce powszechnej PTTK** – formy krajoznawstwa niewymagające od uczestników specjalnego przygotowania (umiejętności), organizowane przez Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze.

19. **Zakład lecznictwa uzdrowiskowego** – to zakład leczniczy albo jednostka lub komórka organizacyjna zakładu leczniczego, w której podmiot leczniczy wykonuje działalność leczniczą w rodzaju ambulatoryjne lub stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, w rozumieniu przepisów ustawy o działalności leczniczej, działający na obszarze uzdrowiska, utworzony w celu udzielania świadczeń zdrowotnych z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego albo rehabilitacji uzdrowiskowej, w ramach kierunków leczniczych i przeciwwskazań ustalonych dla danego uzdrowiska z wykorzystaniem warunków naturalnych uzdrowiska.

Do zakładów lecznictwa uzdrowiskowego należą: szpitale uzdrowiskowe, sanatoria uzdrowiskowe, szpitale uzdrowiskowe dla dzieci i sanatoria uzdrowiskowe dla dzieci, przychodnie uzdrowiskowe, zakłady przyrodolecznicze, szpitale i sanatoria w urządzonych podziemnych wyrobiskach górniczych.

20. W związku z włączeniem Polski do obszaru i Systemu Informacyjnego Schengen, **dane Straży Granicznej o przyjazdach i wyjazdach z Polski** obejmują ruch graniczny na granicy Polski z krajami spoza strefy Schengen i dotyczą kontroli i rejestracji osób spoza Unii Europejskiej lub państw, które nie stosują przepisów dorobku Schengen bądź stosują je tylko częściowo.

15. **Occupancy rate of bed places or rooms** is a relation of the number of overnight stays or rooms rented in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal number of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility's operation.

16. **Tourist trails** is a designated trail for tours marked with uniform marks (symbols) and fitted with information, that ensure the safe and peaceful tourist traveling with any level of skill and experience in all seasons and in all weather conditions if specific requirements provide otherwise (temporary closure in case of unfavorable weather conditions or due to natural reasons in protected areas).

17. **PTTK trips in qualified tourism** – organized by the Polish Tourism and Sightseeing Society forms of sightseeing that require special preparation (skills) from the participants.

18. **PTTK trips in mass tourism** – forms of sightseeing organized by the Polish Tourist and Sightseeing Society that do not require special preparation (skills) from the participants.

19. **Health resort facility** – health facility/organizational unit of health facility/cell of health facility of medical entity in which the entity conducts out-patient or in-patient medical services in scope of health resort treatment or health resort rehabilitation, according to the provisions of the Act on medical activity, located on the territory of health resort gmina, established in order to provide health services in the field of spa treatment or spa rehabilitation, using the natural conditions of health resort.

Health resort facilities include: health resort hospitals, sanatoriums, health resort hospitals for children and sanatoriums for children, health resort departments, physiotherapy centres, hospitals and sanatoria in arranged underground mining excavations.

20. In connection with Poland's accession to the Schengen area and to the Schengen **Information System, data from the Border Guard on arrivals and departures from Poland** include border traffic at the Polish border with countries outside the Schengen area and concern the control and registration of citizens from outside the European Union or countries which do not apply or only partially apply the Schengen regulations.

21. W skład **Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii**, utworzonej na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim (Dz. U. poz. 730), wchodzi miasta na prawach powiatu: Bytom, Chorzów, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Katowice, Mysłowice, Piekary Śląskie, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Świętochłowice, Tychy i Zabrze, gminy o statusie miasta: Będzin, Bieruń, Czeladź, Imielin, Knurów, Łędziny, Łaziska Górne, Mikołów, Pyskowice, Radzionków, Sławków, Tarnowskie Góry i Wojkowice oraz gminy: Bobrowniki, Bojszowy, Chełm Śląski, Gierałtowiec, Kobiór, Mierzęcice, Ożarówce, Pilchowice, Psary, Rudziniec, Siewierz, Sośnicowice, Świerklaniec, Wry i Zbrosławice.

22. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników z tytułu zaokrągleń mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości "ogółem".

23. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

21. The **Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolis**, created on the basis of art. 4 par. 1 of the Act of 9 March 2017 on the Metropolitan Union in śląskie voivodship (Journal of Laws, item 730), includes cities with powiat status: Bytom, Chorzów, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Katowice, Mysłowice, Piekary Śląskie, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Świętochłowice, Tychy and Zabrze, gminas with city status: Będzin, Bieruń, Czeladź, Imielin, Knurów, Łędziny, Łaziska Górne, Mikołów, Pyskowice, Radzionków, Sławków, Tarnowskie Góry and Wojkowice, and gminas: Bobrowniki, Bojszowy, Chełm Śląski, Gierałtowiec, Kobiór, Mierzęcice, Ożarówce, Pilchowice, Psary, Rudziniec, Siewierz, Sośnicowice, Świerklaniec, Wry and Zbrosławice.

22. Due to electronic data processing, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".

23. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.